Št. 27 (850) L. XVII
NOVO MESTO, četrtek, 14. julija 1966

DOLENJSKI LIST

Lepšega mesta za postavitev spomenika na Javorovici skoraj niso mogli izbrati. Od tod je lep razgled po vsej Dolenjski, od Novega mesta pa tja do zagrebškega predmestja. Na sliki: svečanosti ob odkritju se je udeležilo več kot 1500 ljudi. Globoko v ozadju Šentjernej in okolica. Foto: Polde Miklič

Spomenik junaškemu bataljonu

V nedeljo dopoldne se je na Javorovici nad Šentjernejem zbrala množica domačinov in gostov iz cele Slovenije. Krajevni odbor Zveze borcev je pripravil odkritje spomenika padlemu IV. bataljonu Cankarjeve brigade, ki je imel že od leta 1946 skromen spomenik na grobišču, za streljaj oddaljenem od novega spomenika.

Spominski steber iz belega kamna je videti daleč naokoli, saj je postavljen na čudoviti razgledni točki nad vasjo.

Svečanosti ob odkritju spomenika so se udeležili tudi Viktor Avbelj, sekretar CK ZKS, Franc Pirkovič, generalni konzul SFRJ v Celovcu, prior kartuzije Pleterje dr. Edgar Leopold-Lavov, preživeli borci Cankarjeve brigade, predstavniki občinske skupščine in družbenih organizacij iz Novega mesta ter številni domačini, ki so med vojno pomagali partizanom.

Navzoče je pozdravil v imenu ZZB Šentjernej Alojz Škrbec, nato pa je govoril Ivan Picelj-Jon, nekdanji komisar Cankarjeve brigade. Po končanem govoru je odkril spomenik in ga izročil v varstvo domači organizaciji. Med igranjem žalostink so nato predstavniki organizacij in svojci padlih polagali vence okrog spomenika. Vod vojakov iz Novega mesta je izstrelil tri častne salve.

V kulturnem programu so nato sodelovali: novomeška godba na pihala, recitatorji-pionirji in pionirke osemletke iz Šentjerneja in Šentjernejski oktet. Še poseben pečat bratstva in enotnosti, za kar so dali življenje tudi borci IV. bataljona, pa je vtisnil svečanosti nastop pionirjev iz tabora »Sutjeska« iz Novega mesta. Peli in recitirali so borbene in narodne pesmi v vseh treh jugoslovanskih jezikih.

Po proslavi na Javorovici so ljudje odšli v Šmarje, kjer je bilo poskrbljeno za malico in razvedrilo.

Ta dan so do Javorovice prvič prišli avtomobili in celo avtobusi. Nova cesta, ki so jo zgradili vaščani s pomočjo organizacij iz Šentjerneja, je prestala prvo preizkušnjo.

m.

POKRAJINSKI RAZGOVOR O IV. PLENUMU V NOVEM MESTU

Odločanje je neodtujljiva pravica samoupravljavcev

Delovni ljudje so brez pridržka podprli stališča CK na IV. plenumu – Povsod pozdravljajo odkritost razprave in demokratičnost postopka – Ljudje razumejo, da ne gre za spopad s posamezniki ali s skupino, pač pa za spopad samoupravljanja z zaviralnimi težnjami – Stališč plenuma ne bo mogoče uresničiti samo z enodušnim pritrjevanjem, pač pa s krepkim delom pri uveljavljanju samoupravljanja na vseh popriščih

8. julija je bil v Novem mestu pokrajinski razgovor predstavnikov sedmih dolenjskih in spodnjeposavskih občin o IV. plenumu CK ZKJ. Udeležili so se ga predsedniki občinskih skupščin, predsedniki občinskih odborov SZDL in občinskih sindikalnih svetov ter sekretarji občinskih komitejev ZK. Kot gostje so prišli iz Ljubljane Boris Ziherl, inž. Marko Bulc in Silvo Gorenc, vsi trije člani CK ZKS, ter Bogdan Osolnik, direktor »Komunista« iz Beograda.

Na razgovoru so v skupnem poročilu o vzdušju po IV. plenumu ugotovili, da so delovni ljudje, zlasti pa proizvajalci našega področja, enodušno podprli stališča in sklepe IV. plenuma in da zlasti proizvajalci zelo prizadeto razpravljajo o gradivu. Povsod je čutiti velik polet pri političnem delu. Ne samo komunisti, pač pa tudi delovni ljudje so razumeli, da je šlo na plenumu predvsem za spopad med delavskim samoupravljanjem in prikritimi težnjami po obnavljanju starega načina vodenja, po centralizmu, etatizmu in podobnih preživelih oblikah. V vseh razpravah je v ospredju skrb za samoupravljanje in njegov razvoj.

Ljudje pozdravljajo odkritost in demokratičnost, s katero se je naš najvišji partijski organ lotil kritike nezdravih pojavov. Občani so veseli enotnosti, ki je povezovala ves CK in navdušeno pritrjujejo besedam maršala Tita. V gradivu plenuma

Nadaljevanje na 2. str.

Prvi redni zbor Dolenjske banke in hranilnice

Dne 12. julija je bil v Novem mestu prvi redni zbor Dolenjske banke in hranilnice. Na zboru so sprejeli poslovnik za delo zbora, potrdili poročilo o poslovanju banke, sprejeli njen statut, pravilnik o obrestnih merah, tarife za zaračunavanje bančnih uslug, načrt dohodkov in izdatkov banke za 1966, ter sklep o poslovni politiki in načrt o kreditni politiki banke v letu 1966. Na zboru so izvolili tudi izvršilni odbor ter imenovali kreditni odbor in namestnike. Na zboru je bil za direktorja Dolenjske banke in hranilnice imenovan tov. Ivo Novšak.

17. julija motokros na Čatežu

V nedeljo, 17. julija, se bodo na novo urejeni stezi za moto-kros dirke na Čatežu pri Brežicah pomerili številni tekmovalci. Začetek tekmovanja je napovedan ob 16.30 uri. Steza je vidna od začetka do konca.

Šport te vrste je med ljudmi postal zelo priljubljen in do sedaj se je še vsako leto zbralo na dirkah precej gledalcev iz Brežic in drugih krajev. Avto-moto društvo iz Brežic tudi tokrat vabi vse ljubitelje tega športa, naj si ogledajo tekmovanje.

K. Močnik prva v Ljubljani

Na XX. republiškem atletskem prvenstvu je manjše število novomeških atletov doseglo lepe uspehe. Katja Močnik je v teku na 400 metrov postala republiška prvakinja z rezultatom 61,3, kar je tudi nov osebni rekord, njeni sestri je za las ušlo drugo mesto in je z rezultatom 63,4 prav tako izboljšan osebni rekord, bila je tretja. Janez Penca je bil četrti v skoku v višino z rezultatom 1.85; isto mesto je dosegel tudi pri skoku v daljino s 6,31 m. Tudi Pavlič je izboljšal svoj osebni rekord v metu kopja, ki mu je poletelo preko 51 metrov. Manj uspešni so bili naši tekmovalci v štafeti 4 x 100 m, v močni članski konkurenci. Novomeško štafeto so sestavljali sami mlajši mladinci.

V nedeljo bo nastopilo nekaj naših atletov v Trbovljah na republiškem prvenstvu v mnogobojih in štafetah. Mladinke bodo tekmovale v štafeti 3 x 600 metrov, Janez Penca pa se bo pomeril v mladinskem troboju, ki obsega tek 100 m, skok v višino in suvanje krogle.

Med tednom bosta naši tekmovalki sestri Močnikovi najbrž nastopili v mestni reprezentanci Ljubljane na troboju mest Ljubljana, Celje, Maribor, ki bo v Celju.

Sestri Močnikovi na zmagovalni stopnici na nedavnem prvenstvu mladink v Mariboru. Foto: Kovačič

Češki jamarji na Kočevskem

Jamarji iz ČSSR so pred kratkim obiskali Kočevsko. Ogledali so si Željenske jame, jamo pri Klinji vasi (človeške ribice izredne velikosti), Ledeno jamo, ki so jo odkrili pred kratkim in je med najlepšimi na Kočevskem.

Gostje iz Češke so bili nad prirodnimi lepotami Kočevske navdušeni in so se čudili, da niso bolje izkoriščene.

PREDNOST CESTI TREBNJE—MOKRONOG. Lani je asfaltiranje ceste na tem ovinku obtičalo. 1300 m asfaltiranega cestišča in 850 m urejenega zemljišča je skupno stalo 144 milijonov dinarjev, od česar je občina Trebnje prispevala 44,5 milijona. Po programu medobčinskega cestnega sklada Novo mesto za modernizacijo cest drugega reda, ki je bil nedavno predložen trebanjski občinski skupščini, je v prihodnjem letu prva na vrsti cesta Trebnje—Mokronog v dolžini 8 km (od Vine gorice pri Trebnjem do Slovenske vasi). Ta kos ceste, široke 5 m, s 6 cm debelo plastjo asfalta, bo stal 217 milijonov, za kar bo morala občina Trebnje prispevati 149 milijonov v 4 letih. Ker je znašal letošnji prispevek za to cesto že 26 milijonov (asfaltiranje odseka skozi Mirno), se s tem občinska obveznost zmanjša na 123 milijonov. Ker je priložnost ugodna, bodo morale priskočiti na pomoč tudi gospodarske organizacije. Foto: M. Legan

Srečanje mehanikov in šoferjev v Krškem

V soglasju z Republiškim odborom združenja šoferjev in avtomehanikov je podružnica tega združenja v Krškem organizirala v nedeljo, 10. julija, tovariško srečanje šoferjev in avtomehanikov. Prireditev je bila združena s počastitvijo spomina 25-letnice streljanja krških prvoborcev. Dopoldne je bila najprej parada, v kateri je sodelovalo okoli 50 motornih vozil. Nato so položili vence pred spomeniki padlih borcev v Rorah, Krškem in Dobrovi.

Pred spomenikom v Krškem je predsednik občinske Zveze borcev NOV tov. Karel Štrban v kratkem govoru orisal revolucionarno pot krških borcev. Zatem je bilo pred tržnico testiranje in spretnostna vožnja avtomobilistov. Glavna slovesnost pa je bila popoldne v lovskem domu na Trški gori pri Krškem. Tu je najprej govoril predsednik Združenja šoferjev in avtomehanikov Krško Vinko Gramc. Nekaj besed je povedal tudi delegat republiškega odbora združenja Mirko Novak, nakar so slovesno razvili prapor in pripeli trakove.

Štirim najzaslužnejšim članom: Slavku Cotarju, Tonetu Medvedu, Jožetu Špilarju in Francu Radiju so podelili plakete s srebrnim vencem. Podelili so tudi 8 zlatih in 9 srebrnih značk. Republiški sekretariat za notranje zadeve pa je šestim najboljšim šoferjem podelil plakete »vzorni voznik«. Nazadnje so trem voznikom, ki so dopoldne pokazali najboljšo vožnjo, podelili priznanje in nagrade: 30.000, 20.000 in 10.000 S din. Kljub spodrsljaju pri testiranju je bila organizacija zelo dobra. Upamo, da bo to srečanje spodbuda za nadaljnje delo podružnice. Razen tega pa se bo verjetno povečalo število članov, saj želijo, da bi bili vsi šoferji in avtomehaniki v krški občini včlanjeni v združenje šoferjev in avtomehanikov.

Nov stroj v tiskarni

Podjetje Kočevski tisk je pred kratkim kupilo tiskarski stroj »Planeta«. Montaža bo končana v prvi polovici julija. Na njem bodo lahko tiskali tudi večje plakate do formata 84x120 centimetrov. Stroj je veljal 16 milijonov starih dinarjev, okoli milijon pa bo stala njegova montaža. Kupili so ga brez posojila.

VREME

OD 14. DO 24. JULIJA

Od 14. do 16. in od 19. do 24. julija nestalno s pogostnimi krajevnimi nevihtami. V ostalem lepo vreme.

Dr. V. M.

Odločanje je neodtujljiva pravica samoupravljavcev

(Nadaljevanje s 1. str.)

so našli odgovor na razna vprašanja, ki si jih doslej niso znali razložiti. Prepričani so, da je konec dosedanje moreče dvojnosti v akciji, ko smo sprejemali sklepe, a jih nismo uresničevali. Zelo na kratko: v razgovoru so ugotovili, da so se občani odločno opredelili za samoupravni razvoj.

IV. plenum nadaljevanje samoupravnih naporov

V razpravo so posegli tudi Boris Ziherl, inž. Marko Bulc in Bogdan Osolnik. Bralcem posredujemo samo povzetek njihovih misli. Vsi tri gostje so v svojih izvajanjih poudarjali, da je IV. plenum smatrati predvsem za nadaljevanje zgodovinske pobude jugoslovanskih komunistov, s katero so ti začeli že na VI. kongresu ZKJ. Že takrat so svojo lastno organizacijo in način dela začeli prilagajati sistemu delavskega samoupravljanja. — Razvoj je pokazal, da je sistem samoupravljanja nezdružljiv z oblikami etatističnega, oblastnega dela ZK. Odločanje mora biti vedno in povsod v pristojnosti upravljavcev, ker je v nasprotnem primeru samoupravljanje nemogoče.

IV. plenum CK ZKJ je nadaljevanje samoupravnih naporov komunistov in vseh naših delovnih ljudi. Na plenumu ni šlo toliko za obračun s posameznimi osebami, ki so bile nosilci nazadnjaških teženj. Kritika tega pojava je bila samo povod, ob katerem se je jasno pokazalo, da je treba odločno poseči na vsa področja, kjer so se še zadržale razne oblike etatistično - oblastnega vmešavanja in skrbništva. Posamezne službe, ki imajo specifične naloge — v njih se je centralizem žal najbolj obdržal — ne morejo in ne smejo biti gospodarji družbe, pač pa morajo služiti osvobojenemu ljudstvu. Ne morejo in ne smejo se torej prevzeti v činitelj, ki naj bi ocenjeval in nadziral delo posameznikov in organov.

Brez dvoma bo po plenumu šel razvoj veliko laže, vendar pa ne smemo pričakovati, da bo šlo zdaj vse samo od sebe. Upoštevati moramo, da nosi naš razvoj v sebi velika protislovja. Zato bo v bodoče potrebna večja aktivnost komunistov in vseh delovnih ljudi do vseh družbenih in samoupravnih vprašanj. Javno razpravo na IV. plenumu vsi ljudje pozdravljajo, prav takšno javnost dela pa moramo zdaj zagotoviti na vseh področjih!

Proti etatizmu se ne da boriti z etatizmom

Zadnje čase je pri nas slišati veliko razprav o nacionalizmu in o nacionalnem vprašanju. Ugotoviti moramo, da sta bila bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov skovana v težkem narodnoosvobodilnem boju in da je to ena največjih pridobitev naše revolucije. Hkrati s tem pa rastejo problemi sodobnega časa, ki jih moramo reševati sproti. Zdravih teženj po krepitvi nacionalne suverenosti ne gre metati v isti koš s separatizmom.

Pri tem velja v isti sapi poudariti tudi tole: nacionalnega vprašanja ne moremo in ne smemo reševati z etatističnim zapiranjem posameznih nacionalnosti v meje federalnih republik. Etatizma ni mogoče spodbijati z etatizmom! Ta vprašanja je treba reševati predvsem politično. Prav zato pa moramo vedno in povsod govoriti in razpravljati o Jugoslaviji kot samoupravni skupnosti vseh naših narodov.

Zveza komunistov – partija samoupravnih ljudi

Na plenumu je bilo med drugim sprejeto tudi gradivo o reorganizaciji in nadaljnjem razvoju ZKJ. Pod reorganizacijo ZKJ ne smemo razumeti kakšne zunanje reorganizacije, ki bo spremenila njeno organizacijsko obliko. Gre za nadaljevanje osnovne linije ZK, ki je v naprednem, samoupravnem in demokratičnem urejanju vseh odnosov, katerih nosilec je delovno ljudstvo. Komunisti morajo biti pri uveljavljanju takšnih teženj prvi.

Računati moramo, da je pri nas še precej teženj po birokratizmu in po oblasti, teženj po povečanju državnega aparata in podobnega. Vse takšne težnje so v nasprotju z delavskim samoupravljanjem.

V reorganizaciji, ki jo je imel v mislih CK na IV. plenumu, mora Zveza komunistov prerasti iz partije oblasti v partijo samoupravljavcev. Kot takšna mora ZK dajati delovnim ljudem politično moč pri uveljavljanju samoupravljanja na vseh področjih družbenega življenja. Metode v Državni varnosti, ki so bile predmet kritike na plenumu, so prisotne tudi v nekaterih drugih službah, ki so še vedno odtujene delovnim ljudem (carina, socialno zavarovanje, zavarovalniška služba itd.).

V Zvezi komunistov ni več direktivizma, danes mora imeti vsak komunist svoje stališče do vprašanj, ki se porajajo v razvoju. Delovna organizacija naj bo osnovno torišče, na katerem dela komunist. Zveza komunistov se mora kot organizacija usmeriti v službe, ki so bile doslej prepuščene samim sebi.

V delovnih organizacijah je treba začeti resno razpravo o vseh družbenih in samoupravnih vprašanjih, zlasti pa o statutih, o samovolji in o tem, kako zaščititi in omogočiti zdravo kritiko.

Stališč IV. plenuma ne bo mogoče uresničiti samo z enodušnim pritrjevanjem in z resulucijami, pač pa s krepkim in trdim delom, v katerem bodo morali poleg komunistov sodelovati vsi delovni ljudje.

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Deklaracije Varšavske zveze

Za noben sestanek političnega posvetovalnega sveta varšavske zveze ni bilo po svetu toliko zanimanja kakor za zadnjega v Bukarešti. Časniki na Zahodu so bili polni ugibanj, kaj se bo zgodilo, ali je naposled prišlo do razdora med članicami varšavskega pakta. Prenekateri zahodnoevropski komentator je namigoval na »posebno vlogo« Romunije kot ene izmed članic, ki vodi povsem samostojno politiko in ki je poglavitna pobudnica reorganizacije varšavske zveze. Vsako stvar, na primer posebne pogovore med sovjetsko in romunsko delegacijo, so spretno izrabili kot dokaz, da se je v pogovorih zataknilo in da se bo nekaj zgodilo.

Tudi sovjetski in časniki drugih socialističnih dežel so posvečali več pozornosti kakor običajno. V svojih komentarjih so poudarjali predvsem enotnost. Posebej so poudarjali, da so v Bukarešti enotno sprejeli sklepe in da je bila zgolj »pobožna želja«, češ da se bodo zaostrili odnosi med udeleženkami pogovorov, da se bodo poglobili razločki v pogledih članic varšavske zveze.

Kaj se je pravzaprav zgodilo v Bukarešti? Nam seveda ni dano, da bi pokukali za kulise pogovorov. Lahko samo ugibamo. Med pogovori so gotovo bili tudi razločki v pogledih in oba dokumenta — deklaracija o evropski varnosti in izjava o ameriški agresiji v Vietnamu — sta bila nedvomno sprejeta soglasno. Sovjetska »Pravda« je o njiju zapisala, da sta »realen in konkreten program boja proti imperialističnim zarotam in da utirata nove poti za miroljubno reševanje spornih mednarodnih problemov«. Drugi časniki socialističnih držav so pisali, da izražata dokumenta podporo miru, a da sta hkrati svarilo imperialistom, ki hočejo vojno.

Deklaracija, ki so jo podpisali šefi partij in vlad držav članic varšavskega sporazuma, je nedvomno najpomembnejši dokument minulega srečanja v Bukarešti. Njegova posebnost je v tem, da je ves posvečen problemom Evrope. V njem je med drugim rečeno, da odnosi med evropskimi državami močno vplivajo na položaj v svetu. Čeprav je minilo že 20 let, še zmeraj niso odstranjeni ostanki vojne, še zmeraj ni sklenjena mirovna pogodba z Nemčijo in še zmeraj je precej žarišč pritiska. Če hočemo zagotoviti trajni mir in varnost v Evropi, tedaj je potrebno, da temelje odnosi na načelih suverenosti in narodne neodvisnosti, enakopravnosti in nevmešavanja v notranje zadeve. Krepiti je treba kolektivno varnost v Evropi, ki bi preprečila oborožen spopad. Spremeniti je treba ameriško politiko, ki je taka, kakršna je, nevarna, ker podpira zahodnonemški revanšizem, ki teži za atomskim orožjem in ki hoče spremeniti sedanje meje Evrope.

V deklaraciji so naštete točke kot predlogi dežel članic varšavske zveze o krepitvi varnosti v Evropi: razvoj odnosov dobrih sosedov, proti delitvi sveta na bloke in vojaške zveze (po prenehanju aktivnosti NATO bi razpustili tudi varšavsko zvezo), odstranitev vojaških oporišč, umik tujih čet z ozemlja drugih držav, prepoved atomskega oboroževanja Zah. Nemčije, nedotakljivost evropskih meja, miroljubna ureditev nemškega problema itd.

Iz vsebine deklaracije se da ugibati, da gre odnos do blokov in vojaških zvez pripisati romunski pobudi. Za sklicanje konference o evropski varnosti se je zavzemala Sovjetska zveza — in tudi to je eden izmed predlogov, ki jih vsebuje deklaracija. Očitno je torej, da je deklaracija rezultat različnih pobud članic.

Po IV. plenumu v novomeški garniziji

Vojaki iz enote polkovnika Ivana Slapnika so z velikim zanimanjem poslušali vse televizijske in radijske oddaje, posvečene IV. plenumu ZKJ na Brionih. Prisostvovali so tudi političnim informacijam, ki so jih priredili komunisti v vseh kolektivih. Naleteli smo tudi na skupino desetarja Boška Beočanina, ki je natančno in preprosto razlagal misli tovariša Tita svojim vojakom, ki zaradi raznih dolžnosti niso mogli spremljati televizijskega programa.

Vodnika stažista Stanojevića smo slišali, ko je pravkar zaključil uro moralno-politične vzgoje z besedami:

»Zveza komunistov in vse zavestne socialistične moči naše družbe odločno odstranjujejo vse, kar moti in zavira hitrejši razvoj demokratičnih odnosov med ljudmi in hitrejše izvajanje gospodarske reforme v okviru ustavnih načel in programa naše Zveze.«

V živahnih in odkritih razgovorih na sestankih vojaških partijskih organizacij so komunisti enoglasno podprli sklepe IV. plenuma. Sklenili so tudi, da bodo prerešetali dejavnost vsakega komunista v smislu smernic, sprejetih na Brionih. Poslali so tudi telegram tovarišu Titu in Centralnemu komiteju, v katerih popolnoma odobravajo ukrepe CK ZKJ.

Trenutno najbolj čitani sestavki v garniziji so vse informacije dnevnega tiska o odmevih brionskega plenuma. Vsi člani Zveze so se tudi naročili na brošuro, v kateri bodo objavljeni razgovori in sklepi plenuma.

Visoka disciplina v vseh enotah, zavzetost pri pouku in pri drugih dejavnostih so najboljši dokaz, da vojaki kasarne »Milana Majcna« razumejo in sprejemajo najnovejše odločitve CK ZKJ.

A. KORDIĆ

■ **SPOR MED BONNOM IN BERLINOM** — Zahodnoberlinski senat in vlada Nemške demokratične republike sta že pred časom dosegla načelni sporazum o dovolilnicah za prehod iz Zahodnega v Vzhodni Berlin. Zahodnonemška vlada je ta sporazum zavrnila in s tem prišla v spor z zahodnoberlinskim senatom.

KRATKE IZ RAZNIH STRANI

■ **NEVARNA GROŽNJA** — Šef južnovietnamske vlade general Thieu je te dni rekel, da bi bilo treba napasti Severni Vietnam, če bi se pokazalo, da je to nujno za hitrejši konec vojne v Vietnamu.

■ **ZMERAJ VEČ RAKET** — Ameriški piloti, ki so bombardirali ozemlje DR Vietnama, so pripovedovali, da jih severnovietnamsko topništvo čedalje pogosteje obstreljuje z raketami tipa »Sam« sovjetske izdelave. Ameriško poveljstvo zanika, da bi imelo velike izgube v letalih, čeprav v Severnem Vietnamu tujcem kaj radi pokažejo ujete ameriške pilote.

■ **HO ŠI MINH NE POPUSCA** — Predsednik Severnega Vietnama Ho Ši Minh je te dni izjavil, da je pot do miru v umiku ameriških čet iz Vietnama.

■ **»MALI VRH« V BOGOTI** — V prestolnici južnoameriške države Kolumbije so se sestali predsedniki Čila, Peruja, Venezuele, Kolumbije, Ekvadorja in Paname. Proučevali so probleme latinskoameriške ekonomske integracije in usklajevanja politične aktivnosti teh latinskoameriških držav.

■ **AFRIŠKA POLITIKA ZDA NI DOBRA** — Senator Robert Kennedy, brat pokojnega predsednika ZDA, je kritiziral afriško politiko ZDA, češ da ni dobra. ZDA daje po njegovih besedah vsej Afriki manj pomoči kot Zahodni Nemčiji, Franciji in Veliki Britaniji.

■ **GOLDBERG PREDLAGA POGAJANJA** — Stalni ameriški predstavnik v Združenih narodih Arthur Goldberg, ki se mudi na obisku v Italiji, je izjavil, da je Washington »pripravljen miroljubno in pravično končati vojno v Vietnamu, in to s pogajanji brez vsakih pogojev«.

■ **KITAJCI SE GREDO »KULTURNO REVOLUCIJO«** — Zaradi »kulturne revolucije« so na Kitajskem prestavili rok za vpisovanje študentov na univerzo. Poslej bo glavna naloga študentov proučevanje Mao Ce Tungovih del, zakaj vse drugo je — kot pravijo okuženo z buržoazno ideologijo. Kulturo bodo postavili na povsem nove temelje. Ker najbrž ni bil povsem predan temu cilju, so odstranili tudi ministra za kulturo Lu Ting Jija, kakor so pred tem razrešili dolžnosti že prenekaterega pomembnega kitajskega funkcionarja.

■ **NI MIRU V INDONEZIJI** — Indonezijski začasni ljudski kongres je na svojem nedavnem zasedanju sklenil, naj general Suharto sestavi novo vlado. Čeprav kongres ni bil preveč naklonjen predsedniku Indonezije, je vseeno naročil Suhartu, naj se o sestavi vlade posvetuje s predsednikom Sukarnom. Takoj nato so zopet izbruhnile demonstracije. Demonstrantje so zahtevali, naj novo vlado sestavi Suharto sam — brez posvetovanja s Sukarnom.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

ODMEVI NA SKLEPE IV. PLENUMA

■ **PODPORA BRIONSKIM SKLEPOM.** Na številnih sestankih po vsej državi delovni ljudje odločno podpirajo CK ZKJ in njegove brionske sklepe. Te dni se je sešel tudi izvršni komite CK ZKS, ki je pod vodstvom političnega sekretarja Mihe Marinka obravnaval ukrepe za uveljavitev sklepov IV. plenuma CK ZKJ. Na temelju poročil s terena je ugotovil, da delovni ljudje Slovenije v celoti odobravajo sklepe. Potem je sklenil, da je treba pripraviti konkretne predloge za preobrazbo ZK v idejno-politično silo, za njeno nadaljnjo demokratizacijo.

Te dni so se na vseh področjih Slovenije sešli politični aktivi, da bi obravnavali brionske sklepe. Na teh sestankih, ki pomenijo uvod v široko razpravo delovnih ljudi, so se zavzemali za doslednejše, brezkompromisno izvajanje sklepov, za večjo čvrstost ZK in njenega vodstva, za doslednejše izvajanje reforme, za hitrejše utrjevanje in razvoj samoupravljanja itd. Na enem izmed teh sestankov so menili, da je CK izvojeval na Brionih zmago nad birokratizmom.

■ **NAŠA VISOKA GOSTJA.** »Nisem samo Nehrujeva hčerka, temveč sem tudi njegova sodelavka!« tako nekako je izjavila Indira Gandhi, predsednica indijske vlade, ki se je mudila na tridnevnem prijateljskem obisku v Jugoslaviji. Na Brionih je imela koristne pogovore z našim predsednikom tovarišem Titom.

■ **PREDSTAVNIKI BORCEV NA OBISKU PRI TITU.** Predstavniki borcev iz vse države so bili en dan gostje predsednika Tita na Brionih. Ob tej priložnosti je predsednik Tito med drugim dejal, da moramo danes gledati na to, kaj bomo pustili za seboj. Za nami mora ostati močna socialistična dežela z družbenimi odnosi, ki bodo temeljili na enakopravnosti in demokratičnih načelih, posebej na enakopravnosti med narodnostmi. Ne glede na to, kje smo ali imamo kakšno formalno zadolžitev — lotimo se dela, budno spremljajmo tokove našega razvoja in preprečimo sovražniku, da bi nam raz'f! tisto, za kar smo se borili in za kar je padlo toliko žrtev!

■ **ZVEZNA SKUPŠČINA JE SPREJELA SREDNJEROČNI PROGRAM RAZVOJA SFRJ.** Poglavitni cilj programa je: stabilizacija in zboljšanje standarda. Program med drugim predvideva, da bomo do konca 1970 povečali proizvodnjo za 70 odstotkov in osebne dohodke za 50 odstotkov. Poslanci so pozitivno ocenili temeljne planske postavke, ki omogočajo preraščanje našega gospodarstva v novo kvaliteto, kakor je med drugim dejal predsednik ZIS Petar Stambolić.

Zvezni in gospodarski zbor sta na skupni seji obravnavala poglavitne značilnosti tez o novem sistemu razširjene reprodukcije. Zvezni zbor je na predlog predsednika ZIS razrešil dolžnosti člana ZIS poslanca Svetislava Stefanovića. Obenem je odobril 20 dni dopusta Aleksandru Rankoviću, ki je iz zdravstvenih razlogov zaprosil zanj pismeno.

■ **MORDA DRUGI KONGRES DELAVSKIH SVETOV.** Na razširjeni seji predsedstva CS Zveze sindikatov Jugoslavije je predsednik Vukmanović dejal, da bi morda kazalo sklicati drugi kongres delavskih svetov. Ko je govoril o sklepih IV. plenuma CK ZKJ na Brionih, je med drugim dejal, da plenum ni obračunaval z ljudmi, temveč z koncepcijami, ki so zavirale razvoj samoupravljanja.

■ **OSTAVKA — METODA ZA IZSILJEVANJE KOLEKTIVOV.** Na seji komisije RS sindikatov za družbeno samoupravljanje so menili, da je ostavka direktorja ali kakega drugega vodilnega funkcionarja v delovni organizaciji metoda za izsiljevanje kolektivov. Tako metodo je treba vsekakor obsoditi.

■ **UMRL REVOLUCIONAR VLADIMIR KADUNC.** Te dni so se z globoko občutenim bolom poslavljali od revolucionarja Vladimirja Kadunca, ki je umrl, kot je rekel Mitja Ribičič ob njegovem preranem grobu na Žalah, ko so tista načela, za katera se je sam boril in žrtvoval, doživela največje moralno priznanje in zmago. Vladimir Kadunc, ki je nazadnje opravljal pomembno dolžnost v državnem sekretariatu za zunanje zadeve, je bil med ustanovitelji organizacije za zaščito naroda, ves čas po vojni si je prizadeval za modernizacijo državne in javne varnosti.

Zadnji snopi že padajo. Izredno dobra letina pšenice po Dolenjski je, razen tam kjer je mlatila že toča, razveselila žanjice in gospodarje. Foto: Polde Grahek

Nova klavnica že obratuje

Zalagala bo v glavnem lokalni trg – Gradnja je veljala preko 3 milijone Ndin

Zadnjega junija je bila v Kočevju po več kot treh letih končno dograjena klavnica. Delno že obratuje, čeprav selitev strojev in opreme iz stare klavnice še ni popolnoma končana. Zalagala bo s svežim mesom lokalno tržišče, s suhomesnimi izdelki in salamami pa tudi nekoliko širši trg (Ljubljano, Reko). V klavnici, ki je last KGP Kočevje, bodo predelovali v glavnem živino z ožjega domačega območja.

Gradnja in oprema (ki je, razen hladilnih naprav, domača), je veljala preko 3 milijone N din. Nad tretjino je prispevalo samo posestvo, za ostalo pa so dobili kratkoročne kredite.

Najkoristneje, če propade

Že leto dni je minilo od viharja, ki je precej prizadel ribniške gozdove, pa še vedno je v gozdu precej podrtega lesa, ki propada. Verjetno so vmes predpisi in se ne ve, kdo in komu lahko proda les. Najbrž bomo s spravilom lesa čakali tako dolgo, da bo propadel ali pa se bo v njem zaredil škodljivi mrčes. Je že tako: če se prepirata dva, les propade. Tako ne bo imel nihče koristi.

O Otočcu vse najboljše

Več kot 50 udeležencev konference mernarodne komisije za urbanizem se je preteklo soboto udeležilo zaključne prireditve v hotelu Grad Otočec, kjer jim je konzulat ZDA iz Zagreba priredil tudi banket. Prominentni gostje iz številnih krajev sveta so se o postrežbi na Otočcu, o njegovi čudoviti legi in okolici ter lepotah naši krajev izrazili z najlepšimi besedami. Po 14 dnevih dela jim je bil sodobni oddih na Otočcu največje zadovoljstvo. Prepričani smo, da je tako »živa reklamna« za naš biser na Krki najboljša in najučinkovitejša propaganda.

Na brežiškem sejmu prodanih 275 repov

Dne 9. julija je bilo pripeljanih na sejem v Brežicah 350 prašičkov, starih do 3 mesece, in 20, starih več kot 3 mesece. Do 3 mesece stari prašički so bili naprodaj po 1000 S din kilogram, prodanih pa je bilo 275. Nad 3 mesece stari prašički so bili po 600 S din kilogram, prodanih pa je bilo 12.

Spet nekoliko višje cene prašičem

11. julija je bilo na novomeški sejem pripeljanih 543 pujskov, starih od 6 do 12 tednov, in 11, starejših od 3 do 6 mesecev. Prodanih je bilo 521 prašičev, cena mlajših je bila od 15.000 do 23.500 S-din, starejših pa od 24.000 do 34.000 S-din. Sejmišče je bilo srednje živahno, cene plemenskih prašičev pa so bile zaradi precejšnjega povpraševanja nekoliko višje kot na prejšnjem sejmu.

Kmetijski obrat Draškovec je te dni končal z žetvijo pšenice, ki je letos zelo dobro obrodila. Pridelali so jo okrog 112 ton. Na sliki: s kombajnom je šlo delo hitro od rok. Foto: Polde Miklič

Dobovski kovinarji pripravljeni izvažati

Dela dovolj, materiala pa stalno primanjkuje — To je prisililo na skupinske dopuste — Na tržišču je še vedno preveč posrednikov — Cene materialu so zaradi tega višje, kot bi smele biti — Obrtno kovinarsko podjetje Dobova ima zastavljeno kooperacijsko proizvodnjo z ZAR

Pomanjkanje materiala še vedno spravlja v zadrego obrtno kovinarsko podjetje v Dobovi. Plana konec prvega četrtletja niso dosegli. Upajo, da bodo do julija zamujeno nadoknadili. Nakupovalci so stalno na lovu za materialom. Ujeti poskušajo vsako priložnost, samo da bi podjetje lahko v roku izpolnjevalo naročila.

Dela ima kovinarsko podjetje v Dobovi za vse leto dovolj. Pogodbe z naročniki so podpisane in vse bi se odvijalo v najlepšem redu, ko ne bi bilo težav z materialom. Pri nakupih vedno znova ugotavljajo, da je na tržišču preveč posrednikov. Manjša posredniška podjetja so se sicer ponekod združila, toda položaj na tržišču se zaradi tega ni bistveno izboljšal. Združena si poskušajo zagotoviti monopolen položaj. In posledice? Visoke cene kot pretiran davek posredništvu.

Pomanjkanje materiala je privedlo kolektiv do tega, da se je moral odločiti za skupinske dopuste. V podjetju so bili prisiljeni odrediti teden dni dopusta 30 delavcem. Spričo ogromnih naročil in dela, ki jih čaka še letos, so se odločili za to s težkim srcem, vendar druge rešitve ni bilo. Tako so dobovski kovinarji v prvi polovici leta že izkoristili 80 odst. rednih letnih dopustov.

Podjetje ima zastavljeno tudi kooperacijsko proizvodnjo z Združeno arabsko republiko. Podpisane ima celo pogodbe, vendar jih ne more začeti uresničevati, dokler nima izvozne registracije. Zadnjo besedo o tem bo izrekla Jugobanka. Kolektiv želi, da bi bilo to čimprej in hkrati ugodno rešeno.

OBRTNI SERVIS v Semiču je ob zaključku polletnega poslovanja presegel letni plan in ustvaril za 64 miljonov dinarjev proizvodnje.

Komisija za razpis pri

KMETIJSKI ZADRUGI BREŽICE

razpisuje

2 učni mesti vajencev mesarske stroke

Prošnji, kolkovanj z 0,50 Ndin, je treba priložiti:

šolsko spričevalo o dokončani osemletki in zdravniško spričevalo.

Prošnje pošljite najpozneje do 31. 7. 1966 na upravo KZ Brežice.

PREPOZNO!

»Na pomooooooč!« je vpil in prosil Jernej, ko mu je rdeči petelin sredi noči skočil na streho. Ogenj mu je upepelil dom, v njem pa tudi vse prihranke, ki jih je Jernej po stari šegi čuval na dnu omare.

DENARJA ne shranjujte v starih nogavicah, škatlah in pod tramovi podstrešja! Danes, jutri in vedno naj vas spremlja

HRANILNA KNJIŽICA DOLENJSKE BANKE IN HRANILNICE NOVO MESTO,

ki ima podružnico v KRŠKEM in ekspozituri v TREBNJEM in v METLIKI.

Ugodne obresti! Posebno namensko varčevanje za nakup, graditev in obnovo stanovanj!

Kmetijski nasveti

OB ŽETVI ŽITARIC

Boljše sorte pšenice in koruze so pripomogle, da sta ti dve vrsti žit pri nas daleč najbolj razširjeni. Od drugih sta zaradi nekaterih posebnosti pomembnejša še ječmen in oves ter ponekod ajda, medtem ko je rži, prosa in še nekaterih drugih vse manj. Ker prihaja čas žetve pšenice, naj bo tokrat nekaj besed namenjenih njenemu spravilu.

Čas žetve je seveda odvisen od vremena, vendar je pri nas tako, da ponavadi peko kruh in pogače iz nove moke že na dan sv. Ane-Pogačarke, to je 26. julija. Pravi čas žetve je, ko so zrna vrh klasa popolnoma zrela, v sredini pa še voščena. Ujeti primeren trenutek je važno posebno zdaj, ko žanjemo s kombanji in se nam veliko žita lahko osuje. S prihodom kombajna na naša polja odhaja težko in dolgotrajno delo ob spravilu v pozabo. Mlajši kmetovalci kmalu ne bo do več vedeli, kaj pomenijo stari slovenski izrazi: razstavki, stogi, povreslo, žito ščinjati, na rešetu izplati, šteklanje ječmena ali vršenje, opremek itd.; prav tako pa odhajajo v pozabo nekdanje šege, ki so spremljale to važno opravilo.

O sami mlačvi ni treba kaj posebnega reči, odkar to delo tako dobro opravijo mlatilnice in kombajni, zato poglejmo raje, kaj moramo narediti, da se nam ne bo trud naših rok v žitnicah pokvaril.

Žito v shrambi diha in počasi izgublja težo. Najbolje je, če leži v kašči pri temperaturi okoli 10 stopinj in če je zračna vlaga okoli 50-odstotna. Važno je tudi, koliko je žito suho. Ker zaželenih odstotkov vlage (12 do 14) v žitu iz različnih vzrokov ne moremo doseči vsako leto, se je že udomačilo umetno sušenje žita, posebno v mokrih letih. Sušiti je treba počasi in previdno, da ne uničimo kaljivosti. Ko ga skladiščimo, moramo najprej nasuti tanjši sloj in večkrat mešati. Kasneje lahko žito nasujemo tudi en meter na debelo. Ker je zrnje slab prevodnik toplote, ne smemo po hladnih dneh, ko je uhlajeno, odpirati oken, ker bi se s toplim krakom navlažilo kot mrzla šipa v topli sobi. Zato spomladi, ko prihajajo toplejši dnevi, ne smemo odpirati oken žitnih shramb.

Posebno poglavje so škodljivci v žitnicah, o katerih smo že pisali, pa ne škodi, če ponovimo. Črni žužek je do pol centimetra velik sila trdoživ hrošček, ki se ga celo s kemičnimi sredstvi težko znebimo. Nevarni so še žitni molj, mokar in močna vešča. Da se varujemo teh vsiljivcev moramo paziti na čistočo v žitnicah in shrambah, ki naj imajo čim manj špranj in skritih prostorov. Ko pripravljamo shrambe, je dobro njihove stene premazati z apnenim beležem, ki smo mu primešali anilinsko olje ali petrolej, še bolje pa je, da jih posujemo s pantakanom ali pepelnom. Prazne vreče, ki so pogosto leglo okužb, razkužimo z ogljikovim žveplecem ali s strupenim cianovodikom, če tega ni pri roki, pa kar z vročino. Najbolje razkužimo shrambe s cianovodikovo kislino, v te namene pa je uporabljivo tudi gnojilo apneni dušik (kalcijev cianamid), ki ga potrebujemo 200 gramov za kubični meter prostora.

KLOPOTEC

Zaton premogovnika na Senovem?

Rudarji razmišljajo o prihodnosti brez rudnika — Zalog je še za 20 let, če izkopa ne bodo povečevali — Odločili so se za večji dnevni izkop in hitrejše črpanje, ker je to bolj gospodarno

3. julij, praznik rudarjev, je velik dan za Senovčane. Ponosni na tradicije prvega delavskega središča v Spodnjem Posavju, so domačini tudi letos pripravili veliko slavje. Počastili so dan rudarjev, praznik občine Krško in spomin na četrt stoletja vstaje.

Ko srečujem obraze iz jaškov, zvem od njih, da pripada njihov poklic le preteklosti in sedanjosti in da se bodo skoraj zaprli dohodi v podzemlje.

»Kako daleč v preteklost sega rudarjenje na Senovem,« vprašujem.

»Več kot stoletje nazaj in ta doba je vtisnila ljudem in kraju svojevrsten pečat,« odgovarja Rado Kozole, nadzornik v rudniku.

»Je res, da razmišljate o drugačni prihodnosti?«

»Da, zaloge premoga usihajo, zato bomo morali poiskati drug vir dohodka.«

»Koliko let vam bodo črni zemeljski zakladi še dajali kruh?«

»Vseh zalog imamo za 20 let, če izkopa ne bomo povečali.«

»Koliko premoga nakopljejo vaši rudarji na dan?«

»740 ton, a pred štirimi leti je bila dnevna količina še 700 ton.«

»Ali boste dnevno količino še povečali?«

»Seveda jo bomo, sicer ne moremo preiti na skrajšan delavnik. Za letos smo predvideli 10-odstotno povečanje proizvodnje in zmanjšanje stroškov za 65,000.000 Sdin.«

»In kakšni so načrti rudarjev za prihodnost brez rudnika?«

»Najprej smo razmišljali o cementarni, ker bi nam hrib lahko dajal surovine 800 let. Odsvetovali so nam gradnjo take tovarne, ker baje ni potreb po novih zmogljivostih. Poslovno združenje SMELT je predlagalo rudniku nekaj drugih rešitev. Ena izmed njih je izdelava preciznih litin, ki jih naša industrija še uvaža. Združenje razen tega proučuje tudi tržišče izdelkov iz plastičnih snovi. Kolektiv rudnika je odobril denar za raziskovalne namene, da nas zaton premogovnika ne bo našel nepripravljene.«

J. TEPPEY

Turistično mrtvilo v Beli krajini

V Belo krajino se je letos prikotalilo po asfaltu belokranjske magistrale bore malo turističnih dinarjev. Vsa leta so bile vzrok slabe ceste, da ni bilo turistov in da je bil turizem v Beli krajini slabo razvit. Sedaj, ko imamo cesto do osrčja Bele krajine, pa nam je zmanjkalo izgovorov za neuspehe v turizmu. Dolina Kolpe, ki je polna lepih, skritih kotičkov in naravnih lepot, je letos pričakala turistično sezono nepripravljena. Začnimo kar od Metlike in pojdimo proti toku. Na stotino gostov prihaja in odhaja, ne da bi bili postreženi. Na metliškem koncu nimajo nobenega lokala, v katerem bi lahko stregli gostom. V ta namen šele sedaj postavljajo kiosk ob Kolpi. Nato od Metlike do Podzemlja nič. V Podzemlju že od lanskega leta strežejo v nedograjenem lokalu. Potem zopet nič do Vinice. V Starem trgu govorijo, da bo vsak čas predan turizmu nov objekt v Prelesju.

Na Suhorju sta letos prenovljeni obe gostilni, vendar imajo tu vse preveč običajnih jedil in premalo belokranjskih specialitet.

V Gradcu se gostilna »Pri Jelki« postavlja z zelo dobro belokranjsko kapljico, hitro postrežbo in z belokranjskimi specialitetami, katerih drugod zelo primanjkuje. Najslabše je v Semiču, kjer imajo samo skromno gostilno v vasi in zasebno gostilno pri železniški postaji. V Semiču je veliko možnosti za razvoj turističnega vinogradništva. Vrsta belokranjskih zidanic čaka na pridne roke, da bi jih opremile za sprejem turistov.

Razen uspelega jurjevanja v Črnomlju in pustovanja »metliških gadov in belouškc« v Beli krajini ni bilo posebnih turističnih prireditev.

Ko bi bili urejeni prepotrebni turistični objekti, bi si marsikateri turist rad ogledal dolino Kolpe, viniški in podbreški grad, rojstno hišo Otona Župančiča in vrsto drugih belokranjskih znamenitosti.

JOŽE ŠKOF

Posvet o kadrovsko-socialni šoli

V soboto, 16. julija, bo v Novem mestu ob 9. uri v poslovnih prostorih Zavoda za izobraževanje posvet o izobraževanju kadrovsko-socialnih strokovnjakov. Posvet sklicuje višja kadrovsko-socialna šola iz Kranja, ki bo v Novem mestu pri Zavodu za izobraževanje odprla oddelek te šole. Na posvetu, ki je za naše področje zelo pomemben, se bodo pogovarjali tudi o seminarskem načinu izobraževanja tovrstnih strokovnjakov. Upajmo, da bodo delovne organizacije tokrat pokazale večje zanimanje kot doslej in se vabilu odzvale ter omogočile ustanovitev oddelka, ki bo našemu področju samo v prid.

Poslovno sodelovanje »Kemoopreme« s »Prvo iskro«

V okviru sodelovanja trebanjske občine z občino Obrenovac pri Beogradu so se na nedavnem obisku predstavniki občin, Kemo opreme in modernega podjetja Prva iskra dogovorili za poslovno sodelovanje. Obe podjetji imata podoben proizvodni program ter lahko v določenih poslih skupno nastopata ali se dopolnjujeta. »Prva iskra« je pripravljena izkoristiti udeležbo Kemo opreme pri delih, ki so blizu trebanjskemu podjetju, hkrati pa bi Iskra nudila Kemo opremi tudi druge usluge, predvsem projektivnega in konstrukcijskega oddelka. Narejeni so prvi koraki in obe stranki menita, da obstajajo ugodni pogoji za koristno sodelovanje, ki ga naj podjetji v skladu z obojestranskimi koristmi razvijata naprej.

Izrabljeni kombajni zmanjšujejo učinek

Žetev v krški občini je v polnem teku. Dnevno žanje 9 žitnih kombajnov, last AGROKOMBINATA Krško. Ker so kombajni že stari in izrabljeni, je veliko okvar na strojih, kar zmanjšuje njihov učinek. Število okvar na strojih povečuje tudi dejstvo, da so parcele zasebnikov raztresene in na neravnem terenu. Zaradi tega bi se morali kmetje sprijazniti s takšnim kolobarjenjem, da bi sejali žita skupaj na večjih površinah. Potem bi bilo kombajniranje cenejše in tudi učinek bi bil večji. Glede tega so strokovne službe AGROKOMBINATA že večkrat sprožile razpravo, vendar brez uspeha.

Tudi AGROKOMBINAT je začel z žetvijo lastnih površin, zasejanih s pšenico. Kot kaže, bodo donosi letos zadovoljivi in boljši kot v preteklem letu. Nastajajo pa težave zaradi pomanjkanja skladiščnega prostora, ker odkupna podjetja ne morejo sproti prevzeti vseh količin pšenice, ki je vlažna.

Ob Kolpi letos manj ribičev

V gostilni Kovač v Osilnici so letos delno obnovili točilno sobo in odprto kegljišče. V Osilnici pa je bilo letos nekoliko manj turistov kot prejšnja leta. Sem so namreč radi prihajali ribiči iz Ljubljane in Zagreba, odkar pa gospodari s tem delom Kolpe podjetje »Sumarija« iz sosednje Hrvatske, je v njej manj rib.

Asfalt skozi Bizeljsko

Še nekaj dni in središče Bizeljskega se bo za vedno otreslo prahu. Makadamsko cesto bo skozi vas Bizeljsko zamenjal asfaltni trak.

ZAPIS OB KONCU POUKA V KOČEVSKI OBČINI

103 otroci bodo ostali brez zaposlitve

V kočevski občini je končalo letos šolsko obveznost 394 otrok. S končanim 8. razredom bo zapustilo šolo 186 otrok, s končanim 7. razredom 6, s končanim 6. razredom 29 in s končanim 5. razredom 44 otrok. Skupaj bo torej dokončno zapustilo osnovno šolo 265 otrok (131 dečkov in 134 deklic), 129 otrok, ki so šolsko obveznost sicer že izpolnili, pa bo nadaljevalo s šolo, da ne bi prenehali s šolanjem v nižjih razredih. Iz 7. razreda bo šlo v 8. razred 87 otrok ali 93.6 odst. teh, ki bi sicer lahko prenehali hoditi v šolo, iz 6. razreda jih bo šlo v 7. 35 ali 54.7 odst., iz 5. razreda pa v 6. 7 ali 13.7 odst. Prizadevanje za nadaljevanje šolanja torej v nižjih razredih močno pada.

Oglejmo si zdaj še možnosti za zaposlitev in šolanje v srednjih strokovnih šolah. Tisti, ki so končali 8. razred osnovne šole, so se odločili takole: ob prvem vpisu se jih je vpisalo v gimnazijo 45, prosta vajenska mesta jih je zasedlo 43, na uk v trgovino jih je odšlo 8, v srednje šole izven Kočevja 25, v uk izven Kočevja 15, ob drugem vpisu v gimnazijo pa se bo lahko vpisalo še 24 učencev. Od 186 otrok, ki so opravili 8. razred osnovne šole, jih je torej 160 imelo možnost oditi v uk ali nadaljevati šolanje.

Precej slabše je z učenci, ki so končali osnovno šolo v 7. ali v nižjih razredih. Tem sta bili na voljo samo dve delovni mesti za priučitev, kandidatov pa je bilo kar 79. 103 otroci, ki bodo letos zapustili osnovno šolo, bodo ostali brez učnega mesta in brez možnosti za nadaljnje šolanje ali za zaposlitev. Vse, kar smo povedali, opozarja, da otrok mora opraviti 8 razredov osnovne šole, če si hoče zagotoviti bodočnost in normalen razvoj.

MARKO ŽVOKELJ

Specializacija jim je prinesla uspeh

Zaradi skrčenja investicij za gradnje je bilo Splošno obrtno podjetje Krško v začetku letošnjega leta v težkem položaju. Reforma je najbolj prizadela njihov obrat keramike. Čeprav so znižali cene svojim uslugam, so ostali letos v tej panogi brez perspektiv. Zato so obrat vključili v gradbeno skupino. Vsi ostali obrati, ključavničarstvo, steklarstvo in drugi, pa imajo pogodbeno zagotovljeno delo do konca leta. Ta dela so predvsem na območju občine Krško in na vzdrževanju naprav v Celulozi.

S specializacijo so dosegli največji uspeh v kovinski panogi. Začeli so izdelovati lakirne kabine, razmastilne naprave in ventilacijske naprave, predvsem za velike naročnike, kot so GEORGIJ NAUMOV, ELEKTRO Niš in drugi.

Kot soustanovitelji ENGINEERINGA iz Kranja, katerega osnovna naloga so dela na zaščiti vode, zraka in kovinskih delov, delajo po njihovih načrtih, kar jim zagotavlja uspeh pri nadaljnjem delu. Razen tega sodelujejo kot kooperanti tudi z AVTOMACIJO iz Ljubljane.

Splošnemu obrtnemu podjetju iz Krškega je uspelo z zmanjšanjem delovne sile povečati proizvodnjo in osebne dohodke. Zaradi dopustov jim sedaj v poletnih mesecih primanjkuje delovne sile. Njihova dva vikenda v Poreču sta čisto zasedena že od predsezone in tudi za posezono ni več prostih mest. V Splošnem obrtnem podjetju so mnenja, da je za njihovega delavca nujno potreben vsaj teden dni dopusta na morju. Zato dajo vsem tistim članom kolektiva, ki preživijo dopust ob morju, popust.

AGROKOMBINAT je namenil 0,3 odst. dohodka za šolstvo

Delavski svet AGROKOMBINATA Krško je na seji 6. julija sprejel sklep, da prispeva v sklad drugostopenjskega šolstva 0,3 odst. dohodka. V razpravi je bilo omenjeno, da so druge organizacije plačale večji odstotek. Toda ta podjetja imajo tudi drugačno akumulacijo. Iz tega sklada se financira tudi Sadjarska šola v Krškem. AGROKOMBINAT pa je v zadnjih treh letih štipendiral preko 20 slušateljev na tej šoli. V glavnem daje sredstva, ki so namenjena za izobraževanje, za štipendije, zaradi tega sedaj, ko je celoten AGROKOMBINAT v izgradnji, kot so zatrdili, ne more plačati celotnega prispevka.

V Ribnici so razširili gradbeni okoliš

Občinska skupščina Ribnica je na zadnji seji razširila gradbeni okoliš Ribnice. Sedanji ožji gradbeni okoliš je v glavnem zazidan, interesentov za gradnjo zasebnih hiš pa je še vedno precej. Predvidevajo pa, da se bo pritisk za gradnje v Ribnici umiril, ko bodo predpisi spremenjeni tako, da bo mogoče graditi tudi po ostalih vaseh, se pravi izven gradbenih okolišev.

MIKLOVA ZALA V TRSTU

Val navdušenja med tržaškimi in goriškimi Slovenci — Nastop Kostanjevičanov v najmoderneje opremljenem gledališču v Evropi – Navdušeni aplavzi na odprti sceni — Trst znova vabi — Zbranim Tržačanom je govoril Peter Markovič, predsednik občinskega odbora SZDL Krško

Vsak nastop zahteva priprave in vliva amaterju novo tremo, ki jo je treba premagati. Kostanjevičani so se za nastop v Trstu dolgo pripravljali, saj so se zavedali, da bodo nastopili v najmoderneje opremljenem gledališču, kar jih je nastalo v zadnjem času na evropski celini. Tržaški Slovenci so namreč dobili 5. decembra 1964 nov kulturni dom, ki velja za najmodernejše opremljeno gledališče v Evropi. Kulturni dom je nastal po dolgih letih sramote, saj je znano, da je bil prvi slovenski kulturni dom v Trstu požgan. Novi je nastal s pomočjo italijanske vlade, ki je dala za gradnjo doma težke milijone lir. K temu je treba prišteti še znatne darove Primorcev samih in pa darove, ki so jih zbrali Slovenci v zamejstvu. Zbiralna akcija je bila izredno dobro organizirana in uspeh kajpak ni izostal. Današnji kulturni dom stoji v Ulici Petronio in ni na zunaj nič posebnega. Poslopje je sicer obloženo s krasnim marmorjem, vendar stisnjeno — tako se zdi — med ostale meščanske hiše v ulici. Čisto drugačen vtis dobiš, ko vstopiš. Najprej te pozdravi veličastna veža, ki je vsa obložena z originalno keramiko. Ta poslikana keramika pa je ročno delo slovenskega mojstra, ki je za izdelavo te stene potreboval več let. Stropi so opremljeni z muranskimi lestenci. V glavni dvorani imajo na stropu enega samega, ki pa porabi za 800 lir električnega toka na uro. Tudi uprizoritev Zale je porabila veliko več toka na uro, kot ga porabi vsa kostanjevica z okolico vred. Oder ima namreč 130 električnih vodov, ki jih mojster razsvetljave upravlja iz svoje kabine po elektronskem sistemu. Tako vsak trenutek lahko zamenja barvo luči v še tako oddaljenem kotu gledališča. Prav tako je edinstveno ozvočena vsa gledališka hiša, delovni prostori pa so vsi povezani s telefoni. Gledališče ima v nadstropju še komorno gledališko dvorano, krasno opremljen bar, poseben bar za igralce ter ravno streho, na kateri je prav tako mogoče prirejati prireditve. Mala dvorana je opremljena z intarzijami akademskega slikarja Černigoja, eno izmed en v gledališču je opremil mojster Spacal. Gledališče je prostorno, saj ima okoli šesto mest. Parter in balkon sta opremljena z udobnimi fotelji, ki pa so vsi tako razporejeni, da gledalec z vsakega sedeža naravnost udobno spremlja predstavo. Stene balkona so obložene z izbranimi originalnimi jugoslovanskimi preprogami Dvorana je izredno akustična in je tudi v tem pogledu višek sodobnih dosežkov. Celoten projekt je delo znanega slovenskega arhitekta prof. Mihevca, ki pa je pritegnil vrsto najuglednejših strokovnjakov in sodelavcev.

Posebno presenečenje pomeni oder, ki ima spredaj sedemnajst metrov odprtine, celoten tloris pa tak, da bi kamion s prikolico mirno krožil po njem. Celoten oder je vrtljiv in se lahko scena v trenutku menja. Prav tako obstajajo vse možnosti, da s posebnimi vlaki lahko dvignejo vsako sceno pod strop. Tudi kulise vozijo na oder s posebnim dvigalom, kar delo zelo olajša. Vsi ti podatki, ki so sicer skopi, pa vendarle kažejo, da je bilo dvaindevetdesetim Kostanjevičanom, ki so 26. junija stopili na deske kulturnega doma v Trstu, tesno pri srcu.

Mizarji so pod vodstvom Draga Jordana skrbno pripravljali sceno, Franci Baznik se je posvetil pripravi luči, Jože Kovačič zvočni opremi predstave, Dolfi Obu pa splošni organizaciji. Ko je bila scena postavljena, smo se vsi začudili. Bila je majhna kakor nočna omarica v veliki prazni sobi, čim pa so posvetile luči, je izstopila iz vranje črnih plišastih zaves in bila lepša in učinkovitejša kot kdajkoli poprej.

Tako sta bila prvi strah in malodušje kmalu premagana, kar je pregnala tudi prijaznost izkušenih gledaliških mojstrov, ki so bili s svojim delom in nasveti vsak trenutek na voljo. Še preden je stekla prva predstava, so bili že prijatelji, ki jih je zbližalo delo.

TO POT SE JE ZAČELO SREČNO

V nedeljo zjutraj so bili igralci že ob štirih pred domom kulture v Kostanjevici. Vstopili so v dva prostorna avtobusa podjetja Gorjanci in se v spremstvu Kompasove uslužbenke Anje Kranjc ter Angele Gatta odpeljali proti Ljubljani. Po kratkem postanku sta avtobusa odpeljala dvaindevetdeset sodelujočih na pot proti morju. Carinske formalnosti so prav hitro minile, saj so nas na meji čakali predstavniki tržaške Slovenske prosvetne zveze, ki so že poprej najavili naš prihod. Po krožni vožnji po Trstu smo se ustavili na gradu Miramare, rezidenci brata avstrijskega cesarja Franca Jožefa. Grad, ki slovi po izredno lepi legi, prekrasnih parkih in edinstveni notranji opremi, smo si z zanimanjem ogledali še posebej zato, ker smo pred nedavnim bili na ogledu avstrijskega dvora na Dunaju.

Toda čas nas je priganjal, že ob petih smo imeli v gledališču prvo predstavo in ob devetih (po italijanskem času, ki je za eno uro pred našim) še drugo. Morali smo na oder, nastopajoči pa na kosilo in k počitku.

OBČINSTVO JE ZASEDLO TUDI STOPNICE

Že celih deset dni pred predstavo so Tržačani začeli z običajnimi napovedmi prireditve. Gledališče je končalo svojo sezono že z zadnjim dnem maja. Po tem datumu so prireditve v Trstu povečini le na prostem, ker je v zaprtih prostorih velika vročina. Prav zato ima kulturni dom v Trstu posebne ohlajevalne naprave, tako da je v gledališču zmeraj svež zrak in

Milana Medveška ni več

Ni še tako dolgo, kar smo v Novem mestu pokopali njegovega očeta, zdaj pa je iz Clevelanda v Ohiu v ZDA prišla še ena pretresljiva vest, da je po operaciji in hudem trpljenju umrl Milan Medvešek, upravnik slovenskega dnevnika PROSVETA, ki izhaja v Chicagu. Star je bil 58 let. Po operaciji na žolčnem mehurju je bil s kratkimi presledki ves čas v nezavesti.

Milan Medvešek ob zadnjem obisku v uredništvu Dol. lista

Kljub vsem naporom in negi zdravniškega osebja v euclidski bolnišnici mu zaradi počenega želodčnega mehurja pred operacijo niso mogli oteti življenja. Ves kritičen čas so mu stale ob strani njegova žena Ann in hčerki Milena in Mira, ki sta prihiteli k njemu iz Chicaga.

Pokojni Milan Medvešek, tudi v stari domovini dobro poznan izseljenski družbeni delavec (saj je kmalu po vojni obiskal Jugoslavijo na povabilo Borisa Kidriča), se je vse od prihoda v Ameriko leta 1927 živo udejstvoval na vseh kulturnih področjih v Clevelandu. Junija 1944 je postal pomožni urednik PROSVETE, leta 1950 pa je bil izvoljen za glavnega urednika. Julija 1952 je bil izvoljen za upravnika vseh publikacij Slovenske narodne podporne jednote (SNPJ). Svoje delo je opravljal predano in vestno do prerane smrti, ki ga je iztrgala iz kroga družine, sodelavcev in prijateljev 26. junija 1966.

Milan Medvešek je bil velik prijatelj svojega rodnega Novega mesta in Dolenjske. V zadnjem času je dvakrat obiskal staro domovino in nikdar se ni pozabil oglasiti tudi v našem uredništvu, kjer se je živo zanimal za uspehe in načrte DOLENJSKEGA LISTA.

Pogreb pokojnega Milana Medveška je bil 29. junija v Clevelandu na pokopališču Lakeview v Clevelandu. »SNPJ je z njim izgubila energičnega, delavnega in zvestega člana. Njegova smrt je največja izguba za njegovo družino in nič manjša za našo Jednoto,« z žalostjo ugotavljajo slovenski izseljenci v Združenih državah Amerike.

Užaloščeni družini izrekata globoko sožalje tudi v imenu naših bralcev uredništvo in uprava Dolenjskega lista!

Arhitekt Marijan Mušič (prvi od leve proti desni) leta 1961 ob podelitvi Trdinove nagrade, ki jo je prejel za svoje delo pri napredku urbanizma v Novem mestu

Arhitekt Marjan Mušič dopisni član jugoslovanske akademije

V nedeljo, 26. junija, je bil na svečani seji Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu izbran za dopisnega člana v njenem umetniškem razredu naš novomeški rojak arhitekt Marjan Mušič, redni profesor ljubljanske univerze. To visoko priznanje, ki ga je najstarejša in najuglednejša znanstvena in umetniška ustanova v naši državi in med južnimi Slovani sploh že petič podelila novomeškim rojakom — prvi je bil te časti deležen prirodoslovec in prirodoslovni filozof prof. Ferdo Seidl že leta 1903, drugi pravnik dr. Metod Dolenc leta 1928, tretji slavist dr. Rajko Nahtigal leta 1931, četrti pa naš znani umetnik Božidar Jakac — velja akademiku Marjanu Mušiču za njegovo pomembno znanstveno in vzgojiteljsko delo, prav tako kot za njegove uspehe pri pravilnem reševanju spomeniškovarstvenih in urbanističnih problemov. Naš slovenski, daleč po svetu znani učenjak in estet, umetnostni zgodovinar in konservator akademik dr. Francé Stelé je v svojih konservatorskih spominih zapisal: »Izmed mlajših arhitektov se je mojim težnjam najbolj vneto odzval arh. Marjan Mušič, ki se je ob sodelovanju z menoj po drugi vojni razvil v enega najbolj uglednih jugoslovanskih zastopnikov arhitekturnega in urbanističnega spomeniškega varstva.«

Našemu rojaku, ki so mu prav urbanistični in spomeniško varstveni problemi Novega mesta že dolga leta posebno pri srcu, o čemer priča vrsta študij in člankov, pobud in predlogov, predvsem pa vzorna ureditev Vrat in spomeniškega prostora, obnova stavb Študijske knjižnice, Muzeja in zavarovalnega zavoda ter po njem zasnovana nova podoba Glavnega trga, in katerega pomoč z njegovim velikim znanjem in iskreno osebno prizadetostjo domačina, nam je prav sedaj pri reševanju in pravilni usmeritvi aktualnega perspektivnega urbanističnega načrta Novega mesta še kako potrebna. Novomeščani in njegovi prijatelji za visoko priznanje iz srca čestitamo!

Prof. JANKO JARC

Ob razstavi na Senovem

Te dni sem življenju hvaležen, kakor sem hvaležen tudi uglednim, vzornim vzgojiteljicam osnovne šole na Senovem. Njihovo zaupanje mi potrjuje, da naše likovno vzgojno delo le napreduje.

V senovski osnovni šoli so pripravili dve razstavi: zaključno šolsko in še razstavo upokojene učiteljice Rafaele Potokar. Rojena je bila v Šentlovrencu na Dol., pred leti pa je službovala tudi na Senovem. Kakšen žar je v njenem srcu, nam povedo njena dela. Mnogo je tega, prav gotovo okoli 150 slik. Na Senovem jih je razstavila pribl. 60. Njeno slikarstvo pritegne zaradi velike spontanosti, nujnosti nastanka, bogastva motiva, lepe akvarelne pa tudi oljne tehnike itd. Doživetje ob njeni razstavi zasluži resno razmišljanje, temeljito poglobitev. Svetoval sem idealni slikarki amaterki, da pripravimo razstavo njenih del v Kostanjevici, Novem mestu, Brežicah in še kje.

Ta skromna beležka ima namen samo opozoriti na resnično amatersko razstavo, kakršno smo doživeli v intimnem krogu, v živahnem razgovoru, brez konvencionalnih govoranc, čašic konjaka itd. Kdor na tej razstavi uspe od avtorice kaj kupiti, bo nagradil dobro delo umetnice Rafaele Potokar.

M. KUGLER

Prešernova družba širi svojo dejavnost

Da bi poživila zanimanje za lepo knjigo, razstave, publikacije in literarne večere, je začela Prešernova družba širiti svojo dejavnost. Za svoje potrebe bo uvedla časopis »Knjižna polica«, po zgledu zamejskih klubov ljubiteljev knjig pa bo ustanovila klube Prešernove družbe in zagotovila svojim članom delen popust pri nakupu knjig tudi v drugih založbah. Oskrbovala jih bo tudi s seznami knjižnih novosti.

V trebanjski občini delujejo naslednji poverjeniki Prešernove družbe: Bojan Brezovar, Sentrupert; Anica Kržan, Trebnje; Stane Majzelj, Veliki Gaber; Tone Skušek Bistrica; Mara Strajnar, Mirna; Jože Štefančič, Trebelno; Vera Trinko, Franc Maras, Marija Dim in Marija Velikonja, vsi Trebnje. Ljubitelji knjig, obrnite se nanje!

Pevci pred prazno dvorano

Večer opernih in operetnih melodij, ki ga je zavod za kulturo v Brežicah priredil za zaključek sezone, je 7. julija privabil le nekaj desetin poslušalcev. Pevci ljubljanske Opere so nastopili pred skoraj prazno dvorano. Mučnega vtisa, ki so ga ob tem dobili, najbrž ne bo lahko popraviti. Naj povemo, da je bilo celo prodajanje kart po domovih in ustanovah brez uspeha.

Artičani na Hrvaškem

Moški pevski zbor iz Artič je v nedeljo, 3. julija, nastopil v Dubravici na Hrvaškem. Pod vodstvom Mihe Halerja je ubrano zapel nekaj partizanskih pesmi in s svojim programom obogatil kulturni spored na proslavi dneva borcev.

Akademiki v Kočevju

Akademski pevski zbor »Tone Tomšič« zadovoljil ljubitelje resnejše narodne in umetne glasbe

23. junija je v dvorani kulturnega doma »Jože Češko« v Kočevju pel Akademski pevski zbor »Tone Tomšič« iz Ljubljane. Zapeli so več starih narodnih (prirejenih) in starih ter novejših umetnih pesmi. Tako so imeli na sporedu Jakoba Gallusa »Nevoščljivec, zakaj ti ne ugaja moja pesem? (Mar je ne moreš razumeti?)«, Balado o mlinarju, Dečle, to mi povej, Pjesme iz Mjedjimurja, Temne bore, Večerno pesem, Očenaš hlapca Jerneja, Na obali Tibere, Ave Marijo in še več drugih. Poslušalci so izvajalce za ubrano petje nagradili s ploskanjem in jih po končanem programu kar niso pustili z odra, dokler niso za zaključek zapeli še nekaj narodnih.

Razveseljivo je, da je koncert privabil precej poslušalcev, čeprav ne toliko kot bi želeli. Po končanem sporedu se je gostom zahvalil v imenu kulturno-prosvetnih organizacij in poslušalcev profesor Miloš Humek.

primerna temperatura. Vstopnice so prodajali v tržaški knjigarni in so jih za popoldansko predstavo prodali že prvo popoldne. Zanimanje za vstopnice pa je čedalje bolj naraščalo. Prihajali so tudi iz drugih krajev in iz Gorice je vozil posebni avtobus. Ker je vstopnic zmanjkalo in ker je bilo gledališče zasedeno do zadnjega kotička, se je občinstvo poslužilo tudi stopnic ob straneh in sredi parterja.

Slednjič se je dvignil zastor. Za hip je objel nastopajoče leden strah. Beseda jim je bila neznatna, kretnja okorna, kakor bi prvič nastopali. Toda iz dvorane je bilo čutiti simpatije slovenske besede žejnih ljudi, te simpatije so naraščale od trenutka do trenutka in se slednjič sprožile v aplavz na odprti scena. Igralci so pozabili na vso moro, ki je dotlej ždela nad njimi, sprostili so se in odigrali predstavo, kakršne še niso nikoli.

Ne samo Zala, Almira, Mirko, Davorin pa Iskender beg, Tresoglav, Mikl in Miklovka, tudi fant, kmet, stric in otrok so uglašeno igrali, kar jim tako nedvoumno priznava tržaški tisk in kar je tako veličastno izpričal prepolni avditorij kulturnega doma.

SLOVENSKA BESEDA JE BESEDA PRAZNIKA

Po večerni predstavi so bili na odprti sceni običajni nagovori, ki pa to pot niso bili občajni. Najprej je stopil niso bili občajni. Najprej je stopske prosvetne zveze v Trstu EDVIN ŠVAB, ki je pozdravil navzoče in se jim iskreno zahvalil za izredno doživetje. Dva fanta sta nato prinesla na oder košarico z nageljni in gladiolami, dekoriranimi s slovensko trobojnico in rdečim trakom. Šopek sta morala nesti dva, ker je bil tako velik. Med nastopajočimi je nastalo veliko presenečenje, saj takega šopka še nihče od nas nikoli ni videl. Tajnik Edvin Švab je nato izročil darilo Slovenske prosvetne zveze — umetniško sliko Roberta Hlavatyja. Slika predstavlja Trst in bo odslej visela v zbirki Gorjupove galerije v Kostanjevici. Nato je zbranemu občinstvu spregovaril predsednik občinskega odbora SZDL iz Krškega tovariš Peter Markovič, ki je poudaril pomembnost medsebojnih srečanj, skupnega sodelovanja in utrjevanja odnosov med sosedi. Občinstvo je govornika burno pozdravilo, na kar je spregovoril še režiser predstave Lado Smrekar, ki je med drugim dejal: »Nismo vam pripeljali umetnikov, pripeljali smo vam kmete z naših polj, ki prav zdaj valovijo v zlatem žitnem klasju, delavce iz tovarn, uslužbence iz podjetij in ustanov. Vse je med vas prignala ljubezen do našega in vašega materinega jezika, ljubezen, občudovanje in spoštovanje do tega edinstvenega hrama kulture, v katerem si plemenitite svoja slovenska srca. Dragi bratje, ponosni smo, da smo smeli nastopiti v Trstu, za vselej nam bo ostal v srcu večer, ko smo skupaj z vami doživljali Cankarjev izrek: slovenska beseda je beseda praznika, vriska in petja.« Besede govornika so spremljale solze resnične ganjenosti vseh prisotnih in dolgotrajni aplavz.

»PONOSNA SEM, DA SEM SLOVENKA«

Na predstavi zbrano občinstvo se je le počasi razšlo. Mnogi so prišli tudi mimo novinarjev, diplomatskih predstavnikov in sorodnikov nekaterih igralcev v gledališke garderobe in še posebej stisnili roko posameznim igralcem in sodelujočim, ki so po drugi predstavi utrujeni posedli po garderobah. Med njimi je bila tudi priletna ženica, ki je v gneči poiskala režiserja, mu stisnila roko in rekla: »Hvala, hvala, tako ste bili lepi, (mislila je na živo in pisano podobo množice narodnih noš, ki so dejansko prav žarele pod razkošno lučjo neštetih reflektorjev!), da sem bila ponosna na vas in ponosna, ker sem Slovenka!«

Ko so igralci skoraj dve uri po predstavi zapuščali poslopje kulturnega doma, so nekateri ljudje še zmeraj stali pred vhodom, da bi jim čestitali in se poslovili od njih, kar nas je na vsej poti najbolj ganilo. Tudi mi smo bili tisto noč ponosni, ko smo videli, kako trdne in zavedne Slovence imamo onkraj meje.

V PADOVO IN BENETKE

Naslednji dan smo odpotovali v Padovo, kjer smo si ogledali to staro, davno italijansko mesto z eno najstarejših univerz ter nekatere druge kulturne spomenike. Popoldne smo obiskali Benetke, ki so bile novo nepozabno doživetje. Tamkaj smo se zadržali šest ur in se ponoči odpeljali z Markovega trga po slovitem Canalu Grande. Pred odhodom so igralci zapeli pred Markovo cerkvijo znano slovensko pesem »Nocoj pa, oh nocoj . . .« V trenutku se je zbralo okoli pevcev toliko ljudi, ki so prosili, naj še kaj zapojo, da bi skoraj imeli sitnosti s policijo. Poslovili smo se. Na Rimskem trgu smo vstopili v avtobus in se odpeljali. Kuharji in harmonikar Jernej Zagar so vso pot do Ljubljane grali. Naporno gostovanje je bilo za nami. Igralci so bili veseli, saj je njihovo dolgotrajno delo bilo kronano z velikim uspehom. Ko smo se vračali skozi Trst, so bile v tisku že prve vesti o nastopu. Z velikimi črkami je bilo že v naslovu povedano tole:

Izredno uspelo gostovanje amaterjev iz Kostanjevice na Krki! Za ljudsko igro »Miklova Zala« dvakrat natrpan Kulturni dom! Za amaterje visoko nadpovprečna in scensko slikovita izvedba! Nepopisano navdušenje gledalcev itd.

»SE NIKOLI NISEM BILA TAKO SREČNA«

Med igralci so ljudje različne starosti tam od sedmega pa do sedemdesetega leta. Ena takih je tudi Lojzka Kotarjeva. Vse življenje je služila in zdaj je v pokoju. Kar verjeti ni mogla, če režiser misli »zares«, ko jo je povabil, da bi nastopila. Dvakrat je ni bilo na vaje, ker pa je režiser vztrajal, je slednjič le prišla. Odtlej ni niti enkrat več manjkala, postala je ena najbolj zvestih sodelavk. V njenem življenju se je nekaj premaknilo, kar pričajo njene izjave: »Nisem vedela, da je tako lepo živeti!« Ko smo utrujeni zapuščali Benetke, smo jo vprašali, kako prenaša tak napor. Nasmehnila se je in rekla: »Še nikoli nisem bila tako srečna!«

Kulturno-prosvetnemu delavcu mora biti v veliko zadovoljstvo, če osreči enega samega človeka. Nam se je tokrat to posrečilo in se tudi sami grejemo ob tej drobni sreči.

Lado Smrekar

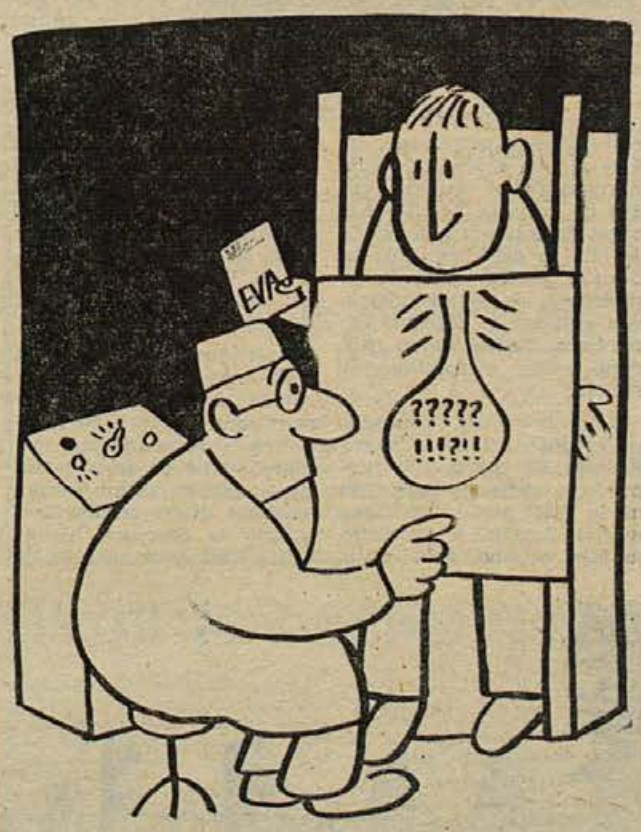

— Ojej, nekaj čudnega imate v želodcu!
— Pesem iz zbirke »EVA«, tovariš doktor!

POJASNILO: šest mladih »risarjev«, »strojepisceva« in običajnih nadebudnih piscev je pred kratkim izdalo knjigo »EVA«. Za uvod objavljajo mladi avtorji najprej 8 praznih strani, na to 8 strani velikih in malih pik in krogov, katerim sledi 9 strani s pisalnim strojem »narisanih« pesmi; preostali del knjige so posvetili prozi in poeziji. »EVA« je izšla v samozaložbi, vsak avtor pa je, kot nas poduči naslovna stran knjige, »izdajatelj svojega dela«. »EVO« je v 600 izvodih natisnilo ČP Gorenjski tisk v Kranju. Da ta najnovejši umotvor (ne tvor na umu!) ne bi ostal nezabeležen v mili slovenski kulturni kritiki, mu dodajamo naš zgornji komentar.

Uredništvo Dolenjskega lista

Mar je treba po pravico v Beograd?

Pritožbe občanov na najvišje državne in republiške organe, posamezne funkcionarje in predsednika Tita imajo dostikrat čudno ozadje. Malokdo upravičeno išče pomoč izven meja domače občine in marsikdo ne ve, da vsaka pritožba, poslana na najvišja mesta, pride nazaj k tistemu občinskemu organu, kamor spada

Belokranjci imajo mnogo vplivnih znanstev še iz vojnih časov, zato dostikrat na uradih zagrozijo, če jim ne gre, kot bi želeli: Bo že... pisal! To vam bo pokazal! Osebno ga poznam!« Z razlago občinskega referenta razburljivi ljudje niso zadovoljni, zato se pritožujejo v Beograd ali pa vsaj v Ljubljano. Poglejmo nekaj primerov, ki so občane tako razjarili, da so se obrnili po pomoč na najvišja mesta.

Po toči zvoniti je prepozno

Neka Črnomaljka je bila zaradi nedovoljene trgovine obsojena na plačilo 70.000 dinarjev, pogojno za 1 leto, ter odvzem protipravne premoženjske koristi v znesku 164.840 din. Razen tega jo je v civilni pravdi nekdo iztožil za 135.650 din. Ko je ženska trgovala s tolikimi vsotami, ni mislila na kazen, zdaj, ko jo ima, trdi, da ne more plačati. Obročno plačevanje, kakršnega prizadeta zahteva, na sodišču ni možno, zasebna stranka pa tudi na to ne pristane, zato so ženski zagrozili z rubežem nepremičnin.

To se ji je zdela taka krivica, da se je pritožila na zvezno skupščino in tovarišici Vidi Tomšič. Med drugim je pisala:

— vam povem, da bom raje pognala hišo v zrak, kakor imam zgled v Škofji Loki, če bi me hotel kdo vreč iz hiše, zaradi katere sem stradala...

Na vsak način je hotel biti logar

Neki tovariš iz okolice Črnomlja, že prileten, se je spomnil, da ga logarski poklic izredno veseli. Prosil je za zaposlitev v domačem kraju, a ker nima nobenih kvalifikacij, ga na to delovno mesto niso mogli sprejeti. Gozdno gospodarstvo pa mu je bilo pripravljeno nuditi zaposlitev gozdnega delavca. Ta tovariš pa si je logarski poklic, in to v domačem kraju, tako vtepel v glavo, da se je zaradi tega pritožil na izvršni svet SRS in na kabinet maršala Tita.

Ko z logarsko zadevo M. P. ni uspel, je ugotovil, da na občinskem sodišču »ni nobene pravice« in je pisal tovarišici Vidi Tomšič:

— Ker je ravno danes 21. obletnica naše zmage, se obračam s prošnjo, ker na občinskem sodišču ni nobene pravice. Moja tožilka je na sodišču zaščitena kot medved v lovskem zakonu. Sodba je bila potrjena pri okrožnem sodišču, kar je jasen dokaz, da je zaščitena...

Za vikend ni denarja

Na občinski odbor ZB v Črnomlju je prispela prošnja za dodelitev 1,5 milijona dinarjev. Za posojilo je prosil nek tovariš iz Straže, ki ima tam lepo stanovanje v bloku in zaposlitev, rad pa bi popravljal zidanico v Semiču. Ker so mu iz Črnomlja odgovorili, da imajo še premalo sredstev na razpolago za popravila stanovanjskih hiš borcev in da za popravilo zidanice ne morejo dati, se je tovariš pritožil na izvršni svet in na »generalni sekretariat« predsednika republike... Kot vse druge je tudi njegova pritožba prišla nazaj v Črnomelj. Prizadeti pa zatrjuje, »da še ne bo mirovala«.

Za izjemo upravičena pritožba

Neka kmetovalka iz bližnje okolice Črnomlja se je pritožila (samo na občino) zaradi prevelikih davkov v primeri s sosedovimi. Poklicali so jo na upravo za dohodke in ji naročili, naj prinese s seboj vse lastninske dokumente. Ugotovili so, da je bila ženska pravilno obdavčena, njen sosed pa je zaradi pomote občinskih uslužbencev plačeval namesto 426.000 din davkov na leto samo 133.000 dinarjev. Tovarišica sicer ni dosegla znižanja svojih družbenih obveznosti, pač pa pravico.

Lahko bi navedli še mnogo podobnih primerov. Občani imajo sicer po ustavi pravico do pritožbe, vendar morajo vedeti, da bodo ugodno rešeni le upravičeni ugovori. Kdor se poteguje za nekaj, kar je v nasprotju z veljavnimi zakoni, ne bo nič dosegel, četudi piše kabinetu maršala Tita.

NOVA ŠALA V SODRAŽICI

Za letošnji dan borca je Sodražica dobila novo šalo. Na vprašanje:

— Kje si bil za dan borca? — dobiš odgovor:

— I kje? Na otvoritvi poslovne stavbe!

Poslovna stavba namreč po treh letih gradnje kljub vsem zagotovilom ni bila dograjena do letošnjega dne borca. Zaradi teh zagotovil pa je neki vodilni uslužbenec Gradbenika menda zgubil stavo — šlo je za 10 ali 20 litrov vina.

Danilo Bučar - 70 letnik

Znani slovenski skladatelj Danilo Bučar slavi letos 70-letnico svojega plodnega življenja. Težko ga je najti doma, saj je zelo zavzet z delom pri ljubljanski RTV. Ker je po roču Belokranjec, bo prav, da se ga ob življenjskem jubileju spomnimo v našem listu.

Danilo se je rodil v Črnomlju kot sin sodnika. Ko mu je bilo dve leti se je družina preselila v Novo mesto. V začetku ni kazal nobenega nagnjenja do glasbe. Doma so ga učili igrati razne inštrumente, toda zaradi velike strogosti domačih vzgojiteljev se Danilo ni navduševal za glasbo. Lahko si mislite, kako je bil nato, ko so nad njim že vsi obupali, oče presenečen, ko mu je 7-letni Danilo za rojstni dan občuteno zaigral na klavirju dve njegovi sklačbi. Oče je bil tako srečen, da so se mu oči zasolzile, mali Nilo pa je dobil 5-kronski srebrni tolar.

Skrivnost se je seveda takoj razjasnila: Nilo, ki so mu strogi domači učitelji presedali, se je hodil naskrivaj učiti igranja na klavir k sosedovim. Tam ga je dobil v roke znani novomeški glasbeni vzgojitelj in skladatelj Ignacij Hladnik. Pod njegovim vočstvom je pouk seveda hitro napredoval.

Danilo Bučar se je nato ob skrbni glasbeni vzgoji domačih in mojstra Ignacija Hladnika še bolj razvijal. Hladnik ga je učil glasbo tudi na novomeški gimnaziji. Ker je vedel, da ima mladi Nilo v sebi izreden talent, mu je svetoval: »Uči se kar sam, jaz te bom le vsako toliko prekontroliral!«

Od takrat pa vse do zdaj je bil Danilo Bučar nenehen služabnik glasbe. Med novomeškimi dijaki je ustanavljal orkestre in tudi sam komponiral. Z ženo Metko sta v dneh, ko je bil član ljubljanskega Sentjakobskega gledališča, ustvarila precej spevoigor. Njegove operete o študentih, smučarjih in razne druge so bile tako privlačne, da nisem kot mlad učitelj nobene zamudil.

Na razna besedila je pisal skladbe za soliste in zbore. Največ skladb je napisal na besedila svojega novomeškega prijatelja Viktorja Markiča, pa Cvetka Golarja in drugih. Njegov glasbeni opus je obsežen in pester. Zato slišimo njegove skladbe iz radijskih oddaj in s koncertnih odrov.

Posebno radi pojo prelepe Bučarjeve melodije pevski zbori naših izseljencev v Ameriki in drugod, ker jih spominjajo prijetni akordi in melodije dolenjskega glasbenega ustvarjalca na staro domovino. Zato je Danilo Bučar znan kot skladatelj doma in širom po svetu, kjer živi razkropljeni slovenski rod, ki ga povezujejo skladbe našega jubilanta. Številni rojaki, prijatelji in znanci mu želimo, naj še dolgo živi in ustvarja!

JOŽE ŽUPANČIČ iz Litije

OB ZAKLJUČKU ŠOLSKEGA LETA 1965/66 V GLASBENI ŠOLI

Letošnje leto je pomenilo težko preizkušnjo

Z javnim nastopom 23. junija v Domu kulture je glasbena šola uspešno končala šolsko leto. Poleg solističnih točk so učenci pokazali svoje delo v zboru cicibanov, mladinskem godalnem orkestru, harmonikarskemu zboru in v mladinskem pevskem zboru. Prireditev je bila le skromen prerez dela učencev, ki so obiskovali novomeško glasbeno šolo.

V preteklem šolskem letu je obiskovalo šolo 145 učencev. Od teh je bilo v pripravnici — zboru cicibanov 28 otrok od 4. — 9. leta starosti. Starejši otroci in mladina so se učili raznih inštrumentov. Teh je bilo 117. Poleg inštrumenta se je vsak učenec učil še nauka o glasbi. Vsi pa so obvezno sodelovali v enem izmed ansamblov šole, ki so ustanovljeni z namenom, da bi pridobili mlade glasbenike za delo v zborih in orkestrih. Tako je mladinski pevski zbor imel 50 članov, mladinski orkester 19 in harmonikarski zbor 8 članov. Veselje do tega dela v glasbeni šoli so pokazali učenci predvsem z rednim obiskom na vajah in z disciplino, tako da smo pri tem delu zabeležili najmanj izostankov.

Ob koncu šolskega leta so učenci opravljali prestopne izpite iz inštrumenta in nauka o glasbi. Kljub strogim merilom izpitnih komisij je povprečna ocena pri inštrumentih 4,2, pri nauku o glasbi 3,8. Pri skupinskem delu, kjer so učenci tudi ocenjeni, pa 4,9, torej skoraj odlično.

Letošnje šolsko leto je pomenilo za učiteljski zbor, predvsem pa za učence, težko preizkušnjo, saj je bil delovni načrt šole tolikšen, da so nekateri podvomili, da bo izvršen. Nekateri učenci so se učili dva inštrumenta, nauk o glasbi, sodelovali v pevskem zboru in orkestru, npr. Cvetka Avbar, Irena Mahajnc, Bogdan Avbar, Anica Sekoranja, Polonca Žabkar, drugi pa so poleg obveznih predmetov in ansambla bili pripravljeni ob vsakem času na vajo za nastop, kjer so spremljali svojega součenca, prevzeli rediteljsko službo na nastopih ali napovedovali, npr. Alenka Primožič, Marjeta Cvelbar, Lučka Gortnar, Irena Gostiša, Polonca Solmajer, brata Sventa, Cvetka Zajc, Andrej Blažon, brata Grilca in še in še bi lahko našteval. Nekateri otroci so bili vsak dan v glasbeni šoli, kjer so trdo delali. Šola je imela 4 interne nastope, na katerih je sodelovalo 78 učencev s 75 skladbami, javen nastop ob koncu prvega polletja, kjer je sodelovalo 34 učencev z 28 skladbami. Na javnem nastopu ob koncu šolskega leta so sodelovali skoraj vsi učenci. Na srečanju mladih glasbenikov glasbenih šol Novo mesto, Krško in Brežice je sodelovalo 15 učencev naše šole. Pripravili so program za proslavo prvega maja v tovarni zdravil KRKA v Novem mestu. Tudi na proslavi 27. aprila v osnovni šoli je sodelovala glasbena šola. Na svečanosti ob 100-letnici rojstva skladatelja Ignacija Hladnika so učenci izvajali skladbe slovenskih avtorjev in brali odlomke iz skladateljevih literarnih del in pisem. 15. junija je bil v Dolenjski galeriji večer skladb Marjana Kozine. Šola je bila povabljena na srečanje mladih glasbenikov v Ljubljani in na javni koncert v studio Radia-Ljubljana 12. junija. Istega dne je bil mladinski pevski zbor šole povabljen v Zagorje na prijateljsko srečanje mladinskih zborov Avstrije in Slovenije. Za Radio-Ljubljana je šola posnela tri dvajsetminutne oddaje. Prvo z naslovom »Mladi potepuh«, drugo, posvečeno skladatelju Marjanu Kozini, tretjo pa za oddajo »Uspehi glasbenih šol v preteklem šolskem letu«. Z manjšim programom je šola sodelovala tudi na proslavi dneva borca 2. junija v Domu Ljudske prosvete. Poleg tega so učenci pomagali pri organizaciji večera komorne glasbe, na katerem je bil gost Karlovški godalni kvartet.

Vse to je skromna bilanca izven šolskega dela. Glasbena šola dela po predpisanih učnih načrtih. Kot vsi učni načrti so tudi naši zelo zahtevni. Učenci morajo vsak dan vaditi in se učiti, če hočejo predpisano snov obvladati s tehnične in muzikalne plati. Ni čudno, če so tako obremenjeni otroci vsak dan v glasbeni šoli.

In na koncu še ugotovitev, da so učenci glasbene šole tudi zelo dobri učenci v splošnoizobraževalnih šolah in vestni delavci na službenih mestih.

ERNEST JAZBEC

Kako se je kočevska gimnazija ponašila?

Od ustanovitve leta 1874 do razsula Avstrije je bila kočevska nižja (nekaj časa tudi popolna) gimnazija šola pretežno nemško govorečih dijakov — Njeni slovenski dijaki so postali zgledni branilci narodove svobode med NOV

»Gromska strela, gimnazija naj bo nemška!« so vztrajali odborniki kočevske občine na seji 4. januarja 1871, ko so se s 13 proti dvema glasovoma odločili za ustanovitev takega zavoda v Kočevju. Proti sta glasovala Matija Jaklič in Gregor Jonke, ki očitno nista bila za to, da dobi Kočevsko s to gimnazijo novo trdnjavo nemštva.

Za novi objekt so si po tej seji zagrizeno prizadevali, dokler ni bila v letu 1874 gimnazijska stavba sezidana. Ves čaz do razpada Avstrije oziroma do šolskega leta 1918-19 je bila to predvsem šola za Nemce. Avstrijska vlada je poskrbela, da je bila gimnazija sodobno in zadostno opremljena. Nedvomno so jo k temu vodili germanizacijski razlogi.

Ko se je v (nižji) gimnaziji pričel pouk, je imelo mesto Kočevje 156 hiš in 1163 prebivalcev. Občina je štela 4.240 hiš in 18.785 prebivalcev (brez mesta). Zaledje za gimnazijo je bilo majhno, zato sprva šola ni imela veliko dijakov. Število dijakov se je povečalo leta 1881, ko je Janez Štampfl iz Raven pri Kočevski Reki daroval 100.000 goldinarjev za 47 dijaških ustanov, vendar samo za dijake nemške narodnosti. V šolo pa so kljub temu začeli pogosteje stopati slovenski dijaki.

V šolskem letu 1910/11 je prišlo na 147 nemških dijakov le 12 slovenskih, v šolskem letu 1918/19 še 54 Nemcev na 10 Slovencev, po razsulu Avstrije pa je bilo razmerje med nemškimi in slovenskimi dijaki čedalje bolj ugodno za Slovence. Ko so 1923 odprli višje razrede, je bilo na 127 slovenskih 17 nemških dijakov. V šolskem letu 1935/36, ko se je število dijakov več kot podvojilo, je prišlo na 263 slovensko govorečih le 48 nemško govorečih srednješolcev. Ko so kasneje spet odpravljali višje razrede, je nemški vpliv v gimnaziji (vsaj legalno) usahnil.

V gimnaziji je ostala generacija dijakov, ki je bila zvečine napredno usmerjena. Ta »pripadnost« se je najbolj izkazala v najtežji preizkušnji slovenskega naroda. Nekdanji dijaki kočevske gimnazije in tisti, ki jih je okupacija zatekla v šolskih klopeh, so se v velikem številu udeležili narodnoosvobodilnega boja. Žrtev ni bilo malo. Nemalo dijakov kočevske gimnazije je zasedlo važne položaje že med vojno, po osvoboditvi pa so krepko pomagali pri ureditvi nove domovine in družbenega življenja.

A. Arko

Slabe izkušnje z združevanji

Podjetje TESNILKA iz Medvod je predlagala kolektivu Pletilnica žičnih mrež iz Sodražice, da se združita. O tem predlogu je na zadnji seji razpravljala tudi občinska skupščina.

Žal pa imajo v ribniški občini z združenjem delovnih kolektivov slabe izkušnje. Tako se je npr. odcepil od INLES kočevski obrat, ki se je komaj nekaj let prej priključil temu podjetju. Tudi združevanje kmetijskih zadrug je prineslo na vasi več slabega kot dobrega. Neko ljubljansko podjetje pa je pred združitvijo z ribniškim obratom obljubljalo, kaj vse bo uredilo in dalo kraju ter da bo s konkurenco onemogočilo neko drugo konkurenčno podjetje in bo imel tako domači obrat več prometa. Po združitvi pa se je zgodilo prav nasprotno. Matično podjetje je pobralo sklade ribniškega obrata, dalo pa je kraju le štirindvajseti del tistega, kar je vzelo. Konkurenta niso uničili, ampak ima zdaj kar trikrat več prometa kot ribniški obrat, čeprav je imel pred združitvijo domači obrat več prometa kot konkurent. Takih slabih izkušenj imajo v Ribnici še več.

V Ribnici pravijo, da bodo pri bodočih združevanjih previdni, saj so strokovnjaki nekaterih večjih podjetji res pravi »strokovnjaki« (za vzeti) in celo hujši kot Ribničanje, katerih izrek »Če sm oblübu, še najsm dau« je splošno znan.

V Ribnici celo menijo, da bi bilo dobro proučiti, ali ne bi kazalo nekaterih združenih delovnih organizacij spet osamosvojiti.

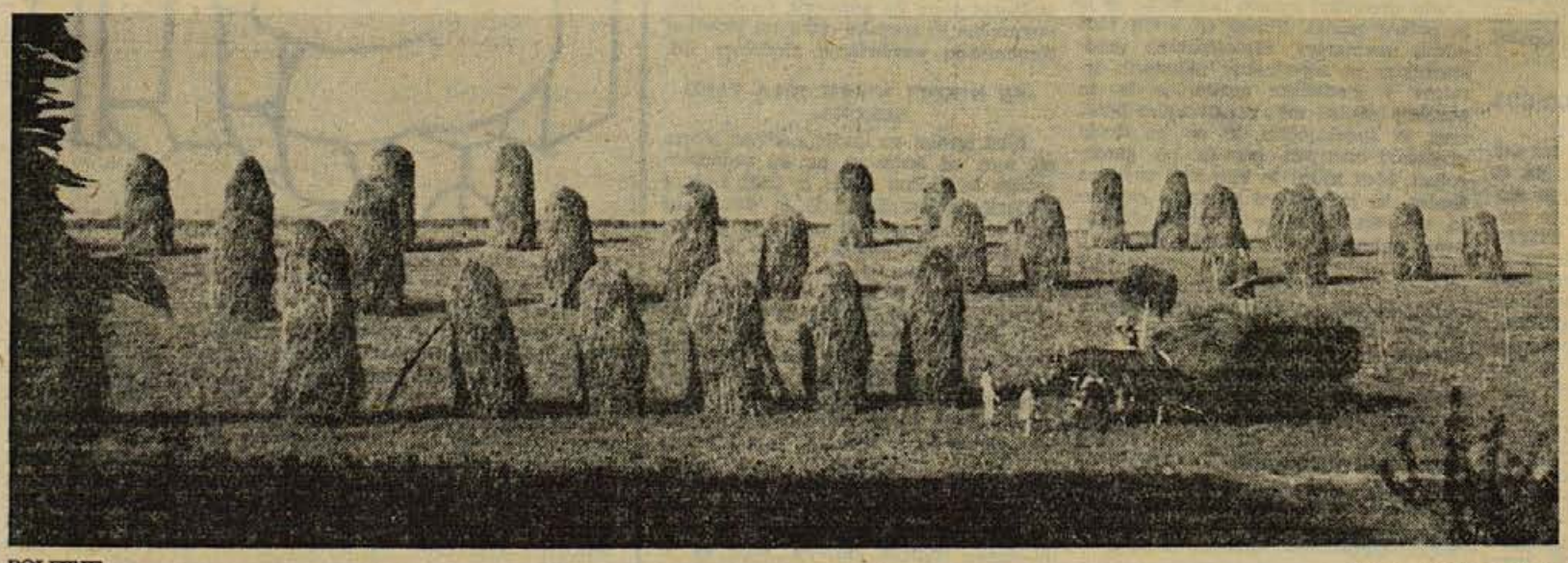

POLETJE

Foto: Polde Grahek

V BREŽIŠKI OBČINI SE JE ZAČELA ŽETEV

Na njivah so žanjice in kombajni

Kmetje se veselijo dobre letine — Zadrugi v Brežicah in na Bizeljskem sta zadovoljni z gospodarjenjem v prvem četrtletju — Začasne omejitve pri pitanju živine

Kmetovalci in obe kmetijski zadrugi v občini Brežice pričakujejo letos normalno letino. Vremenske razmere so bile na splošno ugodne, pri zadetih je le nekaj vinogradniških krajev, ki jim toča tudi to poletje ni prizanesla.

Te dni se povsod začenja žetev. Na njivah so žanjice in kombajni. Žito je lepo, kar je bilo po normalni setvi tudi pričakovati. V kmetijstvu se je letos precej povečala poraba umetnih gnojil. To je razveseljiv podatek.

V družbenem sektorju beležita obe zadrugi ugodnejše rezultate kot preteklo leto. Na Bizeljskem pripisujejo to ugodni prodaji vina in reprodukcijskega materiala. Zadruga je začasno opustila pitanje živine.

Kmetijski zadrugi v Brežicah je pripomogla k uspehom v prvem četrtletju prav živinoreja, delno pa tudi trgovinska dejavnost. Po prvih štirih mesecih ji je ostalo 259.260 N-din dohodka, medtem ko je bil rezultat ob koncu leta 1965 negativen.

V kmetijskem obratu KGP Brežice so imeli ob koncu prvega četrtletja 33.100 N-din izgube, čeprav so za 30 odst. povečali realizacijo. Podjetje išče rešitve v tem, da bi nerentabilni obrat priključilo zadrugi. Kolektiv obrata pa meni, da bi bili uspehi boljši, če bi bili stroški pravilneje porazdeljeni na vse enote.

Pri pitanju živine je nasploh pričakovati omejitve, ker izvoz ne gre tako, kot je bil zastavljen. Ovirajo ga tudi nizke cene mesa in živine na svetovnem tržišču.

»Hvala lepa, štipendistov ne sprejemamo!«

Potrebe po strokovnjakih izražajo predstavniki kolektivov le v besedah, ko pa je treba dejanj, se strokovnjakov otepajo

Občinska skupščina v Brežicah je do sedaj podeljevala štipendije za študij raznih poklicev. Z letošnjim letom pa je prevzel štipendiranje sklad za šolstvo, ki bo razpisoval le štipendije za potrebe šolskih zavodov.

Prosvetna stroka je bila že doslej vseskozi najbolje zastopana. V minulem šolskem letu je prejemalo štipendije 8 slušateljev filozofske fakultete, 1 slušatelj naravoslovne fakultete, 13 študentov pedagoške akademije, 17 učiteljiščnikov, 6 dijakov srednje šole za telesno kulturo, 1 dijak srednje glasbene šole in 1 dijak srednje vzgojiteljske šole. Vseh študentov iz prosvetne stroke je torej 47.

Druge poklice študira 23 štipendistov. Od tega jih je 6 na visokih šolah, 4 do na višjih šolah in 13 na srednjih šolah. Zastopane so gradbena, pravna, ekonomska in medicinska fakulteta, višja komercialna šola in višja šola za socialne delavce, gradbena srednaja šola, srednja šola za zdravstvene delavce, gostinska srednja šola in vrtnarska srednja šola.

Skupščina je obvestila delovne organizacije o štipendistih konec maja in jih prosila, naj do 10. junija sporoče, katere štipendiste so pripravljene prevzeti. Večina teh študentov bo končala šolanje že čez leto ali dve.

Podjetja so poslala le štiri odgovore in še te zavrnilne. Nekaj ustnih obljub so dali gostinski kolektivi za štipendiranje kuharjev in natakarjev, ki se bodo jeseni vpisali v zadnji letnik.

Ekonomsko fakulteto končuje letos 1 slušatelj, vendar tudi ekonomista nikjer ne potrebujejo. Potrebe po strokovnjakih izražajo torej le v besedah, ko pa je treba dejanj, se strokovnjakov otepajo.

J. I.

Trgovina bo kmalu premajhna

V Vodnikovi ulici v Brežicah ima trgovsko podjetje Krka poslovalnico z živili, ki jo zdaj preurejajo. Promet v njej vsako leto narašča, ker narašča tudi število stanovalcev v novem naselju. Sprva so imeli komaj za milijon dinarjev prometa na mesec, zdaj pa so to vsoto že devetkrat povečali.

Trgovsko podjetje Krka je pripravljeno sodelovati pri ureditvi novega, večjega lokala, če ga bodo predvideli v kaki novi stanovanjski zgradbi. V mislih imajo izključno špecerijsko prodajalno, kakršne ne bi smelo pogrešati nobeno novo naselje.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Amalija Božičnik iz Križa — Ivana, Angela Jeler iz Dobrave — Jožeta, Štefka Nepožlan iz Sevnice — Benjamina, Marija Borovinšek iz Križa — deklico, Marija Cvetkovič iz Sel — Metko, Marija Krkač z Bizeljskega — Dražena; Ankica Pečnik s Senovega — Jasno, Anica Bogovič iz Raven — Antona, Marija Sotošek iz Starega grada — Metko, Ivanka Štefanič iz Gor. Pirošice — Martino, Ana Jazbec iz Zabukovja — Vlasto, Pavla Popelar iz Dražanja — Martino, Marija Pipan iz Radeža — Jožico, Terezija Bučar iz Zagreba — Ruth, Frančiška Klemenčič iz Oštrca — Martino, Ljubica Jurkovič iz Samobora — Ksenijo, Terezija Urbanč iz Račje vasi — deklico, Amalija Dirnberk iz Dobove — dečka, Marija Božič iz Zagorskega sela — dečka, Dragica Jankovič iz Sp. Pohance — Mitja.

BREŽIŠKE VESTI

200 šolarjev gre v Savudrijo

Odziv otrok za letovanje v počitniški skupnosti v Savudriji je na brežiških šolah letos veliko večji od lanskega. Počitnice ob morju si bo privoščilo nad 200 otrok.

Občinskka skupščina je namenila za letovanja otrok iz socialno šibkih družin 8.000 N din. S tem denarjem je omogočila brezplačno letovanje po enemu učencu z vsake šole, dvema z vsake šole pa je prispevala polovično oskrbnino.

V prvi skupini so letovali v Savudriji predšolski otroci, počitnice pa so rezervirane za šolarje. Zadnja skupina bo odšla na morje v septembru.

Največ otrok pošiljajo na morje zunanje šole, Artiče, Pišece in Dobova. Iz artiške šole se jih je prijavilo za Savudrijo 24, iz Pišec in Dobove pa po 20. Z Bizeljskega bo letovalo 8 učencev, iz Cerkelj 3, z manjših podružničnih šol pa le po 2.

Najteže je dobiti prijave iz krajev ob desnem bregu Krke, kjer se je zgodilo celo, da starši niso hoteli poslati na morje otroka niti brezplačno.

Pridite in darujte kri!

Občinski odbor Rdečega križa iz Brežic spet poziva prebivalstvo, da bi se kar najbolj številno odzvalo bližnji krvodajalski akciji. Skupina zdravstvenih delavcev transfuzijskega zavoda iz Ljubljane bo odvzemala 19. julija kri na Bizeljskem, 20. in 21. julija pa v Brežicah.

Kri daruje lahko vsak zdrav človek od 18. do 65. leta starosti. Kdorkoli se bo vabilu odzval, bo poprej temeljito pregledan, in če ne bo zdrav, mu krvi ne bodo odvzeli. Vsi, ki imajo visok krvni pritisk, naj se akcije zagotovo udeleže in darujejo kri, ki jo bodo konzervirali in nato z njo rešili življenje marsikateremu smrti zapisanemu bolniku.

22. julija spet v Trst

22. julija vabi turistična poslovalnica SAP v Brežicah na dvodnevni izlet v Trst in dvodnevni izlet v Trst in Benetke. Udeležencem obljublja prijetno potovanje po sončni Italiji. Obiskovalci, ki so se vrnili iz Trsta 4. julija, so bili z organizacijo izleta izredno zadovoljni. Če želite prijetno potovati, prijavite se!

Gorenjski otroci v Brežicah

V ponedeljek, 4. julija, se je na Krki pričel plavalni tečaj, ki ga obiskuje tudi 11 otrok iz bohinjskega kota. Ti otroci so gostje desetih brežiških družin. V zameno bodo sprejeli bohinjski starši pozimi na počitnice otroke iz Brežic. Gorenjci se med brežiškimi vrstniki zelo dobro počutijo.

Samo 14 dijakov je padlo

Gimnazija v Brežicah je zabeležila ob zaključku šolskega leta 1965/66 dobre učne uspehe, saj je v vseh štirih razredih izdelalo 70,93 odst. dijakov. Pravico do popravnega izpita ima 75 dijakov in le 14 je takih, ki razreda niso napravili. Če upoštevamo, da so bila letos merila za ocenjevanje ostrejša kot doslej, potem so uspehi zadovoljivi in končne ocene označujejo resna prizadevanja večine dijakov.

Brežice – Rigonce nova avtobusna proga

Avtobusno podjetje SAP Ljubljana je 1. junija uvedlo novo avtobusno progo Brežice—Mostec—Dobova — Rigonce. Proga obratuje le ob delavnikih, veseli pa so jo zlasti v Dobovi, ker imajo še več zvez z Brežicami, pa tudi ljudje z onstran Sotle, ki imajo na naši strani pogosto opravke.

Če si bolan in v staležu, počivaj!

V »Celulozi« se bodo lotili bolniških tudi s pravilnikom o delovnih razmerjih — Zavoljo ustalitve delovne sile se je močno zmanjšalo število nesreč pri delu

Samoupravni organi v Tovarni papirja in celuloze v Krškem so pred nedavnim razpravljali o delu obratne ambulante in o varnosti pri delu. V tovarni je povprečno 5 odst. bolniških izostankov, kar je vsekakor preveč. Posledica so nadure, slabša rentabilnost v proizvodnji, več zaposlenih itd.

Po mnenju zdravnika iz obratne ambulante je zdravstveno stanje zaposlenih zadovoljivo, število bolniških pa je torej odvisno predvsem od članov kolektiva. Pri tem je, kot so ugotovili, brez dvoma zelo pomembna kontrola tistih, ki so v staležu. Dosedanja kontrola na domu je bila nezadostna, člane kolektiva, ki v času, ko so na bolniškem dopustu, doma delajo, pa bi bilo treba kaznovati tudi v podjetju. V zvezi s tem bo treba dopolniti pravilnik o delovnih razmerjih in v njem oceniti kršitev bolniškega staleža kot hujšo kršitev delovnih dolžnosti.

Razpravljali so tudi o vse pogostejših okvarah na slušnih organih delavcev. To je posledica velikega ropota na nekaterih delovnih mestih. Sklenili so namestiti dušilce ropota. Nasreč pri delu je v primerjavi z l. 1964 za skoraj polovico manj. V tovarni so zdaj predvsem stalni delavci, ti pa vedo, kako je treba ravnati s stroji, da ne pride do nesreč.

Pavk

Kosilnice BCS za dinarje

Kosilnice, ki jih je AGROKOMBINAT Krško nabavil letos za potrebe zasebnih kmetov, so ponekod že v polnem obratovanju. Od naročenih 20 večjih kosilnic so jih 17 že dobili. Od tega so 7 prodali kooperantom, 6 pa nekooperantom. Kooperantom kreditira del kupnine za 4 mesece AGROKOMBINAT, ostali pa morajo ob nakupu plačati celo vsoto. AGROKOMBINAT ima naročenih še 25 manjših kosilnic ALPINA, vendar jih še niso dobili.

Težave nastajajo s tem, ker so kosilnice prišle prepozno. Dobiti bi jih morali takrat, ko je bilo po njih največje povpraševanje, to je mesec dni pred košnjo. Sedaj se bodo kmetje teže odločili za nakup. Kosilnice gredo dobro v promet zato, ker jih prodajajo za dinarje. AGROKOMBINAT Krško je namreč devize plačal iz svojega deviznega računa ter tako napravil veliko uslugo kmetom.

Poplavljena klet v hotelu

Zaradi nepravilno speljanih odtočnih kanalov je ob vsakem večjem nalivu poplavljena klet v hotelu SREMIČ v Krškem. Uprava hotela se že dalj časa poteguje pri zavarovalnici za povrnitev škode, sodišče pa raziskuje, kdo je zakrivil nestrokovno delo pri kanalizaciji.

Priznanje krvodajalcem

Terenska organizacija RK Krško levi breg je včeraj podelila priznanja 57 krvodajalcem: 11 krvodajalcev je prejelo zlato značko, 37 srebrno, precej pa jih je prejelo diplome za sodelovanje in pomoč pri organiziranju krvodajalskih akcij.

Na žalost je opaziti, da je odziv za odvzem krvi iz leta v leto manjši, čeprav bi bilo pričakovati nasprotno. To bo skušal občinski odbor RK Krško letos popraviti, saj bo že v juliju ponovno organiziran odvzem krvi za krško občino.

Pavk

Novo dvostezno kegljišče v Krškem

Na dan borca 4. julija so v Krškem odprli moderno opremljeno dvostezno kegljišče. Za izgradnjo je bilo veliko zanimanje, saj od leta 1955 v Krškem ni bilo kegljišča, medtem ko jih je bilo pred vojno celo več. Največ zaslug za dograditev imajo komisija za rekreacijo pri občinskem sindikalnem svetu, pa tudi vse ostale organizacije, ki so prispevale materialno ali finančno pomoč. Kegljišče je dano v upravljanje Občinski zvezi za telesno kulturo.

Skupno sodelovanje

29. junija je bil v Krškem skupni sestanek sekretariata plavalne zveze Slovenije, PK Celulozar in predstavnikov občinske zveze za telesno kulturo.

Namen sestanka je bil utrditi odnose med PZS in PK Celulozar, rešiti nekatera organizacijska vprašanja in najti pot za uspešno prebroditev finančne krize kluba in PZS.

Ugotovili so, da ima Celulozar vse moralne in delno tudi materialne pogoje za sodelovanje na letošnjih republiških prvenstvih.

v. n.

Cizelj zmagovalec

Šahovski klub Krško je v počastitev občinskega praznika priredil brzopotezni turnir, na katerem je sodelovalo le 8 šahistov. Zmagal je Cizelj (brez poraza), sledi pa: Levičar (6 točk), Novak (5) Zupanc (4), Horvat in Colarič (2,5), Šepetavc (1) in Mlakar (brez točke).

Pavk

Dva nova trenerja

Pretekli mesec sta v Seči na seminarju, ki ga je organizirala Zveza za telesno kulturo Slovenije in VSTK Ljubljana, opravila izpit za plavalska trenerja izredna slušatelja enoletne trenerske šole Živko Šebek in Franc Humar. Tako je Celulozar dobil dva nova trenerja, ki se bosta lahko uspešno vključila v delo z mladimi plavalci.

v. n.

Odlikovanci AGROKOMBINATA

Predsednik republike Josip Broz-Tito je za posebne zasluge pri dosedanjem delu odlikoval tudi štiri člane kolektiva Agrokombinata Krško. Odlikovani so bili: Janez Levičar za medaljo dela, Jožefa Strajnar-Bukovec in Jože Romih z redom dela s srebrnim vencem in Stane Nunčič z redom dela z zlatim vencem.

Obdarili so rudarske upokojence

V okviru proslave, ki je bila na predvečer rudarskega praznika na Senovem, so 50 rudarjem — upokojencem podarili ročne ure »Raketa« in podelili diplome s priznanjem za dolgoletno težko delo v rudniku. S tem so lepo pokazali, da se je treba včasih spomniti tudi upokojencev.

Na proslavi je sodeloval tudi KPD »Slovenski narodni dom« iz Zagreba, ki je s svojim moškim in mešanim pevskim zborom poživil proslavo. Oba zbora sta po vsaki izvedeni točki doživela buren aplavz. Na koncu proslave pa jim je predsednik »Svobode« Senovo tov. Tone Pleterski poklonil šopek cvetja in se jim zahvalil za obisk in nastop na proslavi.

R. K.

Pomagajmo in darujmo kri!

V juniju, ko praznujemo dan krvodajalcev, je bilo več proslav tudi v krški občini. Na slovesen način so se oddolžili za nesebičnost in požrtvovalnost krvodajalcem v Brestanici, na Vidmu in na Senovem. Na proslavah so razdelili 16 zlatih značk, 75 srebrnih značk in 35 diplom zaslužnim krvodajalcem.

Z akcijo krvodajalstva organizacija RK nadaljuje in bo novi prostovoljni odvzem krvi letos 15. julija na Senovem, 16. julija v Brestanici, 27. in 28. julija v Krškem in 29. julija v Kostanjevici. Kri bo odvzemal Zavod za transfuzijo krvi iz Ljubljane.

Organizacija RK prosi vodstva delovnih organizacij, sindikalne podružnice in vse družbeno-politične organizacije, naj pomagajo v pripravah na odvzem krvi, zlasti pa vabimo vodilne uslužbence, naj dajo kot krvodajalci zgled ostalim!

DROBNE S SENOVEGA

■ **5 ZLATIH IN 23 SREBRNIH ZNAČK** je kot priznanje za večkratno darovanje krvi podelil krajevni odbor RK Senovo prejšnji teden na sprejemu vseh rednih krvodajalcev s Senovega. Novim krvodajalcem, ki jih je kar precej, so podarili rdeč nagelj.

■ **ZALNO KOMEMORACIJO S SLAVJEM** je pred spomenikom padlih partizanov na Jevši priredil na dan borca, 4. julija, krajevni odbor Zveze borcev Senovo. Na tem mestu je leta 1943 okupator s pomočjo izdajalca pobil 23 borcev.

■ **KRVODAJALSKO AKCIJO NA SENOVEM** bo 15. julija izvedel Zavod za odvzem in darovanje krvi iz Ljubljane. Krajevni odbor RK Senovo se skupaj z odborom SZDL že pripravlja na to akcijo in zbira darovalce. Ljudi, ki razumejo potrebo po krvi, pozivamo, da se krvodajalske akcije udeleže v čim večjem številu.

■ **SREČKE JUGOSLOVANSKE LOTERIJE** na Senovem že dalj časa ni mogoče kupiti. Tako morajo Senovčani, ki upajo v srečo, kupovati srečke v Krškem, kamor morajo hoditi tudi po morebitne dobitke. Zaradi tega vlada med senovškimi »srečolovci« negodovanje. Želijo, da bi se prodaja in zamenjava srečk za dobitke uredila na senovski pošti ali v trafiki.

VESTI IZ KRŠKE OBČINE

Trojčkom ni treba punčke iz cunj

»Če imamo za tri, bo tudi za četrtega dovolj!« menita Korenetova iz Segonj, ki se jima je pred kratkim rodil četrti otrok – deklica. Ime ji je Angelca. Njuni trojčki, rojeni pred dvema letoma, z nezaupanjem ogledujejo prišleca — V skromni hiši zmanjkuje prostora

Jožefa in Lojze Korene ne skrivata, da jima ni bilo po volji, ko sta ugotovila, da se bo družina povečala, kajti njuni trojčki, rojeni pred dvema letoma, so še v plenicah. Vdana v usodo, sta pričakala rojstvo četrtega otroka, Angelce, toda zdaj, ko je doma, jo imajo prav tako radi kakor vse tri razgrajače.

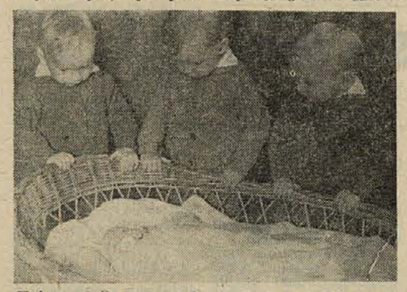

»Kaj pa zdaj?« Peter, Anica in Pavle zaskrbljeni opazujejo novega člana družine, majhno Angelco. Če zaveka, planejo tudi oni trije v jok.

— Porod je bil težak in nevaren, — je rekla Korenetova, — če ne bi šla v bolnišnico rodit, bi bilo po meni.

— Jojmene, kaj bi trije nebogljenčki! — je že vsa v solzah ob sami misli na toliko nesrečo segla v besedo teta Golieva, blizu 90 let stara soseda, ki se s trojčki največ ukvarja.

— Veste, jaz sem otroke »rihtala«, ko je bila ona (Korenetova) v bolnici. Deset svojih otrok sem vzredila, a moram reči, da nobeden ni bil tako bister, kot so ti trije junaki.

V novih oblekah se niso poznali

Menda so teto zaslišali med spanjem, kajti malo prej so še mirno spali z dudami v ustih, naenkrat pa so predramljeni stopicljali ob posteljni ograjici in stegovali roke, da bi jih teta rešila neprijetnega ujetništva.

Ne bi pa verjela, če ne bi videla, kaj so vsi trije, Peter, Anica in Pavle, počeli, ko je njihova mama odprla omaro in začela iz nje jemati nove obleke, da bi se v njih fotografirali. Mirovala so postavili košarico, v kateri spi Angelca, rojena pred tremi tedni.

Razgrajači se Angelce bojijo

Ugotovila sem, da se večji trije otroci male Angelce bojijo. Starši so domnevo potrdili.

— Samo da se Gelca oglasi, že planejo tudi večji trije v jok, je izjavil Lojze Korene. — Kadar začno vsi štirje, odmeva po vsej dolini...

Za košarico za najmljašo je v sobi zmanjkalo prostora. Postavili so jo kar na posteljo, v kateri spi mama, oče pa si mora vsak večer postlati na tleh.

— Kako boste zmogli dodatno delo? — vprašam mater otrok.

— Zdravnik mi je rekel, — je dejala, — da 6 tednov ne smem nič delati, a kaj, ko bodo morali mama domov. Žetev je in košnja!

Jožefa Korene kljub vsemu ne obupuje.

— Bomo že nekako. Zdaj je poletje, plenice se hitro suše, otroke pa bodo še dalje pomagali varovati Golieva teta. Kaj pa včasih, ko so imeli skoro v vsaki družini po 10 otrok! Mi bomo za naše štiri že poskrbeli!

Kljub korajži najbrž Korenetovima, ki sta v dveh letih dobila 4 otroke, ničče ne zavida. Da bi jim bilo laže, smo jim v imenu naših bralcev čestitali in izročili skromno darilce: 30.000 dinarjev.

RIA BAČER

Golievo teto imajo trojčki zelo radi, saj jih večkrat popelje pred hišo, kjer je trava, muca in sploh veliko zanimivega.

Zakonca Jožefa in Lojze Korene iz Segonj s trojčki, rojenimi pred dvema letoma, in komaj tri tedne staro hčerkico Angelco. Foto: R. Bačer

Greta Garbo naposled res znova pred filmsko kamero?

Po snemanju filma s Sophio Loren Grofica iz Hongkonga namerava Charlie Chaplin (77) povabiti pred filmsko kamero Greto Garbo (62). Charlie upa, da mu »božanska Greta« ne bo odklonila dragocenega sodelovanja, kajti doslej sta se zmeraj odlično razumela, posebno pri skupnem prepevanju irskih balad.

Dva moža v čolnu, da o[illegible]čku niti ...

V nedeljo nekaj po dvanajsti uri [illegible] z Otočca odplula proti Crnemu morju Novomeščan[illegible] drej Agnič, foto-reporter MLADINE, in Marko S[illegible] a Smalc, ki pa si V čolnu bi pravzaprav moral biti [illegible]val nogo in leži je nekaj dni pred odhodom po[illegible]MOS Koper, ki je v bolnišnici. Potovanje so podpri[illegible]ma je pomagal prispeval motor, MERCATOR L[illegible]belo uredništvo s proviantom, za ostalo pa je [illegible]poklonilo še muc-MLADINE, ki jima je za srečno [illegible]ka Catežu, danes ka iz cunj. Prvo noč sta prespa[illegible] Savi nekje blizu pa sta popotnika predvidoma že [illegible]se po sreči. Na Sremske Mitrovice, če je šlo se[illegible]m izpod desnega sliki: Andrej in Marko tik pred od[illegible]jalo predstavniki otoškega mostu, ko se od njiju po[illegible]ki in novinarji. sodelujočih podjetij, prijatelji, so[illegible] Foto: M. Moškon

Najuspešnejši mali oglasi: v domačem tedniku!

15. mesto je osvojilo na letošnjem avtorallyju Sutjeska Av[illegible]no društvo Trebnje. Član ekipe, predsednik občinske skupščine Ivan Gole, je [illegible]l 198 avtomobili kategorije nad 1300 cm na dolgi in težki poti osvojil odlič[illegible] mesto in prejel lep pokal in nagrado. Imel je le štiri kazenske točke več kot [illegible]valec, pri vožnji pa mu je pomagal Franci Vovk. S tem je nadaljeval tradicijo [illegible]nih let, ko sta Stane Velikonja in Ivan Mrazek dosegla lepi uvrstitvi. N[illegible] je ekipa AMD Trebnje pred startom. Foto: V. Juvanc

POROČILO O NAGRADNEM ŽREBANJU pri Dolenjski banki in hranilnici v Novem mestu

Nagradno žrebanje je opravila 11. julija opoldne 5-članska komisija, imenovana po sklepu izvršnega odbora Dolenjske banke in hranilnice. V I. skupini za vlagatelje avista vlog, ki izpolnjujejo pogoje razpisa, je bilo določenih 15 denarnih nagrad po 100 Ndin. Za nagrade so bile izžrebane številke:

V poslovni enoti Novo mesto: 3127, 2997, 4332, 6685, V 2434-2, 30-4, 717, 530-4, 1067, 2390-2.
V poslovni enoti Krško: K 2220, K 1135-2, K 1201-2.
V poslovni enoti Trebnje: T 779.
V poslovni enoti Metlika: M 2-98.

V II. skupini vezanih vlog nad 13 mesecev so bile izžrebane tele številke hranilnih knjižic z naslednjimi dobitki:

V poslovni enoti Novo mesto:
Št. 3705 V — televizijski sprejemnik RR,
Št. 6336 V — radijski sprejemnik RR 240,
Št. 6595 V — tranzistor Bled-Delux,
Št. 5647 V — tranzistor Bled-Delux,
Št. 5923 V — tranzistor Bled-Delux,
Št. 6652 V — tranzistor Bled-Delux.

V poslovni enoti Krško:
Št. 2738 KV — šivalni stroj »Mirna«,
Št. 2949 KV — radijski sprejemnik RR 240.

V poslovni enoti Trebnje:
Št. TV 351 — tranzistor Bled-Delux.

V poslovni enoti Metlika:
Št. 89 MV — tranzistor Bled-Delux,
Št. 479 MV — tranzistor Bled-Delux.

»Železničar« – prvak Dolenjske

Pretekli teden je bilo končano dolenjsko prvenstvo v balinanju za četvorke. Odigrani so bili trije turnirji v treh balinarskih središčih: v Novem mestu, Krškem in na Dobu. Na Dobu je zelo močno zmagala ekipa »13. maja« Železničar je bil 2., domači Debenec 3., Celulozar iz Krškega pa 4. Na drugem turnirju v Krškem sta se med seboj ogorčeno borila Železničar in Celulozar, vendar je Železničar z zmago 13:11 povečal svoje vodstvo. Drugi rezultati: Debenec : »13. maja« 13:5, Železničar : Debenec 13:5, Celulozar : »13. maja« 13:4, Železničar : »13. maja« 13:1, Celulozar : Debenec 13:4. Tretji turnir je bil zanimiv zaradi tega, ker se ni vedelo, katera ekipa bo osvojila drugo mesto in s tem dobila pravico tekmovati na republiškem prvenstvu. Rezultati zadnjega turnirja v Novem mestu: Železničar : Debenc 13:3, Celulozar : »13. maja« 13:1, Debenc : »13. maja« 13:11, Železničar : Celulozar 13:11, Celulozar : Debenc 13:4, Železničar : »13. maja« 13:6.

Končna lestvica:

Železničar	9	8	1	112:60	8 točk
Celulozar	9	4	5	84:78	4 točke
Debenc	9	3	6	66:83	3 točke
»13. maja«	9	3	6	67:95	3 točke

V republiško prvenstvo četvork sta se tako uvrstila Železničar in Celulozar. Na tekmovanju so za Železničarja nastopili Legiša, Mraz, Hren, Bratož in Štalcar. (en)

Najboljša Škafar in Gelb II

10. julija je bilo v Krškem prvenstvo parov v balinanju za naslov dolenjskega prvaka. Nastopilo je 5 dvojic iz Novega mesta, 2 iz Krškega in 1 iz Doba. Po šestih urah borb v predtekmovanju sta se uvrstili v polfinale dvojici Šturm : Cvar in Legiša : Hren iz prve skupine, iz druge pa Bratož : Mraz in Škafar : Gelb II. Žreb je določil, da so v polfinalu igrali med seboj Legiša : Hren in Bratož : Mraz ter Škafar — Gelb in Cvar : Šturm. V dvobojih sta v obeh srečanjih zmagali prvi dvojici. V finalu ta Škafar in Gelb II z lahkoto odpravila par Legiša : Hren z rezultatom 13:5, medtem ko sta Cvar in Šturm premagala Bratoža in Mraza z rezultatom 13:12.

Tako bosta Škafar in Gelb II zastopala Dolenjsko na republiškem prvenstvu v Novi Gorici. Razveseljivo je, da so krški balinarji z Gelbom mlajšim, ki je 3 18 let najmlajši dolenjski prvak, dobili zelo dobrega tolkača. (en)

Lojze Župančič s Trške gore je pred nedavnim našel v gozdu pri Mirni peči nenavadnega gobana: kot vidite na sliki, je iz klobuka prvega pognal še drugi, manjši goban. Letošnje pogostno poletno deževje obeta gobarjem precejšno biro.

Dan hmeljarjev

V soboto, 6. avgusta zvečer, bodo kresovi na Mrzlici. Oljki, Dobrovljah in drugih hribih oznanili pričetek hmeljarskega praznovanja.

Ker ima savinjsko hmeljarstvo že nad 100-letno tradicijo, so se hmeljarji te doline odločili praznovati svoj dan in dati hmeljarstvu ne samo proizvodni, temveč tudi turistični pomen. Nalogo organizirati letošnje praznovanje je občinska skupščina Žalec zaupala Turističnemu društvu Braslovče. V okviru praznovanja bodo v domu hmeljarjev v Žalcu najprej izvolili hmeljarsko starešino, podeli. li priznanja najzaslužnejšim hmeljarjem in izbrali hmeljarsko princeso. Prireditev bo komentiral napovedovalec RTV Ljubljane Tomaž Terček. V nedeljo, naslednjega dne, pa bo dopoldne v Braslovčah promenadni koncert. Razen razstave manjših in večjih strojev za kmetijstvo bo Odbor za ureditev hmeljarskega muzeja v Žalcu stavil na ogled odslej zbrano gradivo. Popoldne pa bo najprej sprevod z raznimi prikazi iz hmeljarske proizvodnje, nato pa bo tekmovanje štangarjev in obiralcev hmelja. Po razglasitvi zmagovalcev in podelitvi nagrad bo piknik. Na prireditvi bosta pela Peter in Berta Ambrož, igral pa bo ansambel Rudija Bardorferja.

MLADINSKO ŠAHOVSKO PRVENSTVO SLOVENIJE V KOČEVJU

Rok Kržišnik — republiški prvak

V nedeljo, 10. julija dopoldne, je bilo v Kočevju odigrano zadnje kolo. Zaradi velikega števila udeležencev so igrali na švicarski način (11 kol). Najvišji naslov si je priboril komaj 15-letni Ljubljančan Rok Kržišnik, ki je v 11 odigranih partijah osvojil 11 točk. Drugi je bil Boško Jeromelj (Dravograd) z 8 točkami, tretji pa Dušan Murovec iz Kranja s 7,5 točkami. Od naših igralcev so se uvrstili najboljše Gornik iz Kočevja, ki se je s 6,5 točkami uvrstil na 5. mesto in Sporar iz Novega mesta, ki se je s 6 točkami uvrstil na 6. mesto. Lado Štetinc iz Brežic s 5,5 točkami na 7. mesto itd.

Rok Kržišnik je dosegel izreden uspeh, pa tudi Jeromelj in Murovec sta dokazala, da sodita v vrh mladinskega šaha v Sloveniji. Našega Gornika je močno demoralizira! poraz z L. Štetincem v II. kolu, ko je bil tik pred zmago. Tega ni mogel preboleti do konca tekmovanja, klub temu pa je 5. mesto na republiškem prvenstvu zanj lep uspeh. Kržišniku, Jeromlju in Murovcu želimo na državnem prvenstvu mnogo športne sreče in čimboljšo uvrstitev.

IVE STANIČ

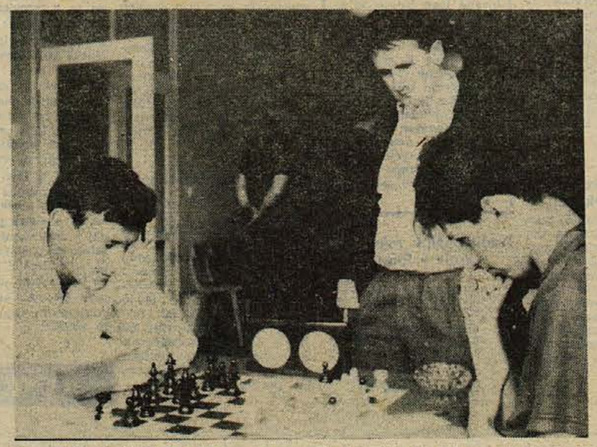

Desno Rok Kržišnik iz Ljubljane, zmagovalec turnirja, med igro z Bojanom Jusom iz Maribora. Foto: Jože Primc

Dr. Bratko Kreft:

Jurčič in njegov roman „Deseti brat"

Poročali smo že, da je bila 26. junija na Muljavi osrednja slovenska proslava ob stoletnici Jurčičevega Desetega brata, prvega slovenskega romana. Naprosili smo glavnega govornika na tej proslavi književnika dr. Bratka Krefta, da bi dovolil ponatis svojega govora o Jurčiču in njegovem romanu Deseti brat v našem tedniku; ljubeznivo se je odzval naši prošnji, tako da lahko v celoti postrežemo bralcem s pomembnim tekstom ob stoletnici prvega slovenskega romana

Pri malokaterem narodu ima knjiga tako velik in vsestranski pomen za njegovo bit, za njegov kulturni, nacionalni in politični razvoj in celo za njegov obstoj, kakor pri slovenskem narodu. Brez pretiravanja smemo reči, da nas je v 16. stoletju rešila zadnji hip pred smrtjo slovenska protestantska knjiga, ki je utemeljila po zaslugi Dolenjca Primoža Trubarja naš jezik in književnost, hkrati pa ustvarila prve temelje slovenski zavesti. Vse troje je doživelo v času francoske revolucije in razsvetljenstva svoj progresivni prerod ter ponovno utrditev, iz katere je štirideset let kasneje vzniknila kot gejzir mogočna Prešernova pesem. Kljub močni intimni in individualni izpovednosti človeškega jaza njenega genialnega ustvaritelja je bila in je hkrati dokončna in veličastna umetniška, nacionalno-kulturna in politična manifestacija slovenstva. Ljudstvo, ki dolga stoletja ni imelo nobene druge lastnine, kakor le jezik številnih svojih narečij, je postalo narod po knjigi, po svoji književnosti, preden se je moglo uveljaviti v družbi z lastno ekonomsko silo, ki bi mogla tudi na tem družbenem, za hitrejši razvoj odločilnem področju ustvariti trdne temelje njegovi narodnosti in njeni individualnosti. Boj za našo gospodarsko in politično osamosvojitev se je sicer začel že s kmečkimi punti, z našo največjo, herojsko-tragično epopejo pred osvobodilnim bojem in revolucijo. Zato je bilo logično in v skladu s svetlo tradicijo naše preteklosti, da so partizanske birgade nosile na eni strani imena Prešerna, Levstika, Gregorčiča, Cankarja in Kosovela, na drugi pa Matije Gubca in goriškega puntarja Gradnika.

Življenje in delo Josipa Jurčiča, pisca prvega slovenskega romana, je zajeto v pomembno obdobje novega nacionalno-družbenega razvoja. Začenja se z revolucijo leta 1848 z zahtevo po Zedinjeni Sloveniji in z izdajo Prešernovih »Poezij« kot našim nacionalno-revolucionarnim in umetniškim manifestom, ki je izšel leto dni prej. Svoj politični višek doseže to obdobje s tabori, ki so po kmečkih puntih prvo slovensko politično množično gibanje. Pri dveh (Ljutomer, Žalec) je Jurčič zapisnikar in poročevalec prvega našega dnevnika »Slovenskega naroda«.

Žal so zaradi cenzure morale iziti Prešernove »Poezije« brez programatične »Zdravljice«. Šele revolucija leta 1848 ji omogočila, da je izšla v »Novicah«. V preprosti obliki napitniške pesmi, a z globokim nacionalnim in svetovljanskim jedrom je ta pesem strnila v sebi vse narodno, ljudsko in človeško bistvo »Poezij«, ki so bolj in globlje kakor vsi politiki tistega časa izpovedovale bit našega naroda in zastopale ljudstvo, v katerega jeziku so bile ustvarjene.

Nobena književnost in noben kulturni narod pa ne more živeti in se predstavljati v svetu in doma le z liriko, saj nista nič manj važni epika in dramatika. Zadnjo nam je utemeljil v letu francoske revolucije Anton Linhart s komedijama »Županova Micka« in »Veseli dan ali Matiček se ženi«. Z njima je dokazal, da je slovenščina prav tako kakor drugi slovanski jeziki godna tudi za dramatiko in gledališče. Tako je dramatika pri nas prehitela leposlovno prozo, saj je prva povest »Sreča v nesreči«, ki jo je spisal višnjegorski župnik Janez Cigale, izšla šele leta 1836. Istega leta pa je izšla tudi že Prešernova epska pesnitev »Krst pri Savici«, prvi in doslej največji naš ep.

Leta 1858 je izšel čudoviti Levstikov »Martin Krpan«, na pol pravljica na pol povest, katere umetniška vrednost daleč presega tako po duhoviti vsebini, oblikovanju značajev kakor po jezikovni in stilni plati moralizirujoče Ciglerjevo delo, čeprav mu je dal v svojem času strogi kritik Levstik častno priznanje v razvoju slovenske proze. Trideset let za prvo povestjo smo dobili tudi prvi roman »Deseti brat« (1866—67), ki je kljub raznim umetniškim pomanjkljivostim, kljub nekaterim za naš čas naivnim mestom poleg Levstikovega »Martina Krpana« in Cankarjevega »Hlapca Jerneja« naše najbolj ljudsko in hkrati najpopularnejše slovensko pripovedno delo. V njem je neki poseben čar, ki ga niti danes po sto letih ni mogoče zatajiti, saj te še zmeraj zvabi in ujame v mikavni ris Jurčičevega pripovedovanja in kramljanja, v panoramo ljudi in dogodkov, v zven dolenjsko pobarvanega ljudskega jezika in Jurčičevega stila, začara te z romantično-realistično podobo dolenjske pokrajine z Muljavo in njeno okolico ter njenih dovtipnih, prostodušnih ljudi. Vse to in še marsikaj živi v tem romanu, diha iz njega kot duh domače zemlje. Če nisi top in brez posluha, če je v tebi še nekaj tenkih strun, ki ti jih ni razglasila ali celo uničila civilizacija s svojimi plažnimi snobizmi, bodo iz romana zazveneli tudi v tebi še zmeraj živi in še zmeraj topli glasovi te slovenske zemlje tu naokrog, njenih ljudi in hramov.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Činč na sledi

BRODAR – JEZERNIK:

85. — »Eden naprej, drugi stoj!« je bil ukaz. Miha in Činč sta počasi stopila v smer, od koder je prihajal ukazujoči glas. Kmalu sta stala pred vodjo graničarske patrulje. Ta je sicer vedel za tečaj lavinskih psov, vendar je Miho sumljivo gledal. »Kaj pa iščete na tej strani?« je ostro vprašal. »Tu je jugoslovansko-italijanska meja. Koča je na drugi strani.« »Zašla sva,« je pojasnil Miha in vprašal, koliko časa je še do koče. »Pičle pol ure,« je povedal graničarski oficir. »Kje pa je drugi?« Miha je poklical in Marko je kmalu pritaval do patrulje.

86. — »Po predpisu bi vaju moral nagnati nazaj, od koder sta prišla,« je strogo rekel oficir. Vendar sta se mu izčrpana moža zasmilila. Izpod plašča je privlekel čutarico z žganjem in jo pomolil Mihi. Ta je napravil globok požirek in dal čutarico Marku. Tudi on je krepko potegnil in se hvaležno nasmehnil mrkemu oficirju. Medtem se je začelo jasniti. »Ali vidita tistole zvezdo?« je pokazal oficir. Oba sta prikimala. »No v to smer hodita, pa bosta prišla naravnost v kočo.« Patrulja se je odmajala naprej, Miha in Marko pa sta z novim upanjem zagazila sneg.

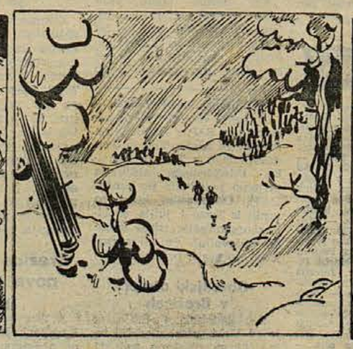

87. — Od nekod so se pripodili razstrgani oblaki in začeli hitro prekrivati nebo. Zvezda vodnica je utonila v svinčeno sivi gmoti. Spet je začelo rahlo snežiti. Miha in Marko sta se obupana ustavila. Pol ure, je rekel graničar. Onadva sta hodila že celo uro, koče pa nikjer. Ali sta spet zašla? Činč je povlekel Miho za seboj. »Spet sva popolnoma odvisna od tebe!« je zamrmral Miha. »Vodi naju, kakor veš in znaš. Samo čimprej najdi kočo, ker bova kmalu popolnoma opešala.« Padala sta, vstajala in se opotekala za psoma.

88. — V koči v Tamarjo so sedeli štirje fantje. Bili so v hudih skrbeh, ker se Miha in Marko še nista pojavila. Dogovorjeno je bilo, da prideta z večernim vlakom. Kazalec na uri se je pomikal že proti drugi uri, pa še ni bilo nikjer! Od časa do časa je kdo šel pred kočo in dajal znake z lučjo. Miha se je pomel oči. Zdelo se mu je, da skozi zaveso snežink nekje v daljavi mežika luč. Skozi zaveso je priplaval do njiju zategel: »Hoooj!« Vsi štirje so zavpili Miha nazaj. Tudi Marko je kričal. Toda njuna glasova sta bila tako šibka, da nista segla niti deset metrov daleč. Luč je ugasnila.

Omajani ugled se težko popravi!

Nezdrave razmere v dragatuški mladinski organizaciji

Pred meseci smo poročali o dragatuški mladini, češ da se je pod novim vodstvom uspešneje lotila dela, toda poznejši dogodki kažejo, da je bila hvala preuranjena.

Mladinci so res imeli veliko načrtov, toda malokaterega so uresničili, ker so se ukvarjali predvsem z organizacijo plesnih zabav. Nihče jim ne krati tega veselja, saj imajo pravico do zabave, vendar prave zabave. Take, kakšne so včasih prirejali dragatuški mladinci, vaščanom niso bile všeč. Pobiti kozarci, polite in umazane stene in vse polno cigaretnih ogorkov po tleh je pričalo, da zabava ni bila taka, kakršno mladini priporočamo.

Razen tega je kaj čudno, da je vodstvo mladinskega aktiva venomer tarnalo zaradi denarja. Če pa so ga pri kaki organizaciji ali vodstvu v Črnomlju le dobili, so ga večkrat »zalumpali«. Niso bili voljni organizirati take dejavnosti, s katero bi v blagajno priteklo vsaj nekaj prisluženega denarja, pač pa so se pred kratkim postavili z drugačno akcijo, ki presega mero dostojnosti. Neke noči so vinjeni zavlekli klopi izpred hiš na vaško lipo, vprežni voz pa postavili povprek čez cesto.

Vse to kaže, da razmere v tem mladinskem aktivu niso zdrave. In kaj je ukrenil odbor aktiva ZMS? V resničnih mladinskih akcijah so bili nekateri člani delavni le v besedah, v dejanjih pa bolj pri cerkvenih obredih.

Če vsa vas ve za napake, ki so se dogajale v mladinski organizaciji, bi vsekakor zanje lahko vedele tudi vaške organizacije, katerih naloga je mladino usmerjati. Toda vodstva organizacij niso nič ukrenila, zato prav gotovo nosijo del krivde. Kdo bo zdaj napravil red in poskrbel za ugled aktiva ZMS med vaščani? Kdorkoli že, težko in odgovorno delo bo imel!

Za pralne stroje precej zanimanja

V samopostrežni trgovini Prehrane v Črnomlju so pred kratkim začeli zbirati prijave in vplačila za nakup italijanskih pralnih strojev znamke CANDY. Te pralne stroje, ki operejo naenkrat 5 kg suhegi perila in veljajo okoli 360.000 dinarjev, posreduje kupcem centrala podjetja Prehrana v Ljubljani. Med potrošniki iz Črnomlja in tudi iz okolice, je zanje precej zanimanja.

V tretji izmeni še nekaj prostih mest

19. julija gre s črnomaljskega področja prva izmena otrok letovat na otok Cres. Posebni avtobusi bodo 90 otrok pripeljali do Reke, od tam pa bodo nadaljevali pot z ladjo. Avgusta bosta letovali na Cresu še dve izmeni črnomaljskih otrok. Ker je v zadnji izmeni v drugi polovici avgusta še nekaj prostih mest, lahko starši še pošljejo prijave, vendar čimprej. Vsa pojasnila daje socialna delavka Milena Faleskini.

Smreka na stavbi AMD

Za postajo LM gradi črnomaljsko avto-moto društvo lastno stavbo z nekaj garažami, društvenimi prostori in delavnico za popravilo lastnih vozil. Delavnico in perišče bodo lahko uporabljali tudi člani AMD, ki si znajo sami pomagati, če je avtomobil potreben popravila. AMD gradi stavbo z lastnimi sredstvi in v lastni režiji. Veljala bo okoli 7,5 milijonov dinarjev in računajo, da bo letos končana.

DROBNI IZ SEMIČA

PRED NEDAVNIM so semiški krovci pokrili kočo na Smuku, kleparji so naredili strelovod, zdaj pa potrebna dela opravljajo mizarji. Računajo, da bo koča nared za otvoritev že za dan vstaje, 22. julija.

ŽETEV JEČMENA je že končana, medtem ko pšenico še žanjejo. Na semiškem področju je letos že več kot 400 motornih kosilnic, največ znamke ALPINA, ki ljudem prihranijo precej težaškega dela. Za kosilnice je vse več zanimanja tudi zaradi tega, ker primanjkuje delovne sile.

F. D.

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

TVD Partizan v Semiču je po nekajletnem počitku spet oživel. S prostovoljnim delom so člani Partizana in šolska mladina uredili igrišče, na katerem je bil junija že nastop. Več kot 1000 gledalcev iz Semiča in okoliških vasi je prišlo na otvoritev.

Foto: Franc Derganc

Kočevska podjetja grade novo cesto

Nova cesta bo veljala 20 milijonov starih dinarjev. Zgrajena bo v dveh mesecih

Pred kratkim so se predstavniki pomembnejših kočevskih podjetij v načelu sporazumeli, da bodo podjetja financirala gradnjo nove trase Tomšičeve ceste od železniškega podvoza do Mlekarne. Stara Tomšičeva cesta je namreč dotrajala. Nova cesta bo del bodoče obvozne ceste, ki bo potekala še naprej mimo Šeškovega doma in se pri Dolgi vasi pri logarnici priključila glavni cesti Kočevje—Delnice. Seveda bo ta obvozna cesta v celoti dograjena šele, ko bo modernizirana cesta Kočevje—Delnice.

Za gradnjo nove Tomšičeve ceste bodo prispevali: Kemična tovarna 5—6 milijonov starih dinarjev, Avto in KGP po 3 milijone, občinska skupščina, Zidar in Rudnik po 2 milijona, Cestno podjetje Novo mesto, Tekstilana, Itas in Snežnik pa po milijon starih dinarjev. Nekaj bodo predvidoma prispevala tudi manjša podjetja. Prispevki bodo v glavnem v denarju, nekatera podjetja pa bodo lahko prispevala tudi v materialu (gramoz) in mehanizaciji (buldozerji, valjarji itd.).

Uradni investitor nove ceste bo predvidoma Cestno podjetje Novo mesto, ki mora do 15. julija z vsemi soinvestitorji skleniti pogodbe o prispevkih za gradnjo. Gradnja makadamske ceste bo veljala okoli 20 milijonov starih din, medtem ko bi asfaltirana veljala okoli 33 milijonov. Dograjena bo predvidoma v dveh mesecih.

Spet škoda zaradi divjadi

Jelenjad in divji prašiči delajo v okolici Mozlja veliko škodo, lovska družina Banja loka pa ima menda premajhen plan za odstrel.

Lovska zveza izdela namreč plan odstrela za lovske družine, ki meje na gojitvena lovišča, v soglasju oziroma sodelovanju s temi lovišči. Lovci lovskih družin pa pravijo, da bi se s postavljenim planom odstrela strinjali, če so gojitvena lovišča pripravljena plačati tudi del škode, ko ji povzroči divjad kmetom. Zdaj namreč gojitvena lovišča izdelujejo ali vsaj soodločajo oziroma svetujejo, kakšen naj bi bil plan odstrela lovskih družin, ki meje na gojitvena lovišča, škodo, povzročeno po divjadi, pa morajo plačevati same družine. Lovci lovskih družin pravijo: če je škoda po divjadi, potem je tudi divjad, se pravi, da je odstrel premajhen; hkrati pa je s tem omogočen večji odstrel v gojitvenih loviščih, ki tako dobe več denarja, zato naj tudi plačajo del škode, ki jo povzroča divjad.

Še ena slaščičarna

1. julija je v Kočevju spet začela obratovati »Metka«, kjer prodajajo zdaj slaščičarske izdelke, enolončnice, brezalkoholne pijače, pivo in drugo.

Obnovitev »Metke«, ki je zdaj obrat Pekarne in slaščičarne Kočevje je veljala 10 milijonov S din. »Metka« je dobila nova okna, vrata, pod, mize, prodajni vitrini in stenske obloge. Obrat ima dva pokrita prostora in vrt. S prenovljeno »Metko« je Kočevje dobilo tudi tretjo slaščičarno.

Gasilski dom bo

Usoda gasilskega doma v Osilnici, ki je v gradnji že od leta 1960, je bila do nedavnega nejasna. Občinska gasilska zveza ga je celo nameravala prodati najboljšemu ponudniku, vendar so bili Osilničani proti. Dom bo predvidoma dograjen do proslave, ki bo avgusta ali septembra letos. Denar bo prispevala krajevna skupnost, material za dograditev pa že imajo.

40 novih članov

Turistično društvo Kočevje je letos pridobilo 40 novih članov in jih ima tako skupaj okoli 180. Društvo je letos zelo aktivno, saj daje pobude za odkrivanje in varovanje naravnih lepot, pripravlja razne prireditve, pred kratkim pa je organiziralo tudi izlet na Veliko planino.

Spomenik in elektrika

Čez mesec ali dva bo v Osilnici večja proslava 25-letnice osvoboditve. Do proslave bodo v tem delu ob Kolpi elektrificirali še zadnje vasi in postavili spomenik padlim v NOB.

Za napeljavo elektrike so občani že skopali jame za drogove, vendar pa — drogov ni. Menda banka ne dovoli črpati kredit, dokler ne dobi programa elektrifikacije. Občani predlagajo, naj bi do odobritve kredita založil potreben denar »Elektro«, ki bo vasi tudi elektrificiral.

Spomenik, ki bo odkrit na proslavi, je v glavnem dokončan. Prav te dni ga v Zagrebu odlivajo v bron. Spomenik je delo domačina akademskega kiparja Staneta Jarma.

Osilničani urejajo tudi vas. Več hišnih fasad so že obnovili, po košnji pa se bodo dela lotili tudi preostali lastniki hiš. Žal pa krediti za obnovo fasad še niso odobreni.

Sklad za nadarjene, a revne učence

Na zadnji seji občinske skupščine Kočevje je bilo sklenjeno, da bo ustanovljen sklad za financiranje socialno šibkih, a nadarjenih učencev. Sklad bo sicer ustanovljen, žal pa v njem letos ne bo še nič denarja, ker občina nima potrebnih sredstev.

KOČEVSKE NOVICE

Čigav je les?

V Sodražici že pet let urejajo pokopališče, pa še vedno dela niso končali. Za gradnjo so porabili tudi 10-letno najemnino za grobove in denar, ki ga je posodila odboru za gradnjo pokopališča krajevna skupnost. Sodražani pravijo, da so nameravali za dograditev pokopališča porabiti tudi denar, ki bi ga iztržili za les, katerega je na zemljišču, darovanem Sodražici, podrl lanski vihar. Les pa je (po mnenju Sodražanov neupravičeno) odpeljalo KGP.

Bili so na Travni gori

Na dan borca se je puljska mladina, ki letuje v Ortneku, udeležila proslave 25-letnice vstaje na Travni gori. Najprej so se ustavili pred spomenikom padlih borcev in na grobu mornarja Pečovnika, kjer so počastili njegov spomin z enominutnim molkom. Nato so prisostvovali spominskemu slavju pred domom, katerega je s svojimi točkami popestril ribniški pevski zbor.

Puljčani so bili zelo navdušeni nad lepotami te planinske postojanke in so se veselo razpoloženi vrnili v Ortnek.

V. P.

Kaj dela občinska skupščina?

■ **OBČINSKA SKUPŠČINA RIBNICA** je pred kratkim sprejela odlok o dodelitvi priznavalnin za borce NOV in pravilnik o natančnejših pogojih za dodeljevanje priznavalnin ter odlok o dočeljevanju družbene pomoči.

■ Skupščina je tudi dala soglasje za 42-urni delovni teden delovnima organizacijama INLES in Kovinskemu podjetju. Podjetji zagotavljata, da bosta kljub krajšemu delovnemu tednu zvečali produktivnost, osebne dohodke in sklade. Na skrajšan delovni teden bosta podjetji prešli postopoma.

■ Na zadnji seji so imenovali člane poravnalnega sveta pri krajevni skupnosti Gora, člane režijskega odbora za adaptacijo kulturnega doma v Loškem potoku, člane sveta veterinarske postaje Ribnica, člane sveta Delavske univerze Ribnica in za novega predsednika mandatno imunitetne komisije Vinka Šparovca, občinskega odbornika in direktorja INLES.

■ Na nadomestnih volitvah za zbor delovnih skupnosti je dobil največ glasov Vinko Šparovec, direktor podjetja INLES.

■ Skupščina je razpisala volitve za dve izpraznjeni mesti odbornikov v zboru delovnih skupnosti. Odbornik Vinko Mate je namreč odšel v šolo, odbornica Marija Košmrlj iz Sodražice pa se bo preselila. Volitve za izpraznjeni mesti bodo do 31. avgusta.

Likvidirano gostišče

Gostišče »Pod taborom« v Loškem potoku bodo likvidirali in predali v zasebno upravljanje. Gostišče sicer ni imelo izgube, menijo pa, da bo poslej poslovalo z manjšimi stroški in da bo tudi skupnost od njega več dobila. Občinska skupščina Ribnica je na zadnji seji že imenovala likvidacijsko komisijo.

Nove ulice v Ribnici

Ribnica je dobila pred kratkim nekatere nove ulice: Prešernovo (vzporedna s Struško), Trubarjevo (vzporedna s Prešernovo), Levstikovo in Prečno (obe spajata Prešernovo in Trubarjevo). Novi sta še Vodnikova cesta in ulica Ob Bistrici. Ulicam so dali imena predvsem po pesnikih in pisateljih, ki so živeli in delali v Ribnici in Ribniški dolini ali pisali o njima.

Ribniški upokojenci v Trstu in okolici

25. junija so ribniški upokojenci obiskali Trst in Gorico, kjer so si ogledali znamenitosti obeh mest. Ker so zaradi prepozno prispelega obvestila zamudili srečanje s slovenskimi upokojenci v Trstu, jih bodo povabili v Ribnico in jih v jeseni še enkrat obiskali. K uspelemu izletu in veselemu razpoloženju je prispevalo tudi lepo vreme.

V. P.

Zanj stanovanja še niso našli

Kljub temu da veliko govorimo in pišemo o skrbi za borce, imamo še vedno nekaj borcev, ki te skrbi niso dovolj deležni. Tak je nekdanji partizan in udeleženec NOV od leta 1941 ter 100-odstotni invalid Ivan Lavrič, ki živi že nekaj let z ženo in otrokoma v zelo slabem stanovanju v Sodražici. Prebivališče je dotrajano, in vlažno, ob vsakem večjem deževju vdira v kleti voda. Ker je Lavrič težak revmatični bolnik, mu vlažno stanovanje zdravje še slabša. Že dolgo časa ima vloženo prošnjo za boljše stanovanje, vendar ga zanj še niso našli.

Tradicionalni rokometni turnir v Ribnici

V čast dneva borca je 3. julija Občinska zveza za telesno kulturo v Ribnici organizirala tradicionalni rokometni turnir. Sodelovali so: Slovan — Ljubljana, Partizan — Tržič, Partizan — Dobro polje in Partizan — Ribnica. Po končanem turnirju je Slovan kot zmagovalec prejel pokal občinskega odbora Zveze združenj borcev NOV Ribnica. Vsi udeleženci turnirja pa so dobili spominske značke — ribniške šopke.

F. L.

JURČETOVA MAMA JE UMRLA

2. julija smo spremili k zadnjemu počitku Marijo Pirnat, po domače Jurčetovo mamo iz Vel. Poljan. Kako je bila znana in spoštovana, so pokazali številni venci in lepa udeležba na pogrebu. Jurčetova mama je bila ena od prvih žena na Velikih Poljanah, ki je razumela klic domovine in se s celo družino vključila v OF. Njenega najmlajšega sina so tik pred osvoboditvijo odpeljali domobranci in ga neznano kje ubili. Kakor je bilo celo njeno življenje tiho in skromno, tako je tudi v najtežjih časih tiho in mirno prenašala vse tegobe in tako tudi umrla.

V. P.

V Ortneku so »šrangali«

Dr. Vlado Andoljšek, prvi zdravnik, ki je izšel iz vrst ortneške mladine, se je oženil. Po stari šegi so tudi njemu postavili šrango, ko je pripeljal nevesto Dragico v Ortnek. Po dolgem barantanju jo je le odkupil in odpeljal domov, kjer so svatovali do jutra. Mladoporočencema želimo na novi življenjski poti veliko sreče in lepega potomstva.

V. P.

Kruh v Ribnici za 4 Sdin dražji

Že od konca maja letos dobavlja kruh Ribnici podjetje Žito iz Ljubljane, prodajajo pa ga v trgovinah domačega podjetja »Jelka«. Zaradi večjih prevoznih stroškov je občinska skupščina odobrila, da se cene kruhu zvišajo za 4 stare dinarje pri kilogramu (beli kruh je zdaj po 204 din, črni pa po 140 din). Ker pa se bo za toliko podražil kruh tudi pri preostalem zaseženem peku, so odborniki sklenili, naj ta pek po 4 din od kilograma kruha odvaja v posebni sklad občinske skupščine, ta sredstva pa bodo skupaj z nekaterimi drugimi porabili za gradnjo parne pekarne v Ribnici. Novo pekarno bo verjetno postavilo podjetje Žito iz Ljubljane, investitor pa bo trgovsko podjetje »Jelka«.

REŠETO

Do sedaj niti ene prijave

Pred dvema letoma je občinska skupščina v Trebnjem sprejela odlok o redu in miru, ki bi naj vpeljeval večjo družbeno disciplino in zavaroval javno premoženje pred kršitvami, ki jih republiški predpisi ne zajemajo. Vendar ni do sedaj občinski upravni organ dobil niti enega poročila o prekršku. Razen milice je po odloku dolžan preganjati kršilce tudi oddelek za gospodarstvo in komunalne zadeve, bolj pa bi se ga morali posluževati tudi oškodovanci, ki bi morali prekrške prijavljati. Kmalu bo urejen način plačevanja mandatnih kazni in miličniki bodo lahko na kraju samem denarno kaznovali storilca. Kršitev je precej. Če jih ne bomo zatirali, lahko pripeljejo celo do kaznivih dejanj. Treba je vztrajati, da ne bo odlok ostal le mrtva črka na kosu papirja.

Letošnji načrti ribičev

RD Mirna predvideva, da bo letos vložila v vode na območju trebanjske občine Mirno, Bistrico in Temenico 15.000 rib iz gojitvenih voda. V Bistrico bodo vložili 2000 postrvi, v Temenico pa 3000 amerikank, ščuk in drugih rib. Lani so prav tako vložili veliko rib, ker so bile vode doslej prazne zaradi nekdanjega slabega gospodarjenja in neurejenosti hudourniških strug. Z razvojem industrije se je pojavila nova nevarnost — zastrupitev rib. Znani so žalostni primeri, ko je poginilo precej rib. Zahteva po čistilnih napravah je vse večja in vse bolj utemeljena, saj se 48 ribičev, kolikor jih štejejo pododbori v trebanjski občini, ne potegujejo le za svoje razvedrilo, temveč to zahteva tudi zdravje ljudi in čut za varstvo narave.

Zmagali Velika Loka in Mirna

Okoli 500 ljudi in 17 ekip, ki so se pomerile v drugem patrolnem orientacijskem pohodu, je v lepem sončnem dopoldnevu v nedeljo, 3. julija, na Medvedjeku počastilo dan borca. V eni skupini tekmovalcev so se pomerile ekipe družbeno-političnih, v drugi pa predstavniki borčevskih organizacij. Med prvimi je zmagal aktiv ZMS Mirna, ki je zbral 82 točk; sledijo pa SD Trebnje — mlajši člani 81, SD Trebnje — starejši člani 76, KS Velika Loka 75.5, ekipa predvojaške 71 itd. Med borčevskimi organizacijami je zmagala krajevna organizacija ZROP Velika Loka I s 87.5 točke. Za njo so se uvrstile: ZB Mirna 86.5; ZROP Šentrupert 73.5; ZROP Velika Loka II 69.0; ZROP Trebnje 62.5 itd. Prvi ekipi sta dobili pokale, šest najboljših pa diplome. Popoldne je na slovesnosti govoril Franci Kolar, nekdanji najmlajši komisar brigade. Posebno lep je bil sprejem Stiške čete, ki so jo šentlovrenski pionirji pozdravili in okrasili z venčki. Ta četa je na Medvedjeku 18. aprila 1942. leta prvič napadla.

S tradicijo podobnih tekmovanj in prošlav nameravajo še nadaljevati, v bodoče pa bodo povabili tudi organizacije iz drugih občin.

Hrastno in Okrog imata cesto

Prebivalci Hrastnega in Okroga so z lastnimi močmi, s pomočjo gozdarskega obrata v Trebnjem in gojencev predvojaške vzgoje prišli do zveze s svetom — nove ceste. Zelo prizadevni so bili na Hrastnem, kjer so priredili veselico in ves zaslužek namenili cesti. Posebno zaslužen je Ivan Gorenc, pa tudi drugi niso držali rok križem.

Od izliva Busnika do Doba

Poročali smo že o zbiranju prispevkov gospodarskih organizacij za regulacijo Mirne. Po končnem programu bo Dolenjska vodna skupnost še letos regulirala 1300 m struge med izlivom potoka Busnika in med Dobom, kar bo stalo skupno z delno prestavitvijo Jeseniščnice 740.000 N din. Z delom so začeli prejšnji mesec. Predvidevajo, da bodo do leta 1969 dokončali regulacijo Mirne do njenega sotočja s potokom Vejerščico. Kljub temu da je ponekod struga Mirne višja kot bližnja zemljišča, kar precej podraži regulacijska dela, si od urejenega toka prebivalci doline veliko obetajo.

TREBANJSKE NOVICE

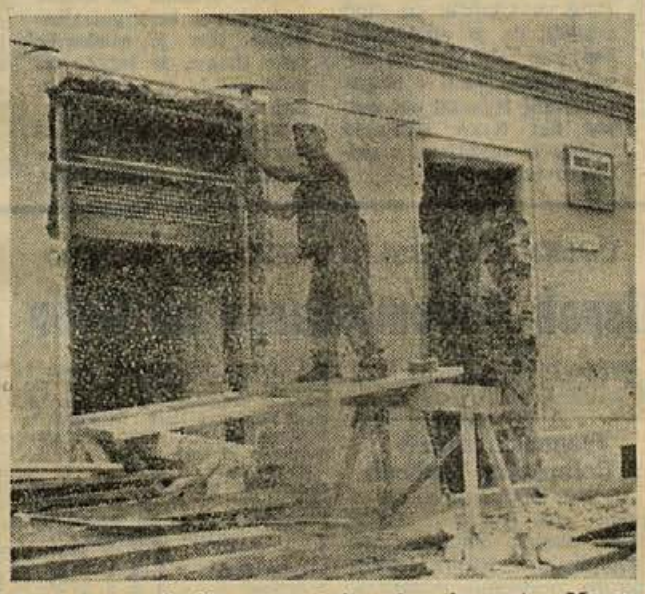

Proti koncu junija so v okvire oken in vrat v Mercatorjevi trgovini v Trebnjem zapičili krampe — začeli so preurejati prodajalno, ki bo nared do občinskega praznika. Za ta čas so se preselili v zadružni dom. Hkrati s staro trgovino so bili šteti dnevi tudi »znameniti« črpalki, ki je opravila svoje poslanstvo. Trebnje je ostalo brez bencina. Posebno mopedistom je hudo za črpalko, saj bodo morali tja do septembra po vsak liter bencina v Novo mesto ali pa proti Ljubljani. Pravijo, da ni prav, da so tudi črpalko ogradili s plotom (Foto: V. Juvanc)

Kje najti blagodejni hlad v vodi, se sprašujejo Sevničani v teh dneh. Kopališča nimajo, niti ne kaže, da ga bodo kmalu imeli. Pravzaprav imajo bazen v bližini KOPITARNE, vendar je namenjen gasilcem za shranjevanje vode. Zato je treba izkoristiti naravne vire. Sava je črna in skoraj brez življenja, Mirna pa je čista, odkar so zaprli rudnik v Krmelju. Celo tujci jo iztaknejo. Po daljšem času je KS Sevnica dosegla sporazum z lastnikom zemljišča pri Mirni nad jezom v Boštanju. V Ljubljani je že naročila načrte za sodobno ureditev kopališča. Ker je malo denarja, bodo letos uredili le dostope k vodi, kasneje pa še sanitarije in dve do tri slačilnice s prho. Foto: M. Legan

17 ljudi na eno motorno vozilo

Ob letošnjem prvem polletju je bilo v sevniški občini 257 osebnih avtomobilov, 238 motornih koles, 39 tovornjakov (od tega 24 v zasebni lasti), 4 avtobusi, 12 traktorjev, 13 prikolic, 3 posebna vozila in 500 mopedov. V tem času je imelo 694 prebivalcev izpit za vožnjo mopeda, 253 za motorno kolo, 483 za osebni avtomobil, 103 za tovornjak, 19 za avtobus in 40 za traktor. Vseh prebivalcev je približno 18 tisoč, torej pride na 17 ljudi eno motorno vozilo.

Neurje v Loki in okolici

7. julija je bil nad Loko zrak ves dan zelo soparen in vse je kazalo, da se pripravlja nevihta. Nihče ni pričakoval, da se bo razdivjala s tolikšno silo. Dopoldne se je nebo močno pooblačilo, okoli 14. ure pa je bilo že skoraj temno. Pričelo je grmeti in treskati, iz sivih oblakov pa se je kmalu nato ulil hud naliv. Vmes je padala tudi toča, ki je trajala nekaj minut. Na posevkih je napravila precejšnjo škodó v Radečah, Loki, na Račici in Razboru ter Okroglicah. Proti večeru je spet kazalo, da se bo nevihta ponovila, pa na srečo ni bilo nič hudega. S. Sk.

Kaj je z novimi izkaznicami

Od sredine julija naprej bodo v sevniški občini vsem tistim, ki na novo dobivajo osebne izkaznice, dali že nove zelo praktične — v obliki enega samega lista. Ta je stisnjen v etil-celulozno folijo in varen tudi pred vodo. Da se dajo izkaznice dobro izdelati, morajo biti slike njihovih bodočih lastnikov na primerno tankem papirju. Če ne bodo take, jih bodo na oddelku zavračali. Ker so nastopile nepričakovane težave zaradi uvoza teh folij, ki jih pri nas še nihče ne dela, bodo stare izkaznice začeli zamenjavati šele s 1. septembrom. V zadnjem času pa se sliši, da se namerava tovarna zdravil Krka v Novem mestu lotiti izdelave teh ovitkov. Cena nove izkaznice bo verjetno 2 N din.

V sevniški občini in verjetno tudi drugod jih bodo zamenjevali tako, da bodo na krajevnih uradih zbirali prijave, vse drugo pa bodo tam uredili. Vendar bo moral vsakdo priti na urad, ker bo tam vtisnil kazalec na kartonček, ki je hkrati prošnja za novo izkaznico.

Nič več po potni list v Celje

Približno 4 dni manj bo treba odslej v Sevnici čakati na potni list, ker jih od 1. julija izdajajo na oddelku za notranje zadeve kar sami. Tako bodo ljudje lahko dobili dovoljenje v 8—10 dneh, kar je že precej manj časa, ki ga zahteva zakon in ki znese mesec dni.

Krvodajalska akcija v Sevnici

Republiški zavod za transfuzijo iz Ljubljane bo tudi letos odvzemal kri v sevniški občini. Prostovoljni odvzem krvi bo 25. in 26. julija v Sevnici in Krmelju. Vse področne osnovne organizacije RK so že obveščene, naj do 15. julija prijavijo število krvodajalcev, ki so pripravljeni darovati kri. Občinski odbor RK v Sevnici vabi vse prebivalce, zlasti pa še vodstva delovnih organizacij, naj sodelujejo v tej človekoljubni akciji in naj jo podpro! S. Sk.

SEVNIŠKI VESTNIK

V Portorož za 1000 Sdinarjev na dan!

Tovarna BETI je za delavce svojih obratov kupila počitniški dom v Portorožu — Dopust v enem naših najdražjih letovišč velja za člane Betinega kolektiva le 1000 din na dan — Izplačevali so tudi nadomestila za K-15

Medtem ko so bili zaposleni v vseh obratih belokranjske trikotažne tovarne BETI prejšnja leta zelo slabo plačani, so začeli pred dobrim letom dni družbeni standard naglo povečevati. Tako je tovarna letos kupila tudi lasten počitniški dom v Portorožu, v katerem je 15 ležišč. O tem nam je pripovedoval sekretar tovarne Janez Smrekar:

— Stavbo v Portorožu smo kupili iz sklada skupne porabe kot prispevek tovarne k standardu zaposlenih, vsak član kolektiva pa na letovanju prispeva samo po 1000 dinarjev na dan za hrano, oziroma za otroke samo 600 dinarjev.

Med vsemi delavci v Metliki, Črnomlju, Mirni peči in v Dobovi je za ceneni dopust toliko zanimanja, da bo moral delavski svet v kratkem razpravljati o novem predlogu. Ker je naš počitniški dom premajhen za vse, ki bi radi tja, nameravamo najeti dodatne počitniške prostore kje drugje. Člani našega kolektiva pa bi tudi tam plačevali samo po 1000 dinarjev, medtem ko bi preostale stroške kril kolektiv.

Letos smo v BETI prvič dodeljevali dopuste po pravilniku o delovnih razmerjih. Kot osnovno merilo za dodelitev dela prostih dni pa smo upoštevali predvsem delovno dobo posameznika. Do 5 dni nadaljnjega dopusta so dobili ljudje glede na odgovornost pri delu, matere z otroki do 7 let dobe še 2 dni, borci NOV do 4 dni in vojaški vojni invalidi po 2 dni dodatnega dopusta.

Glede nadomestila za K-15 smo se odločili tako: vsak zaposleni, ki ima pravico do dopusta, dobi 12.000 dinarjev nadomestila, njegov nezaposleni zakonski drug 6000 din. Prav toliko dobi član kolektiva za vsakega otroka ali drugega člana družine, ki ga vzdržuje.

Ob tako ugodnih pogojih ni čudno, da je v počitniškem domu že prvo leto zmanjkalo prostora. Razveseljivo pa je, da so se doslej prijavili za dopust samo delavci in njihove družine. To so večinoma ljudje, ki so do pred nekaj let delali po njivah in šele potem sedli za tovarniški stroj. Marsikdo od njih bo prvič videl morje in 10 dni poležaval na soncu. Prijetno mu bo, ko se bo spomnil, da je nekoč v najhujši vročini vihtel koso po travnikih, zdaj pa s pomočjo kolektiva uživa prave počitnice. Ra

Konec šole za učence konfekcijske stroke

2. julija so bili v Metliki zaključni izpiti za učenke, ki so v minulem šolskem letu obiskovale prvi letnik šole za kvalificirane delavce konfekcijske stroke. Šolo je minulo jesen s sodelovanjem konfekcijskega šolskega centra v Zagrebu organizirala ljudska univerza v Metliki, medtem ko je finančne stroške v glavnem nosilo metliško konfekcijsko podjetje KOMET.

Število deklet, ki so se jeseni vpisale v to šolo, se je sicer v naslednjih mesecih precej skrčilo, kar pa je bilo tudi pričakovati, saj so bile vse učenke redno zaposlene, bodisi v KOMETU ali BETI, in so morale za predavanje in učenje žrtvovati ves prosti čas. Petkrat tedensko so po štiri ure sedele v učilnici in si nabirale znanje iz strokovnih in splošnih predmetov, ki so ga ob koncu šolskega leta zagovarjale pred domačimi predavateljji in komisijo zagrebške matične šole.

Študirati poleg redne zaposlitve res ni bilo lahko, vendar sta bila prizadevanje in trud učenk poplačana: le tri bodo jeseni še prišle na popravni izpit iz enega ali dveh predmetov, medtem ko so druge uspešno dovršile prvi letnik, dve celo z odliko.

Vse to je napotilo vodstvo ljudske univerze v Metliki in podjetje KOMET, ki predvsem potrebuje kvalificirane delavce konfekcijske stroke, da bosta jeseni znova odprla prvi razred te šole, medtem ko bodo sedanje učenke nadaljevale študij v drugem letniku. Po uspešno dovršenem drugem letniku bodo dobile spričevalo kvalificirane delavke konfekcijske stroke, lahko pa se bodo tudi vpisale v tretji letnik srednje konfekcijske šole v Zagrebu in se tako strokovno še bolj izpopolnile.

Ste zadovoljni s poslovanjem?

Te dni so začeli vročevati vsaki stranki, ki pride po opravkih na občinsko skupščino v Metliki, anketni list, v katerem prosijo za odgovore na nekaj vprašanj. Občinska uprava si prizadeva izboljšati dosedanje poslovanje, zato se je odločila za anketo, da bi izvedela za vse napake in pomanjkljivosti posameznih uslužbencev. Izpolnjene anketne liste oddajajo občani v nabiralniku, ki je nameščen v veži, lahko pa tudi osebno v tajništvu občinske skupščine.

Pod kostanji bi bilo prijetno

Tik metliške avtobusne postaje je prav lep prostor, obdan s kostanji. Do nedavnega je bilo tu kegljišče, še pred leti pa gostišče. Ker v Metliki nimajo dosti možnosti za vrtno strežbo v gostinstvu, je prav škoda, da tega lepega prostora pod kostanji ne znajo izkoristiti.

METLIŠKI TEDNIK

OB RAZSTAVI PROGRAMA URBANISTIČNEGA RAZVOJA NOVEGA MESTA

Ne začeti šele takrat, ko bo prepozno!

Od 28. maja letos je v sejni dvorani novomeškega rotovža javno razgrnjen osnutek programa urbanističnega razvoja Novega mesta. Že od začetka vabijo k ogledu lepaki, poleg tega pa smo v našem časopisu že dvakrat objavili javen poziv k ogledu in razpravi.

Kot je videti, v našem mestu ni zadostnega zanimanja za tako pomembno stvar, kot je program urbanističnega razvoja. Ne smemo pozabiti, da z njim odločamo o razvoju mesta, v katerem živimo, za več desetletij vnaprej. Javno razgrnjeni program je osnova, na kateri že temeljijo ali pa še bodo temeljili zazidalni načrti za posamezne okoliše (na primer za Znančeve njive, za Mestne njive itd.).

Kot neposredno prizadeti občani bi morali z malo več volje sodelovati v razpravi in prispevati kar največ stvarnih in uresničljivih predlogov k javno razgrnjenemu osnutku. Pogrešamo tudi zanimanja delovnih organizacij, strokovnih društev in raznih skupin, ki bi ob tako pomembni zadevi ne smele ostati tiho. Ne bo prav, če bomo zdaj, ko je čas sodelovati pri odločanju, molčali, ko bo že prepozno, pa začenjali s kritiko in negodovanjem.

Posamezne delovne organizacije in organizirane skupine (društva) lahko prosijo za strokovno vodstvo in razlago. Takšne organizirane oglede je treba nekaj dni prej javiti občinski skupščini, da bi zagotovila strokovno vodstvo. Strokovna društva in in prizadete delovne organizacije pa naj se lotijo širše razprave o posameznih področjih in o nalogah, ki jih javno razgrnjeni program načenja. Zdravstveni delavci bi lahko pretehtali rešitve, ki jih nakazuje program glede razvoja zdravstva, glede komunalne higiene in podobnega. Šolniki bi se lahko pogovorili o tem, kako je s šolami, kako s parki in zelenicami, kako s prometnimi potmi in varnostjo na dohodih k projektiranim šolam, kmetijci o zelenih površinah, o tem, kaj bi kazalo ukreniti glede oskrbe mesta s svežo zelenjavo in povrtninami (kje so zemljišča za to?). Kulturni delavci pa bi lahko razpravljali o tem, kako je začrtan v programu razvoj kulturnih ustanov in vse, kar je v zvezi s tem. Razprave in predlogi naj bodo stvarni in uresničljivi, strani našega lista pa so vsem, ki bi o tem kaj napisali, na voljo!

OBJAVA

Svet za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve občinske skupščine Novo mesto objavlja, da je

osnutek programa

urbanističnega razvoja Novega mesta

(ki zajema poleg Novega mesta tudi okoliška naselja s Stražo)

še nadalje, tj. do 31. avgusta 1966, javno razgrnjen v sejni sobi št. 31/I v poslopju občinske skupščine Novo mesto, Ljubljanska cesta 2. Tam je tudi na razpolago knjiga za pripombe in predloge. Ogled osnutka programa je možen vsak delavnik od 9. do 17. ure. Vabimo vse občane, društva, delovne in druge organizacije, da prispevajo svoje pripombe in predloge k osnutku programa **najkasneje do 31. avgusta 1966.** Kasnejših pripomb in predlogov ne bo možno upoštevati.

Pripombe in predlogi morajo biti predloženi pismeno, bodisi v knjigi pripomb ali z dopisom, naslovljenim na **občinsko skupščino Novo mesto — pripomba k programu.**

Takoj po 31. avgustu bo posebej imenovana skupščinska strokovno komisija uskladila pripombe in predloge z osnutkom programa in jih predložila skupaj s programom skupščini v razpravo in sprejem.

Svet za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve SOb Novo mesto

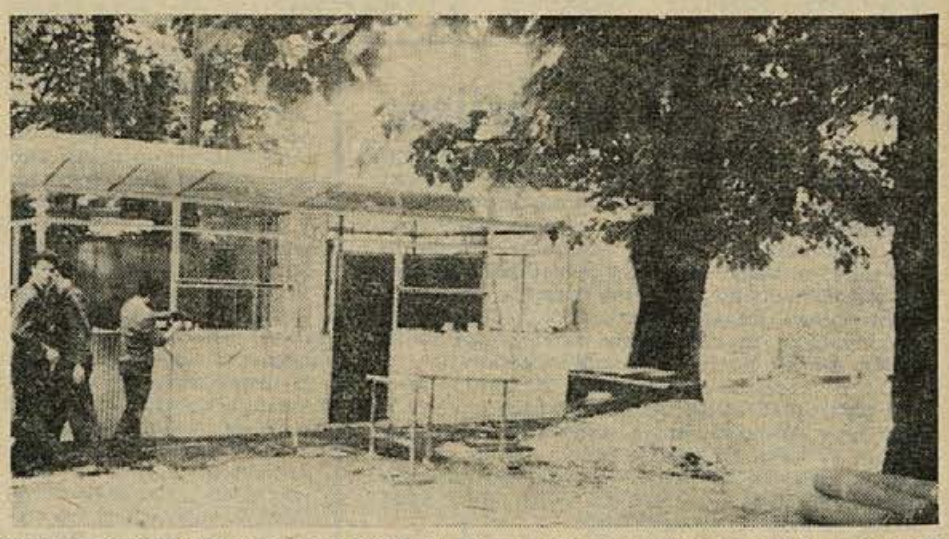

NOVO MESTO DOBI ŠE EN LOKAL. Pod kostanji pri avtobusni postaji so pretekli teden pričeli postavljati kiosk za prodajo bureka. Buredžija Bajrami Bajram je napel vse sile in končno premagal nezaupljivost organov občinske skupščine, da so mu le izdali dovoljenje za postavitev. Lokacija je ugodna, če bo še burek tako — dober tek! (Foto: M. Moškon)

Odprto vprašanje Ljubljanskim mlekarnam

Novomeške gospodinje se zadnje čase pogosteje pritožujejo, da se jim mleko v steklenicah Ljubljanskih mlekarn med kuhanjem rado sesiri. Nekaj dni smo si ogledovali dovoz mleka iz Ljubljane; pretekli četrtek je pripeljal kamion pošiljko mleka natanko ob 12. uri (opoldne), v petek šele ob 12.20, v trgovini pa smo zvedeli, da je opoldanski čas kar običajen za dovoz mleka. Tudi v samopostrežni trgovini pri mostu čez Krko dobivajo mleko iz Ljubljane v približno istem času.

Ogledali smo si mali tovornjak, na katerem sta delavca pripeljala mleko iz Ljubljane: po navadi je pokrit samo z avtomobilsko plahto. Kako »hladen« je ta prevoz, če se sonce v opoldanskih urah dobrih 60 minut upira v tovornjak, si lahko vsak predstavlja! Zatorej ni čudno, da se mleko marsikdaj sesiri, družina in otroci pa ostanejo brez potrebne hrane. Ker je mleko že tako drago, je izguba za potrošnikov žep še občutnejša.

Novo mesto je pred leti izgubilo mlekarno, upravičeno zato pričakujemo, da bo uresničena takratna obljuba, da »bo preskrba z mlekom zagotovoljena in urejena na vsak način v največje zadovoljstvo potrošnikov«. Prevoz mleka iz Ljubljane v Novo mesto je treba zato urediti tako, da bomo dobivali zdravo, nepokvarjeno in sveže mleko ter jogurt. Upamo, da bodo Ljubljanske mlekarne to znale urediti, predvsem pa želimo, da se prevoz mleka v Novo mesto takoj prestavi na zgodnejše jutranje oziroma dopoldanske ure!

NOVOMEŠKI POTROŠNIKI

Novi laboratoriji v gimnaziji

Prejšnji teden so začeli v gimnaziji preurejati učilnice in kabinete. Do jeseni mora biti urejen kemični laboratorij, v katerem bodo dijaki sami delali eksperimente pod profesorjevim vodstvom. V laboratoriju bosta na vsaki delovni mizi voda in plin, kar zahtevajo pogoji za verifikacijo šole. Pri napeljavi vode in zlasti plina so težave, ker mora biti vse urejeno v skladu s predpisi o zaščiti in varnosti," kar je v stari stavbi z omejenimi sredstvi, ki so na razpolago, težko uskladiti. Da bodo stroški čim manjši, pomagajo dijaki s prostovoljnim delom. Poleg kemičnega laboratorija bo urejen tudi biološki, razen tega bodo preurejeni nekateri razredi in knjižnica. Vse to je pogoj, da bo v septembru gimnazija zopet pridobila pravico izdajati veljavna spričevala.

Pozdrav iz Portoroža

Otroci iz novomeške občine, ki preživljajo počitnice v koloniji RK v Portorožu, nam pišejo, naj lepo pozdravimo vse starše in znance in se zahvaljujejo vsem, ki so jim omogočili prijetne dni na morju. Sporočajo, da se imajo zelo lepo in da bo vse prekmalu prišel 18. julij, ko se bodo vrnili.

DOLENJSKO BALINARSKO PRVENSTVO

Uspeh Novomeščanov na Dobu

Pretekli teden je bil na Dobu prvi od treh turnirjev dolenjskega prvenstva balinarjev v četvorkah. Druga dva turnirja bosta v Krškem in v Novem mestu. Na turnirju sodelujejo štiri ekipe in sicer Debenc z Doba, Celulozar iz Krškega ter »13. maja« in »Železničar« iz Novega mesta.

Kljub slabemu vremenu, ki je spremljalo prireditev, so domačini poskrbeli, da je tekmovanje potekalo v redu. Po prvem turnirju je lestvica naslednja:

1. »13. maja«	3	3	0	39:17	3
2. Železničar	3	2	1	34:23	2
3. Debenc	3	1	2	24:28	1
4. Celulozar	3	0	3	10:39	0

(en)

Francoski skavti v Dolenjskih Toplicah

V Dol. Toplicah so se za nekaj dni ustavili francoski skavti. Skupina teh pripadnikov, našim tabornikom podobne organizacije iz Francije dela vsak dan izlete po topliški okolici. Radi obiskujejo tudi partizanske kraje. Kot pravijo, jim je Slovenija zelo všeč in bodo odnesli od nas lepe spomine.

D. G.

ELAN : Mirna peč 1:1

V četrtek, 30. junija, sta se na Stadionu bratstva in enotnosti pomerili enajsterici Elana in Mirne peči. Čeprav je bilo igrišče razmočeno, sta moštvi dobro igrali. Strelca sta bila: za domačine Branković, za goste Avsec.

Šahovske novice

Na brzoturnirju 1. julija v počastitev dneva borca je zmagal Petkovič z 8 točkami in pol, drugo mesto je presenetljivo zasedel z 8 točkami do sedaj manj znani Nagl, tretji je bil s 7 točkami in pol J. Picek, 4. do 7.mesto so si razdelili s 6 točkami M. Picek, Kranjc, Hrovatič in Adamič itd.

Na polfinalnem brzoturnirju za mesec junij je zmagal z 10 točkami Nagl, drugo do peto mesto si dele s točkami (neverjetno velik zaostanek za prvim!) Adamič, Avsec, Sitar in J. Picek, šesti je bil Tisu s 6 točkami in pol, 7. do 8. mesto sta si razdelila s 5 točkami Keržan in Jerančič in tako dalje.

Brzoturnir v Šobičevem bajerju pri Lescah, ki ga je priredil jeseniški šahovski klub v počastitev dneva borca in njihovega praznika, se je udeležilo 8 novomeških šahistov. Še najbolje so se od Novomeščanov v posameznih jakostnih skupinah uvrstili: Marko Picek, ki je v peti skupini delil z Liljakovo (letošnja ženska slovenska prvakinja) prvo mesto; Tomislav Petković, ki je v drugi jakostni skupini zasedel peto mesto, in Jurij Picek, ki je v tretji jakostni skupini zasedel šesto mesto. Vsi trije so prejeli denarne nagrade. Ostali Novomeščani so igrali več ali manj uspešno. Brzoturnir je bil odigran na prostem, udeležilo pa se ga je 78 šahistov iz raznih krajev Slovenije.

JEK

Visoka zmaga Mirne peči

V počastitev dneva borca sta se na igrišču v Mirni peči pomerili v malem nogometu moštvi INIS iz Novega mesta in ekipa Mirne peči. Zmagali so domačini z rezultatom 10:1.

R.

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJE

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: **Ivan Kastelic**, član kolektiva INIS, Novo mesto; **Leopold Zarabec** in **Alojz Kraševec**, člana kolektiva Elektro, Novo mesto; **Jože Jakše, Nikola Pajič** in **Jože Bohte**, člani kolektiva Industrije obutve, Novo mesto; **Zofija Klemenčič**, gospodinja iz Ločne; **Anton Podkrižnik, Stanko Šimc, Rado Erjavec, Martin Bartolj, Alojz Drab, Jožica Pleskovec, Bogomir Radi, Adolf Kraševec, Aleksander Zupan, Alojz Pavlin, Janez Kovačič, Ivan Rolih, Albin Sašek, Andrej Primc, Janez Rodič, Jože Turk, Franc Zupančič, Danica Baškovec, Valentin Murgelj, Alojz Smuk, Jože Kastrevc, Ivan Šramel** in **Leopold Gorjup**, člani kolektiva IMV, Novo mesto; **Darinka Gajič**, gospodinja iz Novega mesta; **Jezdimir Gajič**, podoficir Vojne pošte 1394, Novo mesto.

Novomeška kronika

■ **NOVOMESKA HOTELA** sta bila v minulem tednu različno zasedena. Medtem ko je bil hotel METROPOL zaseden 100-odst., je bilo v Kandiji še dovolj prostora. V METROPOLU so prevladovali inozemski turisti, v Kandiji pa je bilo več domačih gostov, predvsem poslovnih ljudi.

■ **ZABAVIŠČE Z VRTILJAKOM**, streliščem in podobnimi rekviziti, ki naj bi služili za zabavo, se je pred nekaj dnevi ustavilo na stadionu Partizana v Novem mestu. Mladino, te je tudi največ, najbolj privlačijo miniaturna nogometna igrišča in avtomat za cigarete.

■ **PRAKTIČNI PADALSKI TEČAJ** priredi v alpskem letalskem centru v Lescah pri Bledu letalska šola Novo mesto. Tečaj za začetnike bo od 21. julija do 5. avgusta, višji tečaj pa od 24. julija do 7. avgusta.

■ **PRAH S POPUSTOM** lahko dobite v neomejenih količinah v prodajalni NOVOTEHNE na Glavnem trgu, če boste kupovali karkoli v prvem nadstropju. Lahko rečemo, da promet ni posebno velik, prodajalci, ki prodajajo dolgčas, pa bi se lahko zavzeli vsaj toliko, da bi obrisali prah s predmetov, ki jih prodajajo!

■ **ZARADI NEURJA** pretekli četrtek v Novem mestu približno uro in pol ni bilo električnega toka, ker je strela pokvarila električno napeljavo. V tej uri in pol so si (bilo je na večer) povsod pomagali s svečavo. V tem času niste mogli v obeh delikatesah in v kavarni na Glavnem trgu dobiti ne čaja in ne kave. Vode imajo najbrž nekaj nastrežene povsod za primer, toda ker imajo v kavarni in obeh delikatesah samo električne štedilnike, niso mogli ta čas streči ne s kavo ne s čajem.

■ **V PONEDELJEK** je bila novomeška tržnica še kar dobro založena s sadjem in povrtninami. Domačim prodajalcem so konkurirali prodajalci, ki vozijo na trg svež paradižnik in fižol v stročju. Breskve so bile tokrat po 300 starih din kilogram, marelice po 350 do 400 starih din, sveži paradižnik od 200 starih din navzgor, zeleni fižol v stročju prav tako od 200 starih din navzgor, jajčka po 60 starih din, čebula po 300 starih din, krompir po 120 starih din. Gobe, pesa, koleraba, peteršiljček in korenjček pa so prodajali na merice oziroma šopke po različnih cenah. Napročaj so bili tudi nageljčki po 100 starih din šopek.

OMP »INŠTALATER« – NOVO MESTO

razpisuje

delovno mesto za

2 KV kleparja

pogoj: biti morata prosta vojaščine

2 vajenca

za kleparsko stroko

Rok za prijavo 15 dni.

Borci Cankarjeve brigade so se po nedeljskem slavju na Javorovici tudi skupaj slikali (Foto: M. Moškon)

Razprtije so doma na Bregu

Namesto da bi si vaščani Brega složno prizadevali za napredek zaostale vasi, se med seboj tožarijo na sodišču — Sovraštvo se med ljudmi poglablja! Kaj čakajo vaške organizacije!!!?

V majhni vasici nedaleč od Vinice so vaščani razdeljeni v dva tabora. Dva soseda se na sodišču tožarita »za oslovo senco«, vsak od njiju pa ima več tako zagretih privržencev, da so se še ti med seboj začeli zmerjati.

Začelo se je pravzaprav že pred leti, ko je neki vaščan hotel doseči svoje na sodišču in tudi drugje, a z glavo skozi zid ni mogel. Ko je moral odnehati, je bilo videti, da je pravdarska vas že pomirjena, v resnici pa je prikrito sovraštvo tlelo dalje.

Ker je stolp od brajde Slavka Mukavca naslonjen na hišo Jožeta Mukavca (tega je pred 10 leti postavil gospodarjev oče), je letos vsa vas spet zaživela v dveh taborih. Soseda sta se zaradi brajde začela zmerjati s takimi izrazi, da jih ne moremo ponoviti. Posebno iz žensk ust izrečene žaljivke so neponovljive. Zaradi grdih besed, izrečenih v prepiru, je bil Jože Mukavec pred občinskim sodiščem že dvakrat obsojen na denarno kazen, njegova žena enkrat, zakonca nasprotne stranke pa tudi vsak po enkrat.

Pet tožb med sosedoma in blizu 80 tisočakov, kolikor so žaljivke doslej že veljale, ljudem še ni dovolj. Na vidiku so nove tožbe! Zdaj se zmerjajo priče obeh sprtih Mukavcev.

Menda v vasi ni dosti razsodnih ljudi, zlasti pa ne v vodstvih organizacij, ki bi uvideli, kam tako pravdarstvo pelje. Doslej se organizacije še niso zganile, čeravno se včasih sprašujejo, kaj naj delajo. Če sta ZKS in SZDL predvsem poklicani za razvoj socialističnih odnosov med ljudmi, morata najprej zatreti brezplodno sovraštvo. Verjetno korenine vaških sporov še niso tako globoke, da jih ne bi bilo mogoče izruvati.

Sodnik za prekrške ima precej dela

V lanskem letu je bilo v ribniški občini 107 kaznivih dejanj, od tega največ tatvin. Ukradeni predmeti so bili ocenjeni na 1 milijon 211 tisoč S din. Precej številne so bile tudi kazni zaradi nedovoljene trgovine z avtomobili, lesom, tujo valuto itd. Veliko dela je imel lani tudi sodnik za prekrške, saj je moral obravnavati 1180 primerov.

Vlom na Otočcu

Dne 7. julija so neznanci med nalivom vlomili v kiosk na kopališču ob Krki pri Otočcu. Storilci so vdrli v notranjost barake in odnesli cigarete, vžigalice in napolitanke. Nečedno dejanje so opravili medtem, ko so se kopalci pred nalivom umaknili v gozd. Varnostni organi so storilcem na sledi.

Za hotelom Kandija je gorelo

Dne 8. julija je okoli 12. ure izbruhnil požar na garažah hotela Kandija. Zgorelo je skoraj celotno ostrešje in del stropa. V trenutku, ko je začelo goreti, je bil v garaži osebni avtomobil Opel Olimpia, katerega so zaradi hitrega posredovanja prisotnih odpeljali iz garaže nepoškodovanega. Ker so bili gasilci o požaru hitro obveščeni, jim je uspelo požar kmalu pogasiti. Požar so zanetili otroci, ki so se na podstrešju igrali z vžigalicami. Po neuradnih podatkih je škode za več kot milijon S din.

Vozil je po levi

Boris Rems iz Novega mesta je 11. julija popoldne peljal osebni avtomobil Čestnega podjetja v Novem mestu od Dolenjskih Toplic proti Črmošnjicam. Pri Starih žagah mu je v ovinku pripeljal naproti po levi motorist Martin Vidmar iz Poljan. Rems je takoj ustavil, motorista pa je pri zaviranju zaneslo v sprednji čel osebnega avtomobila. Pri trčenju je odletel 5 metrov daleč in obležal s težjimi poškodbami na rokah in nogah. Na vozilih je za 2500 Ndin škode.

V smernik in 10 metrov po nasipu

Edvard Ošaben iz Ljubljane je 11. julija ponoči peljal s fičkom iz Trebnjega proti Občinam. Pri naselju Zidani most ga je na vaški poti zaneslo v cestni smernik, ga odbilo na desno stran ceste, nakar se je prevrnil in drčal 10 metrov po nasipu ter spet obstal na kolesih. Ošaben je dobil udarec v prsni koš, laže pa je bil poškodovan tudi sopotnik Stanko Slajpah. Škode je za več kot 4000 Ndinarjev.

UPRAVNI ODBOR SKLADA ZA STIPENDIRANJE STROKOVNIH KADROV pri

občinski skupščini Metlika

razpisuje za šolsko leto 1966/67 naslednje nove

ŠTIPENDIJE:

- 1 **na višji šoli za socialne delavce,**
- 1 **na višji upravni šoli,**
- 1 **na pravni fakulteti,**
- 1 **na dvo- ali štiriletni administrativni šoli,**
- 1 **na pedagoški akademiji** ali ustrezni fakulteti — oddelku za angleški jezik,
- 1 **na pedagoški akademiji,** oddelek za tehnični pouk — fizika ali tehnični pouk — kemija,
- 1 **na pedagoški akademiji** — oddelek za matematiko-fiziko,
- 1 **na pedagoški akademiji** — oddelek za slovenski jezik — srbohrvatski ali tuji jezik.

Prošnje s prepisi zadnjih šolskih spričeval, kratkim življenjepisom in eventualnimi priporočili je treba predložiti najpozneje do 10. avgusta 1966.

KOMISIJA ZA PRODAJO OSNOVNIH SREDSTEV pri

Komunalnem podjetju Novo mesto

RAZPISUJE

javno licitacijo

za prodajo

— **tovornega avtomobila — PIONIR TAM, 3 tone.**

Licitacija bo 18. julija 1966 v Vrhovčevi ulici št. 1, Novo mesto, od 9. do 10. ure za družbeni sektor, po 10. uri pa za zasebnike.

Ogled in pojasnila pol ure pred začetkom licitacije.

Upravni odbor

KOMUNALNEGA ZAVODA ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE NOVO MESTO

razpisuje naslednje

ŠTIPENDIJE

2 ŠTIPENDIJI NA VIŠJI UPRAVNI ŠOLI

2 ŠTIPENDIJI NA ŠOLI ZA SOCIALNE DELAVCE
— SMER SOCIALNO ZAVAROVANJE

1 ŠTIPENDIJO NA EKONOMSKI FAKULTETI

1 ŠTIPENDIJA NA PRAVNI FAKULTETI

Prednost imajo študentje, ki že študirajo na omenjenih šolah.
Razpis velja 15 dni po objavi.

ODBOR ZA DELOVNA RAZMERJA PRI PODJETJU

OPREMALES, Novo mesto

razpisuje prosta delovna mesta za:

1. **5 kvalificiranih delavcev lesne stroke — mizarjev**
2. **10 priučenih delavcev ali delavk lesne stroke**
3. **5 nekvalificiranih delavcev ali delavk**

Pod točko 1. so dela v strojnem in montažnem oddelku, pod točko 2. dela v strojnem oddelku, v brusilnici in pri stiskalnici, pod točko 3. pomožna dela v strojnem oddelku in v skladišču.

KREDITNA BANKA IN HRANILNICA LJUBLJANA
EKSPOZITURA ČRNOMELJ

proda

po ugodni ceni približno

4500 kosov rabljene strešne opeke (bobrovec)

Interesenti si opeko lahko ogledajo v Črnomlju, Ul. Mirana Jarca št. 3, kjer prejmejo tudi ostale informacije.

Lastniki tujih plačilnih sredstev - deviz!

ELEKTROTEHNA — LJUBLJANA
LJUBLJANA, TITOVA 39

vam nudi izredno ugodno priliko za nabavo po posebnih tovarniških cenah neposredno iz tovarniških skladišč

- **izdelke za gospodinjstvo:** pralne stroje, vse vrste štedilnikov (električne, plinske, kombinirane in na trdo gorivo), dodatne peči, električne peči, peči na plinska olja, električne grelce, ventilatorje, mikserje, hladilnike, šivalne stroje, sesalce za prah, loščilce za parket, centrifuge za sušenje perila, likalnike, bojlerje, električne kavne mlinčke, pomivalna korita, kopalne kadi, vse vrste in velicine opreme za gostinske in restavracijske kuhinje — hladne in tople elemente itd.
- **izdelke elektronske industrije:** televizijske, radijske, tranzistorske in avto sprejemnike, gramofone, magnetofone, telefonske aparate, stabilizatorje, konventorje — UHF, antene vseh vrst in antenske kable, električne števce, kinoprojektorje itd.
- **izdelke ostale industrije:** elektroinstalacijski material, razne vrtalne stroje, elektromotorje vseh vrst do 30 KW, agregate, kompresorje, pisalne stroje, poljedelske stroje, čolne, motorje za čolne, ribiške čolne in jahte itd.

Nakup lahko opravite z vplačilom deviznih sredstev, in sicer:

— z bančnim nakazilom v korist računa 504—1—3 »Elektrotehna Ljubljana«,
— s čekom na Elektrotehna Ljubljana z označbo uporabnika — blaga,
— z mednarodno poštno nakaznico, naslovljeno na »Elektrotehna Ljubljana«, z označbo uporabnika — blaga,
— z vplačilom z vašega deviznega računa v korist računa 504—1—3 »Elektrotehna Ljubljana«,
— s pologom devizne gotovine na enem izmed sedežev Narodne banke v korist računa 504—1—3 »Elektrotehna Ljubljana«.

Vsa pojasnila glede nakupa navedenega blaga po posebnih tovarniških cenah za tuja plačilna sredstva (devize) dobite osebno, pismeno ali telefonsko pri podjetju **»Elektrotehna Ljubljana«, Titova cesta 39/V — devizna prodaja, soba št. 51, telefon 315-134, 315-178, interna 5, in pri**

predstaništvih v: Celju, Trg svobode 10, telefon 21-62,
Mariboru, Tyrševa 14, telefon 22-262
Zagrebu, Moša Pijade 2, telefon 23-702
Sarajevu, J. Skerlića 14, telefon 25-450
Beogradu, Prote Mateje 41, telefon 42-484

in v trgovinah: v Ljubljani — Titova 23, Gosposvetska 10, Rimska 19, Miklošičeva 38 in Šmartinska 10,
v Kranju — Prešernova 9,
v Novem mestu — Glavni trg 26,
v Celju — Stanetova 16, in
v Murski Soboti — Titova 17.

Vsi gornji naslovi in naši zastopniki, ki bodo obiskali interesente, sprejemajo tudi naročila za nakup navedenega in drugega blaga, ki ga dobavljamo franko železniška postaja kupca oziroma prejemnika, najkasneje 30 dni po deviznem vplačilu na bančni račun 504—1—3 »Elektrotehna Ljubljana«.

Interesentom nudimo nadalje razne gospodinjske aparate, izdelke elektronske industrije in elektro-instalacijski material ter opremo v naših trgovinah po maloprodajnih cenah.

Trgovine v Ljubljani: Titova 23 in Miklošičeva 38, v Celju in Murski Soboti prodajajo industrijsko blago tudi za devize z 10 % popustom.

Naročila in vplačila v devizah za blago po posebnih tovarniških cenah sprejema zastopnik za Avstrijo in Zahodno Nemčijo: Jakob KRANJEC, Wien VI, Mariahilferstrasse 49/10 A.

LOV ZA NACISTIČNIM ZAKLADOM 12

Britanska in italijanska mornarica sta poslali v območje, kjer se je pripetila nesreča, ladjevje, ki je bilo opremljeno tudi za iskanje na morskem dnu. Imeli so tudi nekaj kamer za snemanje pod vodo in vrsto drugih naprav za raziskovanje morskega dna.

Nekaj tednov je na območju okrog Pianose vrvelo ladij in potapljačev. Delali so precej sistematično.

18. februarja je francoski patruljni čoln, ki je krožil južno od Bastile, srečal čoln z opremo za podvodne akcije; le-ta je plul pod zastavo Velike Britanije. Bil je zasidran tri milje pred korziško obalo. Francoski patruljni čoln se mu je približal, in misleč, da iščejo ostanke cometa, je francoski poveljnik vprašal:

»Ste slednjič kaj našli?«

»Nič posebnega,« je odgovoril mož iz čolna z britansko zastavo. Bil je temnolas in krepak.

»Ne verjamem, da boste tukaj sploh kaj našli,« je menil francoski poveljnik, »saj je comet eksplodiral precej daleč od tod.«

»Vemo,« je odgovoril dozdevni Anglež, »toda morali smo poskušati tudi tukaj. Sicer pa bomo kmalu odšli.«

»Škoda nepotrebnega truda,« je dejal Francoz. »Upam, da boste imeli kje drugje več sreče.«

ČOLN JE IZGINIL

Patruljni čoln se je oddaljil, toda poveljniku se je zazdel pogovor z moškim v britanskem čolnu nekam čuden. Ni sicer vedel čemu, a občutek je ostal.

Ko je priplul v pristanišče Bastile, se je spomnil: pogovarjala sta se v francoščini in neznanec je nekam čudno naglašal. Ker ga je imel za Angleža, se mu to sprva ni zdelo nič posebnega. Toda ali ni že večkrat slišal tak naglas pri francoščini? Tudi številni drugi Francozi se dobro spominjajo naglasa, s katerim govorijo francoščino Nemci, tudi če jo obvladajo brezhibno.

Da, tisti moški ni bil Anglež, prav gotovo je Nemec. Dovolj pogosto je med okupacijo slišal govoriti Nemce takšno francoščino.

Ukazal je krmarju, naj zasuče čoln in zdrveli so nazaj proti tistemu kraju.

Čolna z britansko zastavo ni bilo več...

Opozorili so britanske oblasti in in italijansko policijo. Brez uspeha.

Šest mesecev pozneje je marsejski odvetnik Charles Cancellieri sprejel v svoji pisarni visokega, plavolasega in bradatega moža, ki je govoril francoski z očitnim nemškim naglasom in ki se je predstavil za Kurta Schweriga. Vprašal je odvetnika, ali lahko ostane njun razgovor strogo zaupen. Odvetnik mu je to obljubil. Nato je tujec dejal:

»Moje pravo ime ni Kurt Schwerig. Prišel sem prav k vam, ker vem, da imate dobre zveze na Korziki. Vem tudi, da ste dobro obveščeni o mnogih bolj ali manj tajnih zadevah. Imenujem se Peter Fleig in gotovo ste že slišali o meni...

VOORHIES ČAKA

Odvetnik Cancellieri je bil presenečen, vendar tega ni pokazal. Bil je eden pomembnejših odvetnikov v mestu in je imel stike s policijo pa tudi z drugimi krogi. Slišal je govoriti o zakladu na morskem dnu, ki je pripadal Afrika Korpsu, vedel pa je tudi za nekatere podrobnosti, ki širši javnosti niso bile znane.

»Predlog imam, gospod,« je nadaljeval Peter Fleig. »Vem, da vam lahko zaupam. Prijatelji v Nemčiji so zbrali sredstva, s katerimi bi financirali zaupno odpravo, ki bi preiskala morsko dno pred Korziko. Če ste nam pripravljeni pomagati in urediti nekatere zadeve, vam obljubljamo 15 odstotkov svojega dobička.«

»Kaj bi moral storiti?« je vprašal odvetnik Cancellieri.

»Priskrbeti bi morali ladje, opremo in podobno.«

»Kaj pa je bilo s čolnom, ki ste ga uporabili februarja, ko se je blizu Korzike ponesrečil comet?«

Fleig se je glasno zasmejal in dejal:

»Oh, mar veste tudi to? Tisti čoln smo samo najeli. Sicer pa takrat nismo imeli prave opreme za dviganje zabojev. Tisto je bilo, denimo, samo majčkeno otipavanje.«

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 15. julija — **Vladimir**
Sobota, 16. julija — **Dan topničarjev**
Nedelja, 17. julija — **Aleš**
Ponedeljek, 18. julija — **Miroslav**
Torek, 19. julija — **Vincenc**
Sreda, 20. julija — **Marjeta**
Četrtek, 21. julija — **Zorka**

ČESTITKE

Malči Sutar iz Ljubljane za njen praznik iskreno čestita njen brat **Alojz** iz Orešja pri Šmarjeti.

ZAHVALE

Ob bridki izgubi moje ljubljene žene in mamice

TEREZIJE MAVSAR

iz Regerče vasi

se najtopleje zahvaljujem vsem, ki so darovali cvetje in vence, kolektivu HMELJNIK in hotelu METROPOL ter vsem ostalim in domačim, ki so jo spremili na njeni zadnji poti

Žalujoči mož Janez in hčerka Janja

Ob bridki izgubi

IVANA ŠOLNA

iz Krškega

se najtopleje zahvaljujem vsem, ki so darovali cvetje in vence, govorniku tov. Borisu Večku, ustanovam, ter vsem, ki so ga spremili na zadnji poti.

Žalujoči: Ivanka in bratje z družinami.

Ob tragični izgubi mojega ljubljenega moža

MAKSA MOLANA

iz Žabje vasi

se iskreno zahvaljujem kolektivu IMV Novo mesto, Medobčinski zavarovalnici Novo mesto, pevskemu zboru, vsem darovalcem vencev, prijateljem in znancem, ki so ga spremili na zadnji poti.

Žalujoča žena Tinca in ostalo sorodstvo

Ob boleči izgubi našega očeta, starega očeta in tasta

FRANCA KORČETA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga pospremili na zadnjo pot, ga obdarovali z venci in cvetjem in nam izrekli sožalje. Posebna zahvala gre podjetju NOVOLES in sindikalni podružnici Soteska, KO SZDL in Društvu upokojencev Soteska-Polje, trgovskemu podjetju DOLENJKA in poslovalnici DROGERIJA, Novo mesto, podjetju ISKRA, Novo mesto, gospodu župniku, sorodnikom in prijateljem.

Žalujoči: Korčetovi, Jelovčanovi, Darovčevi in Mrzlakovi
Soteska, Jesenice, Straža, Novo mesto

Ob izgubi našega ljubega sina in brata

FRANCA KUMLJA

iz Praproč

se najtopleje zahvaljujemo zdravnikom in strežnemu osebju bolnice — kirurgije Novo mesto, Zahvaljujemo se tovarni drobnega pohištva NOVOLES, Straža, vsem sorodnikom, prijateljem in vsem, ki so ga spremili na zadnji poti. Vsem darovalcem cvetja in vencev lepa hvala.

Žalujoči: mama, sin Jožko, brat Jože z družino in sestra Mimi z družino.

Ob tragični izgubi moje posvojene hčerke

FANIKE PEČNIK

Gor. Brezovo 17

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na zadnji poti, darovalcem vencev in cvetja, dr. Pesjaku za takojšnjo pomoč, posebno pa tov. Mokotarju in tovarišici Silvi Radič za poslovilne besede pri odprtem grobu, mladinskemu pevskemu zboru, podjetju Konfekcija LISCA v Sevnici in duhovščini za izrečeno sožalje. Prisrčna hvala vsem, ki so nam priskočili na pomoč.

Neutolažljivi: stara mama in ata, mamica, očim, sestre in brat, tete in strici z družinami ter ostalo sorodstvo.

Ob bridki izgubi naše ljube mame

MARIJE CIGLER

iz Metlike

se zahvaljujemo teti Guštinovi, dr. Goraniču, duhovnikom, pevcem, godbi, vsem darovalcem vencev in cvetja, vsem, ki so nam kakorkoli pomagali, izrekli sožalje in ki so jo spremili na zadnji poti.

Žalujoči mož Ivan, hčerka Anica z družino, hčerka Helica, vnukinja Nada in mama.

Ob bridki izgubi sina in brata

JOŽETA LUKEŽIČA

iz Sel pri Vrčicah

se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in vsem, ki so z nami čustvovali. Posebno se zahvaljujemo kolektivu ISKRE — tovarne kondenzatorjev v Semiču, ki je počastil njegov spomin in ga spremil na zadnji poti.

Žalujoči: oče Alojz, mati Marija, bratje in sestre ter ostalo sorodstvo.

PREKLICI

Ana Tisovec, Dol. Straža 69, preklicujem vse žaljive besede, ki sem jih izgovorila proti Ani Sedlar iz Dol. Straže.

Martin in **Pavlina Vidmar**, Smuka 6, Hinje, prepovedujeva hojo in vožnjo po najinem gozdu ter pašo kokoši na posestvu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bova sodno preganjala, kokoši pa zastrupila.

Anton Bartolj, Laze 12, Uršna sela, opozarjam starše otrok, ki trgajo sadje v mojem vrtu, da tega ne dovolim. Starše, ki tega opozorila ne bodo upoštevali, bom sodno preganjal.

Anton Kastelic, upokojenec iz Ljubljanske ceste 3, Kočevje, preklicujem neresnične izjave, ki sem jih govoril v mesecu maju 1966 v Kočevju o zasebnem tožilcu Ferdinandu Safacu in Ani Bergant iz Kočevja ter se zahvaljujem, da je odstopil od zasebne tožbe.

Katarina Stariha iz Bušinje vasi št. 33, p. Suhor pri Metliki, preklicujem kot neresnično vse, kar sem 6. 6. 1966 izrekla Mariji Pušič iz Bušinje vasi št. 23, in se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe.

mali oglasi

VISOKOPRITLIČNO enodružinsko hišo na Vidmu, takoj vseljivo, prodam. Ivanka Omerzo, Cesta stare pravde 20, Krško.

PRODAM prenosljivo garažo, razno pohištvo, preproge. Novo mesto, Zagrebška 11.

PRODAM PARCELO z gradbenim dovoljenjem na Grmu (Novo mesto). Ogled 17. 7. 1966 od 10. do 12. ure. Naslov v upravi lista (732-66)

VPREŽNO KOSILNICO z žetveno napravo znamke FAHR 3 prodam. Franc Dular, Prečna 21, Novo mesto.

PRODAM dobro ohranjene prazne AŽ panje. Šmihelska cesta 4, Novo mesto.

DVOSOBNO STANOVANJE, vseljivo, v centru Novega mesta, prodamo. Ogled v ponedeljek 18. julija, Hočevar, Glavni trg 13.

PRODAM kombinirano sobno omaro. Jože Kresal, Stari trg 12, Trebnje.

PRODAM skoraj nov moped TMZ Resman, Nad mlini 24, Novo mesto.

ŠOTOR ZA ŠEST OSEB, klasične oblike, poceni prodam. Torkar, Šolska 6, Novo mesto.

PRODAM GOSPODARSKO POSLOPJE, primerno tudi za preureditev v stanovanje. Poleg je sadni vrt in njiva, pol ure od postaje Sevnica. Pepca Žnidaršič, Lukovec 10, p. Boštanj.

TOČILO ZA MED in nekaj rojev kupim. Naslov v upravi lista (749-66).

KUPIM JEEP (džip). Marjan Tomazin, Trdinova 20, Novo mesto.

SLOVENEC z dobro službo v inozemstvu (Nemčija), star 30 let, visok 178 cm, išče dolenjsko dekle zaradi poznanstva in ženitve. Resne ponudbe s fotografijo pošljite na upravo lista pod »Osamljen«. Tajnost zajamčena (R 1001).

ZA POMOČ na posestvu dam fantu hrano, stanovanje in omogočim takoj službo v tovarni — izdelava zabojev. Plača 75.000 starih din. Franc Kalan, Poljščica 4, p. Podnart, Gorenjsko.

DEKLE S KONČANO OSEMLETKO išče zaposlitve v gostilni. Naslov v upravi lista (737-66).

IŠČEM SOBO v Novem mestu. Plačam za eno leto vnaprej. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Takoj«.

IŠČEM GOSPODINJSKO POMOČNICO hrana in stanovanje v hiši, plača 30.000 starih din. Anica Pavletič, Pod gozdom 8, Ljubljana.

SAMOSTOJNO gospodinjsko pomočnico sprejme 4-članska družina. Inž. Morović, Novo mesto, Ragovska 7.

IŠČEM GOSPODINJSKO POMOČNICO za mehanizirano gospodinjstvo. Plača dobra. Ob morju. Danica Droč, Livade 4, Izola.

POROČNE PRSTANE po zadnji modi izdeluje zlatar v Ljubljani, Gosposka 5 (poleg univerze).

GOSPODINJSKO POMOČNICO, pridno in pošteno sprejme gostilna Cilka Lukež Brežice.

PRODAM skoraj novo mlatilnico, ki opravlja vsa dela ter čisti tudi žito. Vprašajte pri Potokarju, Stari trg 24, Trebnje.

BENCINSKI STROJ za proizvajanje električnega toka v moči 2 KW ugodno prodam. Naslov v upravi lista (760-66).

KUPIM POSESTVO veliko približno 8 ha, v bližini Novega mesta. Matija Maznik, Veliki Koren 5, Raka

PRODAM v zelo dobrem stanju FIAT 600. Ponudbe pod »Gotovina«.

ZDRAVILIŠČE ROGAŠKA SLATINA. — Zakaj obupujete pri zdravljenju svojega kronično obolelega želodca, jeter, žolča ali ostalih prebavil? Uporabljajte vendar rogaško »Donat« vodo, zdravilo, ki vam ga nudi narava! V Novem mestu ga dobite pri Trgovskem podjetju HMELJNIK — telefon 21-129 in STANDARD — telefon 21-158

KINO

Brežice: 15. in 16. 7. francosko-italijanski barvni film »Prezir«. 17. in 18. 7. slovenski barvni film »Amanduš«. 19. in 20. 7. švedski film »Deviški vrelec«.

barvni film »Strogo zaupno«. 19. in 20. 7. italijansko-ameriški film »Pet ostriženih žena«.

Kočevje — »Jadran«: 15. do 17. 7. švedski barvni film »Dragi John«. 18. in 19. 7. sovjetski film »Kje je Ahmed«. 20. 7. španski barvni film »Carmen iz Granade«. 21. 7. jugoslovanski film »Tri«.

Kostanjevica: 16. 7. češki barvni film »Če pride maček«. 17. 7. nemški barvni film »Winnetou«. 20. 7. angleški film »Tom Jones«.

Metlika: 16. in 17. 7. italijanski barvni film »Invazija vikingov«. 17. in 18. 7. italijansko-španski barvni film »Polkovnikove avanture«. 20. 7. francoski film »Kdo ste, Mr. Sorge«.

Mokronog: 16. in 17. 7. ameriški film »Dva tedna v drugem mestu«.

Novo mesto »Krka«: 15. do 18. 7. ameriški barvni film »Spartak«. 19. do 21. 7. jugoslovanski film »Konjuh planina«.

Ribnica: 16. in 17. 7. angleška filmska drama »Grenka žetev«.

SEVNICA: 16. in 17. 7. ameriški film »Past za starše«.

Sodražica: 16. in 17. 7. ameriški film »V svetu komedije«.

Šentjernej: 16. in 17. 7. barvni film »Fra Diavolo«.

Trebnje: 16. in 17. 7. francoski kriminalni film »Alarm na jezu«.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Tončka Zelič s Senovega — Metko, Antonija Medle s Potovrha — Mirka, Marija Šenica iz Žabje vasi — Andrejko, Ivanka Saksida z Dolža — Jožeta, Slavka Pungerčar iz Mokronoga — Melito, Štefka Kolenc iz Gornjega Karteljevega — Stanka, Milena Umek iz Črmošnjic — Zvoneta, Nada Jerman iz Črnomlja — Natašo, Pavla Blas z Velikega vrha — Renato, Martina Badovinac s Suhorja — Nika, Frančiška Pečjak iz Plešivice — Anico, Ivanka Kranjčević iz Radeča — Dušico, Barica Rahija iz Kloštra — Toma, Fanika Kraševec iz Loške vasi — Brigito, Tinca Bregant iz Bršlina — dečka, Ana Krese iz Uršnih sel — deklico, Jožica Jakljević iz Črnomlja — dečka, Doroteja Vovk iz Hrastovice — deklico, Vida Pirc s Podturna — dečka, Amalija Bevc iz Jezera — deklico.

OBVESTILA

26. julija priredi Društvo upokojencev izlet na Travno goro in Taborsko jamo.

Polaganje vseh vrst plastičnih mas vam solidno izvrši Ivan Veber, Mrzla luža 9, p. Vel. Loka. Naročnikom priporočam, da se v njihovem interesu posvetujejo z menoj glede priprave tal in materiala za polaganje.

SUPERAVTOMATIČNI
PRALNI STROJI
vseh znamk
ZADNJI MODELI!
Nudimo garancijo, uredimo vse izvozne listine.
Plačilo v vseh valutah.
Devizni račun pri Banca commerciale, Trieste, 10650/0
PEROTTI-EXPORT, S. Francesco 41, Trst

KRONIKA NESREČ

Od zadaj ga je zadel

5. julija zjutraj je voznik tovornjaka Drago Riblič peljal po Cesti talcev za vozilom Janeza Leskovarja iz Skocjana. Ribič je zaradi prekratke razdalje pri gostilni Košak zadel v zadnji čel Leskovarjevega avtomobila. Škodo cenijo na 500 Ndin.

Pri srečavanju ga je zaneslo

5. julija popoldne je trčil na cesti med Kronovim in Šmarješkimi Toplicami Franc Vehar iz Žabje vasi, v osebni avtomobil Vinka Repšeta. Vehar je pri srečavanju zavrl, nakar ga je zaneslo v nasproti vozeče vozilo. Na obeh avtomobilih je bilo za 350 Ndin škode.

Zaneslo ga je na njivo

Grk Andre Sakellariou je 7. julija popoldne peljal iz Brežic proti avto cesti. V levem ovinku na priključku ga je na mokri cesti zaneslo na levo, oč koder je zdrknil po nasipu na njivo. Na vozilu je bilo za 500 Ndin škode.

Izsiljeval je prednost

Jože Majerle iz Jelševnika pri Črnomlju je 8. julija zjutraj zapeljal v Črnomlju z mopedom od tovarne BELT v Ulico heroja Starihe, ne da bi se prepričal, če je cesta prosta. Trčil je v osebni avtomobil Jakoba Drganca iz Malin. Majerle si je pri tem poškodoval levo nogo, na obeh vozilih pa je za 500 Ndin škode.

Blizu je prehiteval

Milorad Vrkeš, voznik pri AVTOTRANSPORTU Prijedor, je 8. julija na poti iz Ljubljane proti Zagrebu na avtomobilski cesti prehiteval tovornjak, ki ga je vozil Anton Hreščak iz Nove Gorice. Prehiteval je tako blizu, da je med prehitevanjem razbil vzvratno ogledalo na vratih in zbil 3 zaboje, ki so se na cesti razbili. Nesreča se je primerila pri Trebnjem. Škodo cenijo na 300 Ndin.

Med prehitevanjem v betonsko ograjo

8. julija popoldne je Franc Grošelj iz Dola pri Domžalah pri Trnovcu prehiteval z osebnim avtomobilom tovornjak, ki ga je vozil Leopold Žnideršič. Med prehitevanjem je z zadnjim desnim blatnikom zadel v sprednji del tovornjaka, zaradi česar ga je zaneslo v betonsko ograjo mostu čez Sušico. Ranjen ni bil nihče, škode pa je za 5000 Ndin.

Počila mu je zračnica

9. julija zvečer je Alojz Kranjčevič iz Brezja pri Leskovcu peljal osebni avtomobil VW iz Zagreba proti Ljubljani. Pri Mačkovcu mu je razneslo zračnico na začnjem kolesu in ga zaneslo na levo stran avtomobilske ceste, kjer je trčil v osebni avtomobil Američana Richarda Ennisa Comba. VW je pri tem zaneslo v desno, kjer je zadel v obcestni smernik in se prevrnil na bok. Ranjenih ni bilo, škode pa je za 10.000 Ndin.

Zadel ga je pred parkiriščem

Jože Simonič iz Drašičev je 10. julija zjutraj zavijal na parkirni prostor pred bifejem v Metliki. Pri tem je pripeljal naproti po desni Nikola Horvat iz Lipe pri Dugi Resi in trčil vanj. Poškodovanih ni bilo, na avtomobilih pa je za več kot 2000 Ndin škode.

Z mopedom v vrtno ograjo

2. julija proti večeru je mopedist Jože Balon iz Brežic v Prešernovi ulici zavozil s ceste in trčil v vrtno ograjo. Škode na mopedu in vrtni ograji je za 380 Ndin.

Prehitevanje na ovinku

2. julija se je na cesti v Vrhovem pri Radečah pripetila prometna nesreča. Motorist Franc Požar iz Stor pri Celju je vozil iz Radeč proti Sevnici. Pred njim je vozil neznan voznik tovornega avtomobila, katerega je hotel na nepreglednem ovinku prehiteti. Tedaj pa mu je naproti pripeljal v osebnem avtomobilu Mijo Rudar iz Vač pri Litiji, v katerega se je motorist zaletel in pri tem dobil težje telesne poškodbe. Odpeljali so ga v trboveljsko bolnišnico. Na vozilih je za okrog 500 Ndinarjev škode.

Kolesarka zaprla pot motoristu

6. julija zjutraj se je Ivanka Cizelj iz Dečnih sel peljala s kolesom po Cesti prvih borcev v Brežicah. Pri hiši št. 42 je prečkala cesto in s tem zaprla pot motoristu Vladimirju Krošlju iz Arnovega sela, ki je trčil v njo tako, da sta oba padla. Oba sta dobila lažje odrgnine in nista iskala zdravniške pomoči. Na motornem kolesu je škoda za okrog 350 Ndin.

Nepravilno je zavijal v levo

4. julija zvečer je po Levstikovi ulici v Brežicah pripeljal s kolesom na Cesto prvih borcev 8-letni Roni Jablanović iz Brežic. V tem trenutku pa je privozil mopedist Franc Keber iz Šentlenarta. Na mopedu je peljal tudi svojo ženo. Ko je opazil otroka, je močno zavrl, zavil v levo in padel. Oba z ženo sta se lažje poškodovala in jima je bila nudena zdravniška pomoč. Na mopedu ni bilo škode.

Avtobusu odpovedale zavore

4. julija popoldne se je na cesti II. reda Boštanj—Jelovec v naselju Zapuže pripetila prometna nesreča. Voznik avtobusa »GORJANCI« Jože Vrtačnik je vozil avtobus s hitrostjo 30 km. Ko je pripeljal čo blagega nepreglednega desnega ovinka, mu je iz nasprotne smeri pripeljal voznik osebnega avtomobila Dane Arpad iz Ljubljane. Voznik avtobusa je zavrl, vendar zavore niso delovale, zato se je zaletel v sprednji del osebnega avtomobila. Telesnih poškodb na srečo ni bilo, čeprav je bilo v avtobusu polno potnikov. Škoda na osebnem avtomobilu znaša 2000 Ndin, na avtobusu pa za okrog 500 Ndin.

Nevešča vožnja z mopedom

4. julija zjutraj sta se na cesti IV. reda Vrhovska vas—Vinji vrh srečala voznik osebnega avtomobila Alojz Zemljič iz Bregane in voznik mopeda Lučvik Kuhar z Vinjega vrha. Voznik osebnega avtomobila je pred srečanjem obstal, mopedist, ki ni bil vešč vožnje z mopedom in tudi nima potrdila o znanju cestnoprometnih predpisov, pa se je zaletel v prednji del avtomobila in se lažje poškodoval. Na vozilih je škode za okrog 600 Ndin.

Trčenje pri vzvratni vožnji

2. julija popolčne je voznik poltovornega avtomobila Anton Gašperšič iz Pekla pri Trebnjem pripeljal iz smeri Cateža na most čez Krko pri Brežicah. Ker mu je naproti pripeljal neznan voznik osebnega avtomobila, se mu je hotel z vzvratno vožnjo umakniti. V tem trenutku je za njim pripeljal osebni avtomobil Strahinja Vuković iz Ljubljane in se zaletel v zadnji del poltovornjaka. Na vozilih je za okrog 250 Ndin škode.

V nepreglednem ovinku z motorjem v osebni avto

10. julija dopoldne se je dogodila prometna nesreča na cesti pred naseljem Raje pri Bregani. Vozniku osebnega avtomobila Alojzu Povhu iz Ljubljane je iz levega nepreglednega ovinka pripeljal naproti motorist Milan Kolan iz Ribnice in se zaletel v prednji del avtomobila. Odpeljali so ga v brežiško bolnico, kjer so ugotovili, da ima lažje poškodbe. Na vozilih je za 2.400Ndin škode. Voznik osebnega avtomobila je vozil brez vozniškega izpita, motoristu pa je bilo že pred tem začasno odvzeto vozniško dovoljenje.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 15. JULIJA: 8.05 Operna matineja; 10.15 Domače viže — domači ansambli; 10.56 Glasbena medigra; 11.00 Turistični napotki za tuje goste; 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Tatjana Hlišč: Rodnost cepljenih orehov; 12.40 V narodnem tonu; 13.30 Priporočajo vam . . .; 15.20 Napotki za turiste; 15.25 Zabavni intermezzo; 15.45 V svetu znanosti; 17.05 Petkov simfonični koncert; 18.50 Kulturni globus; 20.00 Ruske narodne pesmi v zborovskih izvedbah; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 16. JULIJA: 8.05 Glasbena matineja; 9.15 Počitniški pozdravi; 10.15 Iz manj znanih francoških oper; 11.00 Turistični napotki za tuje goste; 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Milan Rovan: O odlokih o zatiranju češmina v Sloveniji; 12.40 Ansambel Dorka Škoberneta in Vaški kvintet z Reziko in Sonjo; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Pesmi in plesi iz Jugoslavije; 17.05 Gremo v kino; 18.50 S knjižnega trga; 20.00 Sobotni koncert lažje orkestralne glasbe; 20.30 Zabavna radijska igra — Aleksander Marodić: Saboterji — III.; 22.10 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 17. JULIJA: 6.00—8.00 Dobro jutro! 8.06 Mladinska radijska igra — Svetislav Ruškuc: Krava v stolpnici; 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I.; 10.00 Se pomnite, tovariši . . . Tončka Drobnič: Želja po življenju; 10.25 Pesmi borbe in dela; 11.00—11.15 Turistični napotki za tuje goste; 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II.; 13.30 Nedeljska reportaža; 14.00 Znamenite arije — slavni pevci; 15.05—16.00 Igrajo majhni zabavni ansambli; 16.00—19.00 Nedeljsko športno popoldne; 20.00 »V podvečer . . .«; 21.00 Kličemo letovišče; 22.10 VII. jugoslovanski festival jazza — Bled 66.

PONEDELJEK, 18. JULIJA: 8.05 Glasbena matineja; 9.15 Otrokov svet v umetnikovem delu; 10.35 Naš počitek — Th. Wolfe: Samo mrtvi poznajo Brooklyn. 11.00 Turistični napotki za tuje goste; 11.15 Nimaš prednosti; 12.30 Kmetijski nasveti — Dr. Janez Keber: Obdobje pri porodu pri kravah; 12.40 Dvajset minut s poljskim ansamblom narodnih pesmi in plesov »Mazovšce«; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Slovenske narodne z orkestrom in solisti; 17.05 V svetu opernih melodij; 18.15 Zvočni razgledi; 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Panorama zabavnih melodij.

TOREK, 19. JULIJA: 8.05 Glasbena matineja; 9.15 Sprehod z velikimi zabavnimi orkestri; 10.15 Odlomki iz Dvořakove »Rusalke« z našimi pevci; 11.00 Turistični napotki za tuje goste; 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Albin Stritar: O zasnovi travinja brez preoravanja na steljnikih; 12.40 Ansambel Vilija Petriča in Borisa Franka; 13.30 Priporočajo vam . . . 15.20 Zabavni intermezzo; 15.40 V torek nasvidenje; 17.05 Iz klavirske klasike; 18.15 Vrtimo globus zabavnih zvokov; 20.00 Dva zbora italijanske manjšine v Jugoslaviji: Galižana in Rovinj; 20.20 Radijska igra — Raul Ploquin: Odšel je brez naslova; 21.35 Iz fonoteke radia Koper

SREDA, 20. JULIJA: 8.05 Glasbena matineja; 9.30 Godala v ritmu; 10.15 Violinist Primož Novšak v ansamblu in kot solist; 10.45 Človek in zdravje; 11.00 Turistični napotki za tuje goste; 11.15 Nimaš prednosti; 12.30 Kmetijski nasveti — Dr. Franc Ločniškar: Kako izboljšati kakovost in prirejo prašičev; 12.40 V narodnem tonu, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Narodne pesmi in plesi iz Romunije; 18.15 Iz naših studiov; 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Gioacchino Rossini: Italijanka v Alžiru.

ČETRTEK, 21. JULIJA: 8.05 Glasbena matineja; 9.45 Glasbena pravljica, 10.15 Iz oper hrvaških avtorjev; 11.00 Turistični napotki za tuje goste; 11.15 Nimaš prednosti; 12.30 Kmetijski nasveti — Prof. Edo Senegačnik: Najnovejša dognanja o matičnem mlečku; 12.40 Ansambel Milana Vitka in trio Janeza Svečnika; 14.05 Orkester RTV Ljubljana vam predstavlja čela slovenskih skladateljev; 15.30 Koračnice igrajo domače pihalne godbe; 17.05 Turistična oddaja; 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov; 21.00 Lirična legenda osvobodilnega boja.

RADIO BREŽICE

ČETRTEK, 14. JULIJA: 19.00 do 19.30 Mladinska oddaja: Reportaža z obiska pri drugi izmeni obveznikov predvojaške vzgoje na Orešju.

NEDELJA, 17. JULIJA: 10.20 — Poročila — Janez Volčanjšek: Pokongresna aktivnost SZDL v občini Brežice — Vzgojna predavanja: Posledice pomanjkanja občutka varnosti in ljubezni v otroštvu — Ivan Vogrinc: program brežiškega kina — Za naše kmetovalce — Domače viže igrata kvintet bratov Petrič in ansambel Franja Bergerja — Magnetofonski zapisek: Razgovor z direktorjem poslovne enote Slovenija vino — Brežice, tovarišem Edijem Verstovškom — Pozor, nimaš prednosti! — Pogovor s poslušalci — Obvestila in sporeč kinematografov. 13.05 — Občani čestitajo in pozdravljajo. 14.00—14.30 Truristična zabavnoglasbena oddaja.

TOREK, 19. JULIJA: 20.00 do 20.10 — Obvestila in filmski pregled. 20.10—20.20 — Sportni pregled. 20.20—21.20 — Glasbena oddaja — Izbrali ste sami.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: Občinski odbori SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačer, Miloš Jakopec, Marjan Legan, Marjan Moškon, Jože Primc, Jožica Teppey in Ivan Zoran

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 50 par (50 starih dinarjev — Letna naročnina 20 novih dinarjev (2000 starih dinarjev), polletna 10 novih dinarjev (1000 starih dinarjev); plačljiva je vnaprej — Za inozemstvo 37,50 novih dinarjev (3750 starih dinarjev) oziroma 3 ameriške dolarje — Tekoči račun pri pdr SDK v Novem mestu 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon: 21-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — TISKA: Časopisno podjetje DELO v Ljubljani